Utropia
STUDENTAVISA I TROMSØ
• NR. 8 • 14. MAI 2003 • UKE 20 • 28. ÅRGANG

Igjen gjøres det klart for Fucking North Pole Festival. 15.mai braker det løs.

UT

Klar for kvalitet?

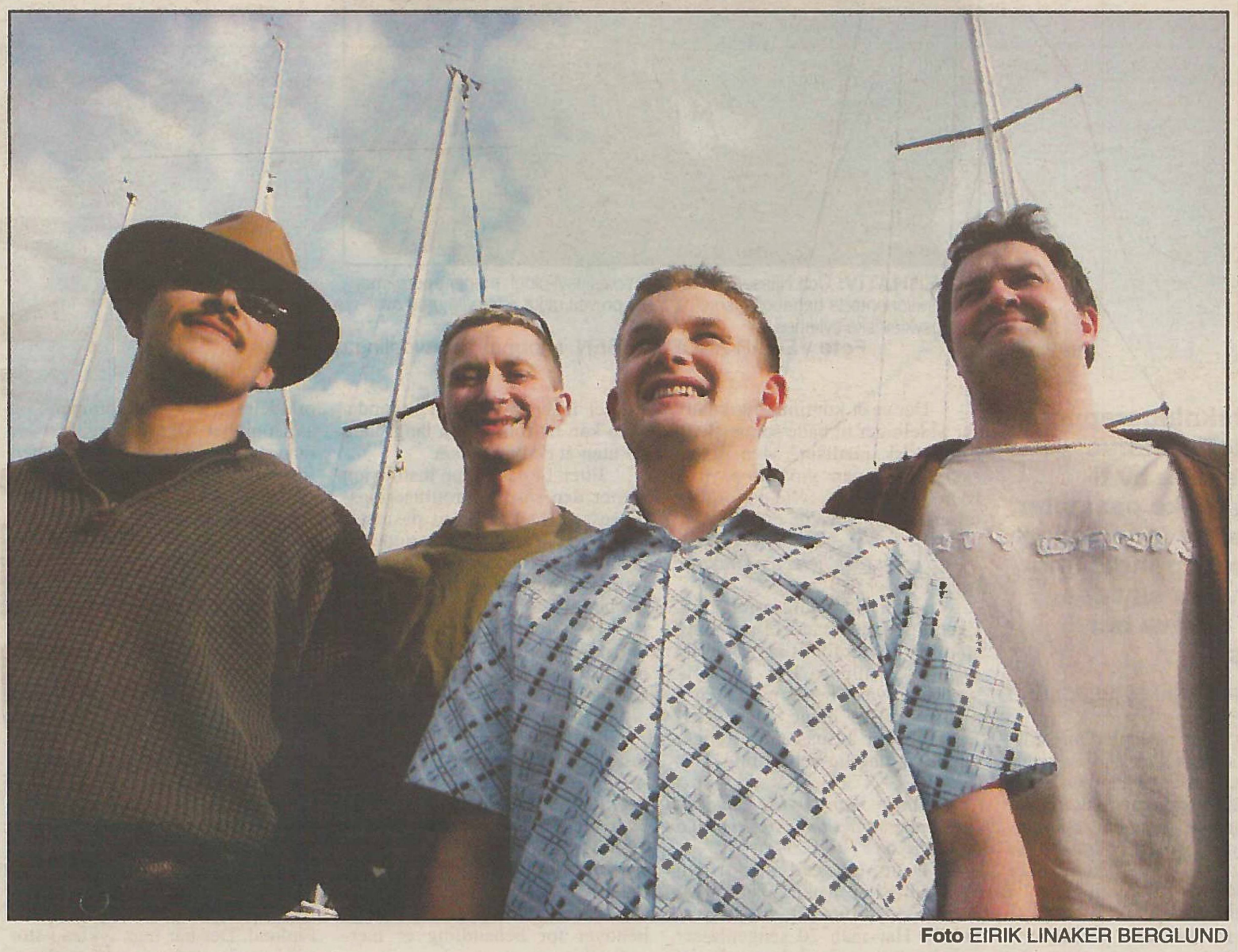

Foto EIRIK LINAKER BERGLUND

Til høsten setter kvalitetsreformen inn for fullt. Har studentene og de ansatte tro på reformen? Er alt klart? Utropia lodder stemningen. **Side 4 og 5**

Søkertallene fra Samordna opptak

Side 9

– Må ikke bli for kommersielle

Driv har fått ny styreleder. Remi Espen Lothe tar over etter Haakon Nordrum.

Side 11

Valgverksted

Nå kan studenter melde flytting før 31. mai for å delta i valget til høsten. Men da mister man reisestipendet.

Side 6

Utropia

Utropia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Eirik Linaker Berglund

Kulturredaktør:
Kjartan Otterå

Desksjef:
Per Josef Kr. Insulán

Fotoansvarlig:
Monja Fischer

IT-ansvarlig
Marius Flage

Sivilarbeider
Mikkel Berg

Redaksjonen:
Markus Bruun
Jon Terje Eiterå
Dag Ellingsen
Magnus Enxing
Glenn Fagervik
Kjartan Habbestad
Tord Lind-Hansen
Trond Høibø
Calvin Krogh
Sigrid Nordvik
Ola Nymo Trulsen
Ollis
Audun Rundberg
Tone Slotsvik
Maja Sojtaric
Katarina Stein
Erlend Aaseth

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 59 00

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utropia@utropia.no

Vev:
www.utropia.no

Annonsering:
Kontakt oss for tilbud,
annonse@utropia.no

Opplag:
4.200

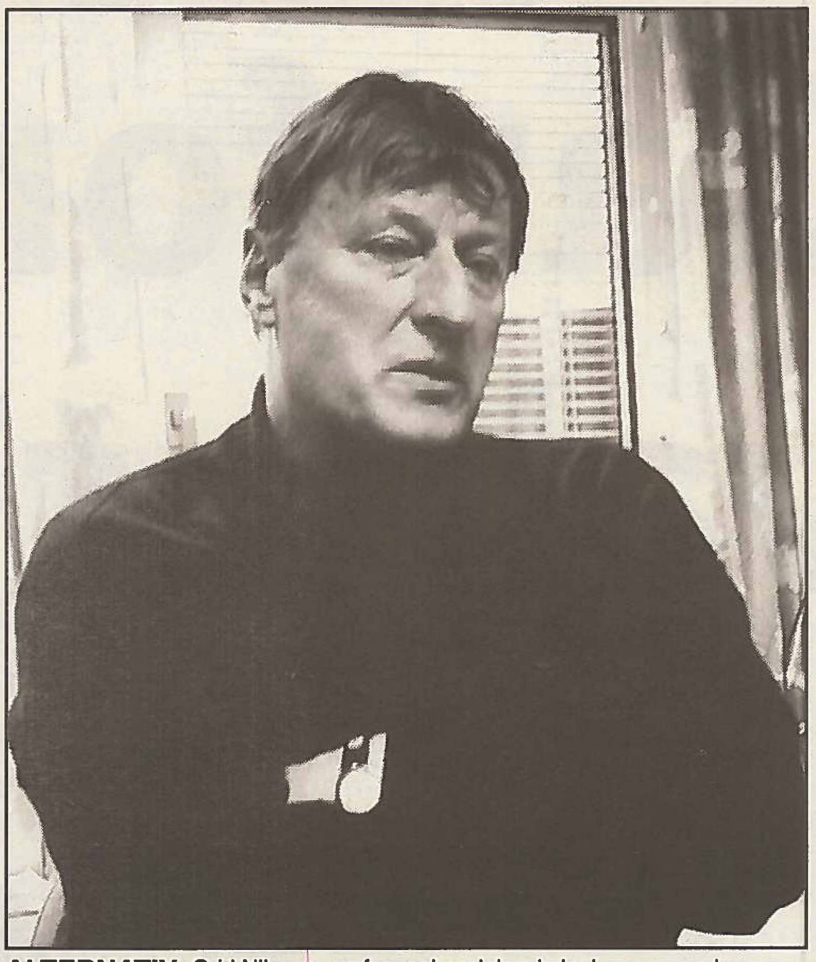
Neste deadline:
21. august 2003

Neste utgivelse:
27. august 2003

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

Psykiatri på avveie?

ALTERNATIV: Odd Nilssen, professor i sosialpsykologi, mener andre, mer nettverksorienterte behandlingsmetoder må prøves ut for å få bukt med overfylte psykiatriske sykehus.
Foto VEGAR ANDREASSEN, informasjonsavdelinga

En forskningsrapport fra Aker sykehus viser at åtte av ti psykiatriske pasienter har behov for et lengre sykehusopphold enn de får. Hva skyldes dette, og hva bør gjøres?

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

Flere og flere pasienter må skrives ut av psykiatriske sykehus før de er ferdig behandlet, viser rapporten. Forskerne bak mener myndighetene gjennom opptrappingsplanen for psykiatrien i for stor grad satser på akuttplasser og psykiatriske poliklinikker i forhold til behovet.

Odd R. Nilssen, professor i sosialpsykologi ved Institutt for samfunnsmedisin, er kritisk til virkningene av opptrappingsplanen for psykiatrien, og mener det bør en omlegging til for å få bukt med problemene.

– Foreløpig har vi sett lite til de pengene som ble satt av i opptrappingsplanen. I realiteten oppstod planen for å styrke psykiatrien. De siste års vekst har imidlertid vært størst innen somatikken til tross for fagre løfter om et krafttak for psykiatrien. Dette er betenkelig.

– Det er et kontinuerlig behov for tildelinger til både somatisk og psykiatrisk medisin. Men denne skeivfordelingen gjør at psykiatrien ikke klarer å fylle de forpliktelsene og oppgavene den har.

– Trengs det flere psykiatriske sengeplasser?

– Det er jeg veldig usikker på. Egentlig er det svært få pasienter som har behov for et kontinuerlig døgnbasert tilbud. Det vil selvsagt noen være uenig med meg i, mens andre er enige. Men svært få kategorier av pasienter trenger døgnkontinuerlig behandling.

– Burde man utvide behandlingstida i stedet for å øke antallet akuttplasser?

– Dette er vevd sterkt inni hverandre. For få akuttplasser gjør at man får for lite tid inne til hver enkelt. Har man 20 sengeplasser som er fylt opp, så kommer det stadig flere pasienter som trenger plass. Tidligere kunne man si nei til å ta inn flere pasienter, det kan man ikke nå lengre. Det fører til at de sterkeste, de som kan klare seg på egen hånd, blir kastet ut.

– Hadde man hatt et tilbud i hjemkommunene, ville det vært en fordel. Når man ikke har et slikt tilbud blir dessverre mange såkalte svingdørspasienter, pasienter som kommer igjen og igjen. Det er ikke enkelt. På den annen side er ikke tid alltid avgjørende. Man kan ha folk inne i lang, lang tid uten at de blir friske.

– Etter 14 dager i en institusjon starter den såkalte kronifiseringsprosessen. Det vil si at pasienter som har vært en viss periode på institusjoner mister mange av de ferdighetene som de hadde når de ble lagt inn.

– Ut fra det vil det være veldig logisk å satse på korte opphold og heller ha et bedre tilbud når pasientene kommer ut.

– Er det stor mangel på fagfolk innen psykiatrien?

– Det vil det alltid være. Men det har blitt forbausende mye bedre enn det har vært de siste 10-15 årene.

– Mangel på fagfolk vil måtte reflektere de oppgaver man tar tak i, behovet for fagfolk og derved behovet for behandling er nærmest ubegrenset.

– Er vi mer psykisk syke nå enn tidligere?

– Det finnes ikke grunnlag for å hevde at folk er mer psykisk syke nå enn tidligere. Den prosentvise andelen er relativt konstant fra land til land og kontinent til kontinent. Men vi har fått nye typer sykdommer. Bruk av rusmidler i samfunnet har økt dramatisk, spesielt blant de unge. Dette har medført økt forekomst av rusmiddelrelaterte sykdommer og avhengighet. Økt avhengighet ser man også i andre sammenhenger, for eksempel innen spill. Pasientgrupper som kvalifiserer for flere typer lidelser samtidig (f. eks rusproblemer og psykisk lidelse), blir mer vanlig og øker.

– Hva kunne du tenke deg å satse mer på?

– Jeg har personlig sans for såkalt nettverksbasert behandling. I stedet for å rykke en person ut av det nærmiljøet han eller hun lever i, rykker personellet ut til pasienten og jobber med pasienten i samarbeid med personene rundt. På denne måten virker behandlingen inkluderende og ikke ekskluderende i lokalsamfunnet.

– Der man har fått dette til er behovet for innleggelse enormt lavt. Et eksempel er Jyväskylä i Finland. Der har man lyktes i stor grad med et tilsvarende opplegg. Nærmiljøet blir tatt med på råd, og man diskuterer og blir enige om en løsning. Dermed forhindrer man for mange innleggelser. Dersom man må legge inn pasienten, tar man nettverket rundt personen med inn, og legger inn for kortest mulig tid.

– Dette bør prøves ut i større grad. Men da må man bevilge penger til grupper utenfor selve sykehusene.

Utropia for 10 og 25 år siden

10 år siden
Med ventilasjon på halv styrke greier ikke studentene midt i salen i store auditorium på Gjennomgangsbygget å høre hva foreleseren sier, så den blir skrudd helt av.
– Lufta blir så dårlig at det tar piffen av resten av dagen min, sier foreleser og stipendiat Willy Hemmingsen.

Henta fra saken *Møkkaluft på gjennomgangsbygget.*

25 år siden
Den fyrste maidagen blei verken skjønn eller mild – han blei tvert om direkte ufyseleg. Men dei som fyrst har bestemt seg for å gå i 1. mai-tog ser likevel ut til å avfinne seg ved det. Borgarskapets heilt spesielle demonstrasjon: hagearbeidet, blir derimot effektivt forhindra av 1 meters snøfonn.

Henta fra saken *Godt resultat for Sosialistisk 1. mai-Front.*

Kjøp og salg

Synser AUDUN RUNDBERG

La oss prate litt om markedsliberalisme.

I 1723, i Skottland, ble det født en mann ved navn Adam Smith. Som flere andre menn før han satt Smith seg ned for å tenke. Han skrev ned det han fant ut, og i det han gjorde det skrev han også navnet sitt inn i historie- og pensumbøkene.

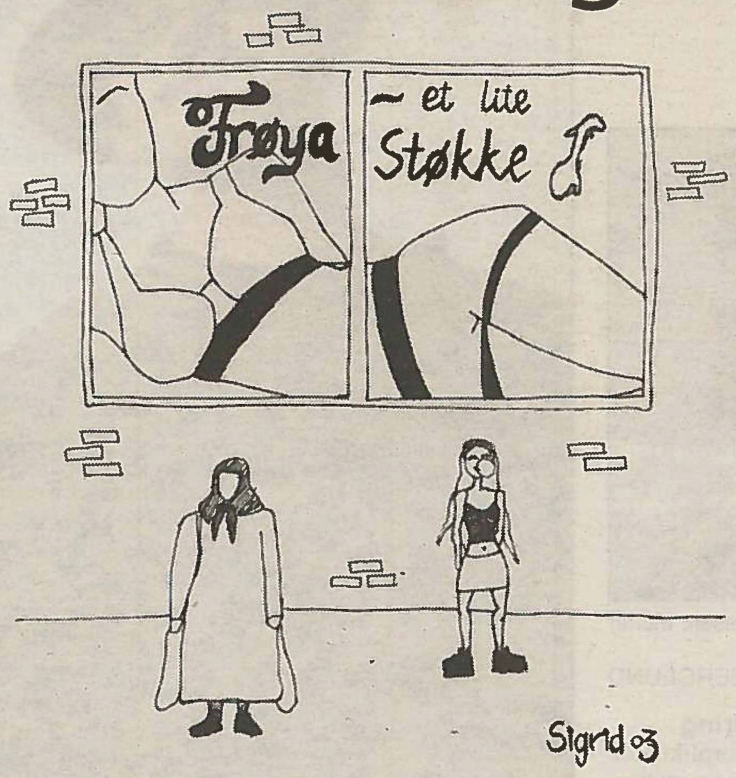
Smith er i dag kjent som den økonomiske liberalismens far. Hans påstand, fremfor noen annen, er at om hver og en jobber for å øke sin personlige fortjeneste så øker samfunnets totale velferd. Om du og jeg forsøker å øke størrelsen på lønningsposen ved å selge flere bukser, solbriller eller medlemskap i Amnesty får dette positive virkninger for andre som ikke driver med slikt. Helheten tjener på delenes kortsynte egoisme.

Smith er en optimist, og i dag finnes det mange optimister.

I dag konkurrerer også utdanningene om å selge flest bukser og solbriller, men produktene deres har helt andre navn. Utdanningsreformen har fått Universitetet i Oslo til å annonsere tilbud som Materialer og energi for fremtiden og Teknologi, organisasjon og læring, i tillegg til klassikere som samfunnsøkonomi eller matematikk. Uansett hva strategien har vært; noe har i alle fall gitt uttelling. 33 prosent flere søkere enn i fjor vil til Blindern. På jumboplass ligger høgskolene i Bodø og Finnmark. Ikke fullt så mange vil til Alta.

At noen vinner det andre taper er ikke noe nytt. Noe sier meg at helheten også kan tape på at delene jobber alene, og jeg tror ikke utdanningsreformen har forandret på dette. Den tanken var heller ikke Adam Smith fremmed for.

I skjønnhetens glasshus

Dagens fokusering på utseende fører til forsømmelse av større verdier. Men åpenbart fins det ytterst få som aldeles ikke bryr seg om annet enn seg selv.

Kommentar MAGNUS ENXING

Sommertid betyr jo også i større grad reklametid, og når sola kommer fram mer og mer ser vi mest reklame som viser mye hud. Tydeligvis trengs det heller ikke noen sammenheng mellom det fremstilte og det som prises. Jeg fikk for eksempel for ikke lenge siden et reklameblad i hendene som jeg bladde gjennom. På minst tolv sider så jeg bare lykkelige mennesker med idealkropper satt inn i de mest strålende familieforhold. Men på bare ett (!) bilde hadde de faktisk på seg det som skulle kjøpes. Det var sko. På alle de andre bildene var nettopp den bærende, elementære delen av menneskene, føttene, skjært bort.

Reklame uten sammenheng

Det samme gjelder for nesten hele moteindustrien, som helst viser frem naken hud istedenfor det de vil selge. Er ikke det egentlig et innbyrdes utlukkende fenomen? Tydeligvis ikke.

Til og med sjokolade anbefales i voksende grad med hensyn til såkalte idealkropper. Hvilket paradoks! Det reklameres med slankhet og det er ikke noe nytt. Men hvor vanskelig det er å finne seg passende klær når man ikke ligner på en fugleskremsel ville nærmet seg det latterlige hadde det ikke vært så trist i bunnen. Denne sentraliseringen på ytterlighet resulterer i at man skyver vekk indre følger som blir utløst av dette.

På den samme måten suggererer Hollywood med sine filmer oss et perfekt menneskebilde som om det fantes noen slags standardisert skjønnhet. Finnes det da overhodet? Pierce Brosnan må på dass som du og jeg, og den idealiserte Jennifer Lopez mangler i virkeligheten lange ben og er liten som en dverg.

Dette viser oss bare utklipp av virkeligheten, hvis man overhodet kan kalle noe det lenger. Nei da, virkeligheten skjules godt og verden er helt perfekt! Det som står bak de flestes indre øye er bare fiksjon som de allikevel etterstreber å overføre til realitet.

Kunstig kommersiell gap

Det oppstod bare et kunstig gap hvis opphav er å lete hos medienes og industriens/kapitalismens glupske svelg som lurer oss som en dum flokk av griser i avgrunnen. Falt ned hit støter vi på anoreksi, bulimi, angstfølelser, altfor dårlig selvtillit og myriader av andre mulige psykiske forstyrrelser, for ikke å snakke om at vi mister de egentlig viktige verdier ut av våre øyne. Uttrykk som medmenneskelighet og hjelpsomhet høres nesten gammeldagse ut som om de bare hadde betydning i en religiøs sfære og selvfølgelig ikke i vår sofistikerte verden. Men er ikke prisen alt for høy hvis vi fortsetter sånn?

Nå vil kanskje de som er ikke berørt av slike lidelser si: "Det har ikke jeg noe med", men tvert imot; de aller fleste av oss følger jo høyst ukritisk dette vanviddet og lar oss gjerne narre. Eller hvem kan påstå at hun eller han ikke kan oppdage slike tegn på kroppslig fiksering når en tilfeldigvis lar blikket streife over omgivelsen eller seg selv?

Kulturimperialisme på full fart

Og da tør vi i hele den vestlige verden å dømme over andre kulturens tradisjoner og betegner deres klesvaner blant annet som tvang! Hvilken kulturimperialistisk arroganse tydeliggjør seg med dette? Er det ikke bare pinlig og anmassende med en sånn holdning? Vi kritiserer gjerne andre for at de påtrenger seg fremmede nasjoner med det de anser for ideelle tanker. Men skulle vi ikke vente med å kaste stein og heller spørre oss selv hva vår egen holdning egentlig er? Vi burde ti stille på verdensplanet og først og fremst jobbe med våre egne problemer også på dette feltet før vi gå på andre. Først korrigere selvbildet og etterpå kommer kanskje fremmedbildet!

Klart vi stadig blir utsatt for manipulasjon, og det er også enkelt å se at man ikke kan unngå det helt og holdent, heller. Likevel er det som fremdeles mangler tilstrekkelig refleksjon av enhver om omgivelsene som omgir oss hver dag. Man kunne se starten av en begynnelse da H&M-opprøret fant sted for ikke så lenge siden. Det skjer bare forandring i enhver personlig, men det er ikke nok.

I alle fall som situasjonen er nå lengter jeg tilbake til den tid da det meste handlet om å få barn for å ha en fremtid, og da brede hofter var mote.

Reformert hverdag

Leder Så er den snart over oss, den mye omtalte, og etter hvert omdiskuterte kvalitetsreformen. Det vil si, ikke alt er omdiskutert. Hensikten med reformen er, som de aller fleste er enige om, til studentenes og, forhåpentligvis, institusjonenes beste. Reformen innebærer at kvaliteten skal heves i alle ledd. Studentene skal få mer individuell oppfølging og evaluering underveis.

■ I ukens Utropia uttaler studiedirektør ved Universitetet, Ingrid Bergslid Salvesen, at kvaliteten i reformen er underfinansiert. Med det mener hun at midlene som har kommet til institusjonene i første rekke finansierer den praktiske omleggingen, ikke selv hensikten med reformen, nemlig å heve kvaliteten. Kristin Clemet har varslet at det ikke vil komme ekstra overføringer i revidert nasjonalbudsjett som blir lagt frem 16. mai. Det blir derfor sannsynligvis ikke noen ekstra grunn til å feire for universitetene og høgskolene. Foreløpig.

■ Det spørs hvor lang tid det går før myndighetene innser de virkelige økonomiske rammene. Antakeligvis, og i alle fall forhåpentligvis, kommer det betydelige bevilgninger ved neste statsbudsjett. Skal målet om å heve kvaliteten på utdanning i Norge opp på topp internasjonalt nivå nås, må det virkelig satses. Helhjertet. Fra alle involverte.

■ Strukturomleggingen kan selvsagt indirekte ses på som et bidrag til å fremme kvalitet i utdanningen. Det som konkret er planlagt iverksatt forutsetter at de vitenskapelig ansatte i større grad skal involveres i evalueringen av studentene, og at oppfølgingen skal være bedre. Det innebærer imidlertid, slik forholdene er nå, at hver enkelt ansatt må påregne større arbeidsmengder. For oppfølging og evaluering krever store ressurser.

■ Fra høsten vil hver enkelt student forhåpentligvis føle seg sterkere knyttet til sin egen utdanning og institusjon, mens institusjonene på sin side vil måtte ta større ansvar for og ha større kontroll over hver enkelt students progresjon og studieutbytte. For mange vil nok dette dekke et, til nå, utilfredsstilt behov. Men ikke alle vil føle seg bekvem med den nye ordningen. For mange er den store friheten de har under studietiden noe av det viktigste. Vi tror likevel reformen vil føre noe godt med seg for alle studenter, uavhengig av studievaner og evner. Under en forutsetning: At studentene og ansatte i samarbeid er innstilte på hva den innebærer.

■ For det kan fort tippe feil vei dersom det til høsten viser seg at ordningen ikke fungerer. Bekymringen er størst på Universitetet. Dersom de ansatte rett og slett får for mye å gjøre, vil ikke oppfølgingen ha den virkningen som er ment, og heller virke mot sin hensikt. Alle vil bli skuffet, og frustrasjonen vil bre seg. La oss håpe det beste.

Sommer!

Dette er siste utgave før sommeren. Vi ønsker alle våre lesere og annonsører en riktig god sommer! Og Herman Kristoffersen: Lykke til med OL-planene!

Kvalitetspris til Høgskolen i Oslo
NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) holdt konferanse i Tromsø 6. mai. Der ble blant annet Utdanningskvalitetsprisen 2003 delt ut av statssekretær Bjørn Haugstad i Utdannings- og forskningsdepartementet. Det ble i år to prisvinnere, begge med tilhold i hovedstaden, og begge innen lærerutdanning; Institutt for lærerutdanning og skoleutvikling ved Universitetet, og Avdeling for lærerutdanning ved Høgskolen i Oslo. Tredjeplassen gikk til Norges Veterinærhøgskole.

Gamle offentlige lærere tjener mest
Det synes å være opplest og vedtatt at ansatte i offentlige bedrifter tjener mindre enn privat ansatte. Slik er det imidlertid ikke i skoleverket, til overraskelse for mange. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at lærere i offentlige skoler tjener bedre enn sine kolleger i private skoler, det melder Nordlys (ANB). I fjor var også lønnsøkningen større for de offentlige lærerne. Gjennomsnittslønnen for privat ansatte lærere var i fjor på 28.808 kroner, mens den for offentlig ansatte var på 30.596. Der er de eldste lærerne som tjener mest.

– Blir hardt for de ansatte

Studiedirektør ved UiTø, Ingrid Bergslid Salvesen, sitter med en stor del av ansvaret for at kvalitetsreformen blir gjennomført ved Universitetet. – Kvaliteten er underfinansiert, mener hun.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

NESTEN KLAR: Studiedirektør ved UiTø, Ingrid Bergslid Salvesen, mener kvalitetsreformen vil gå mest ut over de vitenskapelig ansatte.
Foto EIRIK LINAKER BERGLUND

Hun har nok å gjøre for tida, studiedirektør Ingrid Bergslid Salvesen. Omleggingen i henhold til kvalitetsreformen er i ferd med å ta form, og sommeren nærmer seg med stormskritt. Til høsten er det alvor. Da skal all den fine teorien og alle de praktiske utfordringene testes. På ordentlig.

– Jeg må få berømme fagmiljøene for pågangsmotet alle har vist i denne omleggingen, sier hun. Og legger til:

– Jeg skulle ønske at innsatsen som har blitt lagt ned blir belønnet.

Belastning for ansatte

Det er blant annet penger hun tenker på. Kvalitetsreformen kan i stor grad ses på som en strukturomlegging. Det er den som har blitt finansiert til nå. Kvaliteten mangler det enda mye på, i følge studiedirektøren.

– Jeg skulle ønske at kvaliteten ble finansiert til høsten. Kommer det ikke mer penger for å ivareta kvaliteten, er jeg redd for at entusiasmen vil ta slutt, og det hele blir et slit for de ansatte.

I følge reformen skal, som kjent, hver enkelt student få tettere oppfølging. Det betyr i korte trekk større arbeidsmengde på hver enkelt ansatt i og med at det ikke finnes midler til finansiering av nye stillinger. Noe de vitenskaplig ansatte vil merke.

– Jeg er redd at det vil bli en for stor belastning på de vitenskapelig ansatte. De kommer til å få mye å gjøre når studentene skal følges opp med evaluering og oppgaver underveis, forklarer Bergslid Salvesen.

Må forske

For det er en kjent sak at det har blitt bevilget for lite midler til de ulike utdanningsinstitusjonene for å kunne gjennomføre reformen. Samtidig må institusjonene overholde kravene om 50 prosent forskning og 50 prosent undervisning for de faglig ansatte.

– Vi kan ikke la forskninga ligge, da gjør vi oss selv en stor bjørnetjeneste, mener Bergslid Salvesen.

– Administrasjonen må bruke mer ressurser til å yte service og tilrettelegging for studenter og ansatte. Kanskje bør vi konsentrere oss mindre om sakspapirer og heller følge opp hver enkelt bedre.

For det nye systemet krever et helt annet forhold mellom ansatte og studenter, noe studiedirektøren legger stor vekt på.

Holdningsendring

– Jeg har tro på et mer forpliktende atferd mellom student og institusjon. Universitetet må ha interesse for studentene, for hvordan det går med hver enkelt. Det trengs ei holdningsendring blant studenter og ansatte. Vi må ha vilje til å følge opp hver enkelt student. Det er viktig at kvalitetsreformen virkelig blir tatt på alvor, både blant studenter og ansatte. Hvis ikke dette skjer, er jeg usikker på hvor stor betydning reformen får.

Når forvirrede studenter møter opp til høsten, har Universitetet opprettet et bemannet kontor som skal ta seg av spesielt nye studenter. Hjelp til jobbsøknader og skolering på kompetanse til yrkeslivet vil bli tilbudt, i tillegg til rettledning i sammenheng med reformen. For det kan bli mye kaos i starten, det er Bergslid Salvesen forberedt på.

– Da håper jeg på mye godt humør rundt omkring!

SKIP O HOI: Kjell Arne Eriksen, Per-Arne Bjørklid, Roy Børge Jensen og R

Disse nautikkstudentene har tro på kvalitetsreformen, men mener informasjonen har vært for dårlig. – De fleste er veldig usikre på hva dette går ut på, mener Rune W. Monrad, studentrådsleder ved AFI.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

De virker en smule forfjamset, studentene, når Utropia tar opp kvalitetsreformen.

– Den har jeg ikke peiling på, sier Roy Børge Jensen. Sammen med Per-Arne Bjørklid og Rune W. Monrad går han på førsteåret nautikk. Om drøyt to år har han bachelorgrad. Mer enn det vet han ikke.

Dårlig informasjon

– Det har vært for dårlig informasjonsflyt om kvalitetsreformen fra administrasjonen, mener Bjørklid.

– Informasjonen ligger jo på nettsidene, skyter Rune W. Monrad inn.

– Jeg mener informasjonen burde kommet til meg direkte, repliserer Bjørklid. Men jeg har tro på endringene dersom man klarer å sette de i system, og har en god plan for det. Det er slettes ikke umulig

Høgskolen vil blant annet satse mer på studentundersøkelser for å måle kvalitetsutviklinga på studiene fremover. Nylig ble en

– Mangelfull informasjon

Ingen veit korleis overgangen til den nye reforma vil gå. – Det vert nok litt kaotisk i starten, meiner russiskstudent Tale Halsør.

Tekst TONE N. SLOTSVIK

Husør blir som så mange andre studentar berørt av endringane som kjem med Kvalitetsreforma.

– Det første eg tenkte då eg høyrde om reforma var nei, nei, nei. Det såg ut som om det kom til å bli eit lite fleksibelt system der ein ikkje hadde mykje fridom til å velje fag. Men dette stemmer ikkje, seier ho.

Likevel meiner Husør at reforma har sine negative sider.

– Det er synd at dei kuttar vekk eit år når me går frå cand.mag til bachelorgrad, meiner ho.

– Det er jo opplagt at ein vil ha mykje mindre kunnskap etter tre år enn etter fire.

– *Kva har det å seie at studentar som for eksempel tar samfunnsfag no må bestemme seg heilt i starten for kva retning dei vil gå i?*

– Det kan nok vere bra, for då har ein litt oversikt over kva som vil skje vidare. Men samstundes vil ikkje universitetet lenger vere eit sted der du kan studere berre for å søke kunnskap. Det blir stilt strengare krav enn før til at du skal bli ferdig.

Sidan reforma vil ha ein del å seie for studievala til Husør, har ho prøvd å sette seg inn i kva den inneber. Mellom anna var ho på eit infomøte etter jul.

– Der var det lite informasjon å hente, seier ho.

– Eg fekk inntrykk av at eg visste meir enn ein dei som skulle hjelpe meg.

I følgje Husør har det blitt betre etterkvart, men ho saknar fleire opplysningar om dei tidsfristane studentane må holde seg til.

– *Korleis trur du overgangen vil vere no i haust?*

– Heilt sikkert ganske kaotisk. Men slik er det vel alltid er ved ei stor omlegging.

SPENT: Tale Halsør er spent på korleis studiekvardagen blir når kvalitetsreforma kjem. **Foto** TONE N. SLOTSVIK

Fjernundervisning i motbakke
Årsstatistikken fra SSB viser for andre år på rad at utviklingen i fjernundervisningsbransjen stagnerer når det gjelder antall studenter og gjennomførte kurs. For inneværende år foreslo plutselig Regjeringen Bondevik å fjerne statsstøtten til studenter som gjennomfører utdanning via fjernundervisning. Beslutningen ble omgjort etter press fra Stortinget og det meste av tilskuddet ble gjenopprettet. Det offentliges støtte til studenter som velger denne studieformen er imidlertid fortsatt i fare, melder NKS Fjernundervisning i en pressemelding.

Større frihet
Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen, NOKUT vedtok på styremøtet i Tromsø 5. mai de 10 kriteriene som skal ligge til grunn for å kvalitetssikre utdanningen ved norske universiteter og høgskoler. Tidligere i vinter sendte NOKUT ut forslag til kriterier på høring til de ulike institusjonene. Det lød på 32 kriterier hvis innhold ble møtt med skepsis på utdanningsstedene. Kritikken gjaldt at reglene var for detaljerte og ga lite rom for individuelle vurderinger fra sted til sted.
– Det var hele tiden meningen at universitetene og høgskolene skulle ha høy grad av frihet, men vi ser i ettertid at vårt forslag til kriterier kunne tolkes motsatt, Universitetene og høgskolenes frihet til å utforme kvalitetssikringssystemene selv er nå tydelig presisert sier direktør i NOKUT, Oddvar Haugland, i ei pressemelding.

er klare for kvalitetsreformen. **Foto** EIRIK LINAKER BERGLUND

Alt i rute – eller?

KLAR: Tore Nesheim, studiedirektør ved HiTø, skal ha alt klappet og klart når høsten starter. Håper han.

Når du kommer tilbake fra sommerferie og skal ta fatt på studiene igjen er det kvalitetsreformen som gjelder. Høgskolen og Universitetet er klare, nesten. Er du?

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

Siste hånd på verket er i ferd med å bli lagt rundt om på fakultetene og avdelingene for å kunne ta i mot studentene til høsten. Enda gjenstår en del, men det ser ut til at alt skal være klappet og klart til 11. august, når de første studentene tropper opp.

Studiedirektør ved Høgskolen, Tore Nesheim, mener man er rimelig godt i rute.

– De viktigste tingene er på plass. Men vi kan ikke regne med at alt skal fungere fra dag én. Det vi først og fremst har konsolidert oss om, er kvaliteten på utdanningene.

Måler kvalitet

– Vi sliter litt med utdanningsplanene. Programvaren vi trenger for å lage disse elektronisk kommer ikke før i løpet av måneden. Men vi skal klare å få det klart til første semester starter opp.

Nesheim ser positivt på NOKUT sine vedtatte kriterier for å måle utdanningskvaliteten (se egen sak).

– I utgangspunktet er jeg fornøyd med at NOKUT tar dette på alvor. Utfordringa består i å drive kvalitetsutvikling. Der føler jeg at vi er på rett vei. Vi har fått et mer systematisk blikk på utdanningskvaliteten, og utfører jevnlig undersøkelser blant studentene. Men det betyr ikke at jobben er gjort. Det blir ikke kvalitet av å måle kvalitet, mener Nesheim.

Ikke størst endring for HiTø

– Hva det største problemet for dere i omleggingen?

– Vi ligger nok lengst unna målene når det gjelder ambisjonene om internasjonalisering.

Likevel er han optimist.

– Jeg har tro på reformen, det har jeg. Samtidig har jeg en følelse av at endringene er større andre steder enn er på Høgskolen.

Siden Høgskolen har et nærmere forhold mellom student og institusjon, mener mange at de største endringene vil bli for studenter ved UiTø.

En ringerunde til de ulike fakultetene forteller at omleggingen ser ut til å være i rute. Studieplaner gjenstår det enda en del på, men jevnt over er det optimisme å spore. Økonomi er en annen sak.

Lettere juss

Tore Henriksen, dekan ved juridisk fakultet, mangler, som alle andre, penger.

– Når det gjelder økonomi, så har vi jo trange rammer. Da blir utfordringa å gjøre dette til en kvalitetsreform, mener han.

Egentlig fikk juridisk fakultet utsettelse til neste år med å innføre omleggingen, men bestemte seg tidlig for å starte allerede nå. Studieplanene er klare. Det legges opp til redusert pensum for studentene.

– Vi har begrenset med ressurser til å planlegge. Men vi mener det er viktig at folk skal slippe å måtte ta 6 år for å klare å få gode nok karakterer. Vi vil derfor redusere pensum, og har tatt bort en del obligatoriske fag; selskapsrett og skatterett. I tillegg skal vi forandre på opplegget. Det vil bli mindre fokus på detaljer, og mer på sammenhenger. Andre prøveformer vil også bli brukt, forteller Henriksen.

Fakultetene blir ferdige

Også ved Humanistisk fakultet er planleggingen i rute.

– Vi er i rute med arbeidet, men det er hektisk i sluttfasen. De siste detaljene må på plass, og de må sjekkes og dobbelsjekkes. Den største utfordringen akkurat nå er å få samordnet enkeltemner og studieretninger med de overordnede studieplanene for paraplyprogrammene våre, det vil si program der ulike fag er representert med studieretninger, forteller førstekonsulent Bente Knudsen Helland.

– Vi jobber på spreng for å bli ferdige! Men vi blir nok klare. Undervisningen kommer ikke til å intensiveres veldig mye. Likevel blir det en del merarbeid, spesielt med evalueringsformene, kan Helene Eng ved Medisinsk fakultet fortelle.

Matematisk- naturvitenskapelig fakultet føler seg også beredt, sier Tove Marienborg, studiesjef for fakultetet.

– Alt blir litt mer strukturert. I tillegg blir semesteret litt lengre. For oss på mat.nat vil det ikke bli de helt store forskjellene på undervisningsopplegget. Vi har hatt tett oppfølging og innleveringer lenge.

Da gjenstår bare det store spørsmålet: Er studentene klare?

lik undersøkelse gjennomført. Bjørklid og kompani var blant de å som svarte.

– Spørreundersøkelsen var veldig bra, med relevante og grunnige spørsmål. Den ga oss god mulighet til å gi tilbakemelding til skolen.

Opp til studentene

Som studentrådsleder ved Avdeling for ingeniørfag har Monrad satt seg bedre inn i endringene enn den jevne student.

– Jeg har inntrykk av at de fleste er veldig usikre på hva dette går ut på. Alle vet om det nye karaktersystemet, men ikke mer. Han ser likevel lyst på endringene, men tror det blir tøft for Universitetet.

– Jeg er positiv til det nye systemet. Det blir en forbedring for Høgskolen generelt. Men samtidig er det en videreføring av det vi allerede har her. Sånn sett blir det enklere for Høgskolen å gjøre forandringer enn det blir for Universitetet. Jeg tror Universitetet vil få store problemer med å følge opp. Uansett må nødvendige midler stilles til disposisjon dersom det skal gå, sier Monrad.

Alle tre er opptatte av at mye er opp til studentene selv.

– Det nye systemet har kommet for å bli, så løpet er lagt for oss. Det er ingen vits i å motarbeide det. Da blir det bare gnisninger og bråk.

– Der har vi som etablerte studenter et ansvar for å spre viktige holdninger. Første, andre og tredje året vil bli mye prøving og feiling. Vi må være klar over at disse endringene ikke er gjort over natta.

Husk!

Mange har enda ikke meldt overgang til det nye gradssystemet. Nytt fra høsten er at studieretten for hver enkelt student knytter seg direkte til oppmelding på enten et helt studieprogram til bachelor- eller mastergrad, eller til enkeltemner. Tidligere var studieretten sikret dersom du var registrert på hvert enkelt fakultet. Dette betyr i praksis at studenter som ikke har meldt overgang til ny gradsstruktur eller enkeltemner (frist 1. juni) mister studieretten. Likevel kommer høsten til å bli en innkjøringsperiode, slik at reglene ikke vil følges slavisk, melder Studieavdelinga på UiTø.

Uansett; det er best å være forberedt!

Smutthull hos Lånekassen
Astrid Mjærum i Lånekassen kommer med et hett tips: Nå kan studenter som er ferdig utdannet, men venter på jobb, utnytte muligheten til å tjene penger uten å måtte betale renter på studielånet. Dersom man står registrert som arbeidssøkende hos Aetat i minst tre måneder, kan en tjene inntil 12.800 kroner i måneden uten at rentene hoper seg opp. Har du et studielån på 200.000, og har flytende rente (6,8 prosent), sparer du dermed 3405 kroner på de tre månedene.

OL til Tromsø?
Så er det klart. Den hemmelige pressekonferansen som skulle avholdes av Trom kommune gjaldt altså OL-søknad. Tromsø skal fremme sitt kandidatur til vinter-O 2014! Hårreisende? Ikke i følge ordfører Herman Kristoffersen, som sammen m rådmann Stein Rudaa. – Det vil gi feiringen av grunnlovens 200-årsjublieum internasjonal dimensjon og en fantastisk mulighet for hele det norske samfunn. Nord-Norge og Tromsø vil det være et unikt løft og gi landsdelen en helt ny visj sier Tromsøs Ordfører Herman Kristoffersen i en pressemelding.

Kommune- og fylkestingsvalget:

Du kan velge valgsted

Nå åpnes det for at studenter skal kunne stemme på studiestedet ved høstens kommune- og fylkestingsvalg. Men da må du si fra deg reisestipendet.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

For å kunne stemme ved kommune- og fylkestingsvalget måtte studenter tidligere enten forhåndsstemme eller dra til hjemstedet på valgdagen, med mindre man meldte flytting til kommunen man studerte i. For å kunne gjøre det måtte man imidlertid være gift/partner eller ha barn.

Mange mente dette hemmet studenters muligheter til å engasjere seg i lokalpolitikken på studiestedet, og nå har Kommunal- og regionaldepartementet tatt konsekvensen av dette.

Innen 31. mai

Siden det er manntallet som bestemmer hvor man har rett til å stemme, har folkeregisterforskriften blitt forandret slik at studenter nå fritt kan melde flytting til studiestedet. Men det må skje innen 31. mai. Når det er gjort er de fritt frem for deg som student til å delta i kommune- og fylkestingsvalget til høsten.

– Dette gjør vi for å gi studentene valgfrihet i forhold til hvilken kommune de vil bo. I tillegg gir dette anledning til å delta aktivt i politisk arbeid på studiestedet, forklarer statssekretær i departementet, Morten Andreas Meyer.

Mister reisestipendet

Leder i NSU Tromsø, Fredrik Kvensjø er glad for dette.

– Det er positivt at man nå har denne valgmuligheten til å ha innflytelse i den kommunen man studerer. Det negative er at man mister reisestipendet dersom man melder flytting, sier Kvensjø.

For mange utgjør reisestipendet et ikke ubetydelig beløp. Spørsmålet er hva studentene foretrekker. Kvensjø er ikke i tvil om hva han tror blir utslagsgivende.

– Jeg tror studenter velger reisestipendet foran lokalpolitikk.

– Politikken trenger unge

– Mange studenter føler sterkere tilknytning til studiestedet enn hjemstedet etter noen år. Det ville være dumt å forhindre studenter fra å delta aktivt i lokalpolitikken da. Dette vil bedre den muligheten, mener Meyer.

– Tror du studenter vil benytte seg av tilbudet?

– Jeg håper det. Politikken trenger flere unge mennesker. Studenter er kjent for å ha politisk engasjement. Det er også viktig for studentene selv. Mange vil etter hvert etablere seg på studiestedet med familie og barn. Da er det viktig å ha muligheten til å forme samfunnet.

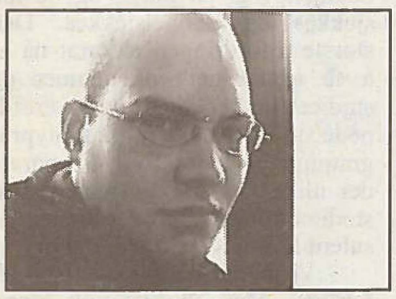
– Vil dette føre til større engasjement blant studenter, tror du?

– Jeg er ikke sikker på at studenter er så lite engasjert som mange skal ha det til. Det er bare det at engasjementet kommer til uttrykk i andre kanaler enn den tradisjonelle partipolitikken. Dagens studentengasjement mer aksjonspreget og mer ad h enn tidligere, mer temapoliti Det er da viktig at vi i partipolit ken spør oss hvordan vi kan bru dette sterke engasjementet til positivt, mener Meyer.

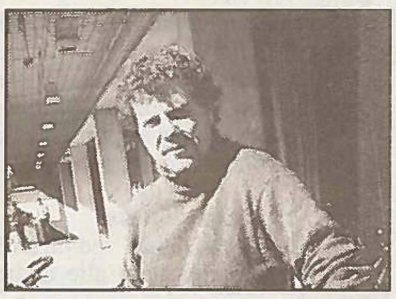

VALG: For at studenter skal kunne engasjere seg i lokalpolitikken der de studerer, åpnes det nå for å melde flytting til studiestedet for alle. Her fra fjor ets urnevalg ved Universitetet. **Foto** ARI

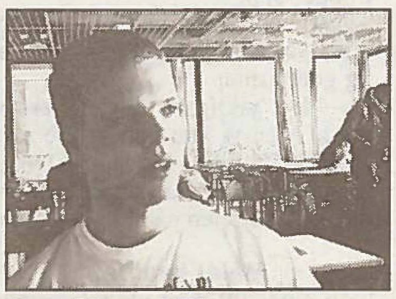
Med de nye valgordningene kan du delta i lokalvalg på studiested, uten å melde flytting. Men da mister du reisestipendet. Vil muligheten benyttes?

Hans E. Dalsbø, sosialantropolgi (Sør-Varanger)
– Nei, jeg står på RVs liste i hjemkommunen min.

Jon Andreas Solberg, statsvitenskap (Halden)
– Jeg drar fra byen etter sommeren uansett, så nei.

Jon Sigurd Sjursen Kvello, russisk (Tromsø)
– Jeg er fra byen allerede, så dette gjelder ikke meg

Marianne Westbye, religionsvitenskap (Rælingen)
– Jeg er ikke engasjert i partipolitikk.

Renate Ovesen, russisk (Sortland)
– Nei, jeg er mer interessert bruke stemmeretten hjemme

Tekst og foto MIKKEL BE

Psykisk helsevern:

Psyk-hjelpa foreslått

Jusshjelpa kan hjelpe deg med leiekontrakten din. Men hvem kan hjelpe deg med dine psykiske problemer? En bekymringstelefon, kalt psyk-hjelpa, er en av ideene en arbeidsgruppe på universitetet jobber med.

ALENE: Mange sliter med psykiske problemer, men uten å søke hjelp. ILLUSTRASJONSFO

Tekst TROND HØIBØ

Arbeidsgruppa skal lage et kapittel om psykiske lidelser i universitetets handlingsplan for studenter med funksjonshemming. Gruppa har nettopp startet arbeidet og befinner seg foreløpig på idéstadiet. I referatet fra et møte 7.april går det fram at etablering av en kontakttelefon bemannet av viderekommende psykologistudenter er et tiltak de skal jobbe videre med. Forslaget ble satt framsatt av Catharina Wang, medlem av arbeidsgruppa og stipendiat ved institutt for psykologi.

– Det er riktig at vi har lekt med tanken på en slik tjeneste, men det er for tidlig å si om det blir en realitet eller ikke, sier Wang.

Bekymrede venner

Rigmor Bjørkli, et annet medlem i gruppa og nestleder ved studieavdelinga, mener også det er for tidlig å si om arbeidsgruppa vil lande på et slikt tiltak. Gruppa skal ikke konkludere med noe før utgangen av juni. Hun forklarer likevel noen av tankene bak forslaget.

– Det kan bli en slags bekymringstelefon både for de som selv er rammet av psykiske problemer og for venner av studenter med slike problemer. Da vil de kunne få vite litt om hva som kan være lurt å gjøre og få opplysninger om andre steder man kan henvende seg, sier Bjørkli.

Da Handlingsplan for studenter med funksjonshemming ble vedtatt for et par år siden, ble det bestemt at det skulle legges til et eget kapittel om psykiske lidelser ved første gangs revisjon. Det er dette arbeidet som nå gjennomføres.

Synliggjøring

– Hvorfor er det viktig med et eget kapittel for psykiske lidelser?

– Det er viktig med gode tiltak for de med sosiale problemer og psykiske lidelser. Og det er det vi håper å få til med dette arbeidet. Planen skal jo gjelde for a studenter ved Universitetet, s Bjørkli.

– I tillegg er det er mang denne gruppen som ikke tar k takt med hjelpeapparatet og håper tiltakene vi kommer fr til vil synliggjøre for studente at noen kan hjelpe dem, avslut hun.

Ginseng til eksamen
Sliter du med konsentrasjonen på eksamenslesinga nå i solskinnet? Da kan ginseng være løsningen. Ginseng har en dokumentert effekt på overskudd, konsentrasjon og psykisk og fysisk prestasjonsevne. Som de fleste vet. Pass ellers på å få nok søvn og ha en jevn døgnrytme. Kaffeinntaket har en tendens til å gå opp i disse tider. Dette bør begrenses, da det innvirker på søvnbehovet og dermed døgnrytmen. Drikk heller vann, og spis grønnsaker. Sier Simon. Bare sånn for ordens skyld.

Vi presiserer
I forrige utgave omtalte vi konflikten i arbeidsutvalget til Studentstyret ved Universitet. Vi må imidlertid få presisere at anklagene som har blitt fremsatt kom mot Petter Johansen senere har blitt avvist av Samskipnaden. I følge hans medarbeidere skal Johansen ha medvirket til at en regning ble sendt til Studentstyrets kontor med hensikt, og ikke til Studentrådet ved Mat.nat. I et brev bekrefter økonomisjefen at brevet ble sendt feil ved en feiltakelse, og ikke har noe med Studentstyret å gjøre.

– Finnmarksloven suger

NEI TIL KOLONIALISME: SSSR er ikke videre begeistret for den nye Finnmarksloven.

SSSR gikk sist i 1.mai-toget og gjorde alt de kunne for å få oppmerksomhet.

Over fem hundre mennesker møtte opp på Stortorget til tradisjonell 1-mai-feiring. Men istedenfor gamle, rutinerte pamper fra LO og Arbeiderpartiet fikk de i anledning LOs ungdomsår servert unge, engasjerte talere med både hjerte og hode på venstresida.

LO ungdom, Rød ungdom og Sosialistisk ungdom innledet med å snakke om hver sin hovedparole, henholdsvis *nei til brutalisering av arbeidslivet*, *nei til EU - Norge ut av EØS* og *kamp mot privatisering av offentlige tjenester*.

Etter talene var det tid for tog med eksponering av kostymer og plakater med høy dugnadsfaktor. Den siste hovedparolen, *Nei til krig og okkupasjon, USA ut av Irak* samlet alene flere hundre mennesker og viste at krigsmotstanden fortsatt er sterk i Tromsø. Årets første mai tog var imponerende stort, men lagde ikke tilsvarende med lyd, selvfølgelig med noen hederlige unntak.

Etter at toget var ferdig med å sno seg gjennom sentrum var det duket for flere ungdommer på talerstolen. Denne gangen var det Nettverk mot krig og Arbeidernes ungdomsfylking (AUF) som fikk muligheten til å fange folkets oppmerksomhet. Så da menneskemengden til slutt løste seg opp hadde alle fått et solid inntrykk av hva som rører seg på hele spekteret av den unge venstresida.

Mange mot krig på ungdommelig dag

***Nei til krig og okkupasjon, USA ut av Irak* var den mest populære parolen blant toggjengerne på en 1.mai der ungdommene gjorde fullstendig beslag på talerstolen.**

Tekst TROND HØIBØ
Foto EIRIK LINAKER BERGLUND

Et trettitalls personer, de fleste av dem fra samiske studenters forening i Tromsø (SSSR), sluttet seg til den siste parolen i 1.mai-toget. Parolen var en protest mot forslaget til finnmarkslov, som ble lagt fram av Odd Einar Dørum i begynnelsen av april.

– Vi er vokst opp på en løgn, sier Sigbjørn Skåden, leder av SSSR.

– Lovforslaget fra Dørum innebærer ikke det som ble lovet etter Alta-saken på 80-tallet. Våre ankepunkter går på de prinsipielle rettighetene samene som urfolk har til forvaltning av naturressurser. Dette forslaget innebærer egentlig ingen endring til det bedre. Vi føler oss rett og slett lurt, slår han fast.

– *Hvorfor bruker dere 1.mai til å markere dere?*

– 1.mai er de undertryktes dag. Derfor føles det helt naturlig å bruke den til å få fram budskapet vårt. Finnmarksloven er jo en koloniseringsak, hvor vi kjemper mot ytterligere overgrep fra den norske stat, forklarer Skåden.

Ved å stille opp mannsterke med innøvde slagord og stor entusiasme, prøver SSSR å skape etterlengtet oppmerksomhet omkring samenes rettigheter. Organisasjonen har etter hvert fått mange medlemmer og det var de mest aktive av disse som stilte opp i toget 1.mai.

– Finnmarksloven blir fullstendig ignorert i media. Derfor er det er veldig viktig for oss å sette den på kartet. Vi vil tiltrekke oppmerksomhet både fra folk i byen, studenter og selvfølgelig ikke minst media. Og i dag synes jeg vi klarte det ganske bra, avslutter Skåden.

POPULÆR HOVEDPAROLE: *Nei til krig og okkupasjon, USA ut av Irak* fikk klart størst oppslutning i toget.
Foto EIRIK LINAKER BERGLUND

Til minne om Eli Høydalsnes

Minneord Studenter ved institutt for kunstvitenskap, Universitetet i Tromsø

Eli Høydalsnes døde i begynnelsen av mars. Hun var stipendiat ved institutt for kunsthistorie i Tromsø fram til 1999. Etter den tid har hun også undervist ved instituttet. Vi som var og er studenter på instituttet, mistet en lærer. Faget vårt mistet en stor vitenskapskvinne. Forelesningene hennes om kunstteori og estetikk har for mange av oss vært en nøkkel til forståelse av faget. Møtene vi hadde med Eli var dessuten en nøkkel for å forstå oss selv i forhold til det vi holdt på med, og de ble avgjørende for vårt videre arbeid. Hun gikk langt utover sin tradisjonelle oppgave som foreleser og lærer. Hun var interessert i hva vi tenkte og i våre prosjekter. Spørsmål og henvendelser møtte hun med en stille entusiasme som fikk oss til å tro på oss selv.

Elis vitenskapelige arbeid er som et blomsterbed hvor vi kan plukke blomster og hente frø til nye planter. Hennes forskning har først og fremst vist oss at det er gjennom nye vinklinger, gjennom spørsmål om etablerte sannheter, og i møte mellom forskjellige ideer at nye tanker og ny kunnskap kan vokse fram. Som hun skriver i innledningen til doktoravhandlingen *Møte mellom tid og sted – Bilder av Nord-Norge:*

Ikke en historie, basert på en modell eller en metafor – f.eks. kurven, trappen, treet (genealogi), polariteten – men mange fortellinger som forholder seg til alle, noen av eller ingen av de øvrige. De skisserte historiene er åpne, fordi de har ingen kjent begynnelse, ingen kjent slutt, men gripes "i midten"; de fortsetter, kommer og går, endres – kontinuerlig.

Vi er mange som kjenner både savn og sorg over at Eli gikk så altfor tidlig bort. Vi fikk dessverre aldri takket henne, men vi vil sørge for at blomsterbedet blomstrer, og at fortellinger blir fortalt. Vi vil huske Eli Høydalsnes som liten og ruvende.

Kritisk for Samisk høgskole
Samisk høgskole i Kautokeino sliter med dårlig økonomi. Samtidig jobbes det med planer om å få etablert en fast samisk journalistutdanning, dersom Stortinget bevilger penger til det. 15. mai legges revidert nasjonalbudsjett frem, og for tiden lobbyeres det kraftig i Stortingets lokaler. Representanter fra Samisk høgskole kjemper med nebb og klør for å redde planene. Det er stor mangel på samiske journalister, noe som går ut over mediedekningen, mener høgskolen.

Frastjålet hovedoppgaven
Hørt den før? Nå har igjen noen uten høyere utdanning sett seg nødt til å begå ulovligheter for å skaffe seg kompetanse. Denne gangen gikk det ut over Beate Nordmo og Risten Somby, som 16. mai skal levere sin hovedoppgave i fysioterapi. Hvis de klarer det. Tyver stjal nemlig sekken til Nordmo i bilen hennes, hvor store deler av oppgaven befant seg. – Det er en virkelig fortvilet situasjon, men vi håper at noen kan hjelpe oss med å få eksamensoppgaven tilbake, sier Nordmo til Bladet Tromsø.

SSSR Murmansk?

I vår ble det stifta en internasjonal samisk studentorganisasjon for Norge, Sverige, Finland og Russland. Utropia møtte tre østsamiske studenter i Murmansk.

Tekst MIKKEL BERG

ORGANISERER: Fra venstre; Tatjana Matrekhina, Anastasia Jurchenko og Tanja Egorova. **Foto** MIKKEL BERG

– Jeg syns personlig at russiske samiske studenter i liten grad skiller seg fra russiske studenter, sier Anastasia Jurchenko, som representerer russisk side i den nye organisasjonens styre.

– Vi bor i byen og er ikke engasjert i noen av de tradisjonelle yrkene. Men vi er likevel annerledes, rett og slett fordi vi er en del av ei minoritetsfolkegruppe.

Språk og kultur

– Vi kan ikke språket, som jo er viktig, og det er få muligheter til å lære det: I Lovozero, en småby i det indre av Kolahalvøya hvor det bor mange samer, kan man lære det i barnehagen og i første klasse på barneskolen. Men ellers er det bare sjølorganisert opplæring, for eksempel hadde Murmansk Sameforening språkkurs for noen år sia.

Universitetet er likevel en mulighet for å få lært seg andre viktige ting, som kultur og historie. Gjennom den såkalte regionale komponenten spesialiserer Jurchenko seg på etnopedagogikk, dvs. den gamle samiske måten å oppdra barn på. Tanja Egorova tar det såkalte Barentsregion-studiet, noe som medfører at man lærer en del om samisk historie.

Forskjellig situasjon

Egorova har bodd i Sverige, og har erfaring med en helt anna samisk situasjon:

– I motsetning til i Skandinavia, høres samer lite her i Russland. Det er en minoritetskvote på det pedagogiske universitetet her, det er to sameorganisasjoner, og som nevnt noen svært få språkopplærings-muligheter. Men det er også alt. Det fins ikke noe universitet som har ansvar for samiske studier, eller en egen samisk avdeling som på UiTø.

Men de to mener likevel det største problemet er mangel på kommunikasjon.

Å bygge et miljø

– Det er ikke så mye problemer med at folk skjemmes over å være samisk, men at man går rundt én og én, alene. Det er cirka tolv samiske studenter i Murmansk, så vidt vi vet, men det er ikke alle av oss som kjenner hverandre like godt. Det viktigste vi kan gjøre som organisasjon på russisk side, er altså å få bedre kontakt med hverandre, skape et miljø.

– Noen må bare ta initiativ, og det er vel hva vi gjør nå, sier Jurchenko.

Den første oppgaven i Murmansk er å få kartlagt de lokale samiske studentene og begynne organiseringa. Neste internasjonale samlingsmøte er i Tromsø, i begynnelsen av neste semester.

1000 kroner timen?

Legathandboka er godt og verdifullt lesestoff dersom studielånet byrjar ta slutt.

Tekst TONE N. SLOTSVIK

Det er mai, og studielånet renn ut i sanda. Sjå for deg at du, i rein desperasjon, blar gjennom Legathandboka. Boka er tjukk som ein lengre kioskroman, og langt meir spanande. Så la oss seie at du bruker ein time. Du finn eit legat for lovande og trengande studentar.

– Det er jo meg, tenkjer du, og bruker eit par timar på å snikre saman ein søknad. Ein vakker dag kjem eit brev i posten, med beskjed om at du er tildelt 3000 kroner. Med venleg helsing dei som har ansvaret for lokomotivførar Severinsen og hustru sitt legat. Du kan sjølv rekne ut kva timebetalinga blir.

Betalt master

Fullt så enkelt er det kanskje ikkje. Mange av legata har krav som straks eliminerar det store fleirtalet av befolkninga som søkjarar. Til dømes må du vere born av ein fyrvaktar eller fiskar og vere medlem av eit kristeleg lag for å søkje på tusenlappane som utgjer Lanns legat. Og med mindre du er ei eldre dame av den danna klasse som uforskyldt har blitt ute av stand til å forsørgje deg sjølv, er ikkje legat nummer 1954 noe for deg. Men fortvil ikkje, blant dei over 2400 legata finst det eitt som passar for deg.

Utdanning skal løne seg, heiter det. Er du heldig strøymer pengane inn medan du studerer. Dersom du skriv ein master om menneskerettar kan du søkje på 50.000 kronar frå Fritt ord. Diverre må du då studere ved eit av dei tre andre universiteta. Men mange av legata er retta mot studentar og forskarar. Særleg er det mykje pengar å hente for dei som syslar med realfag. Til farmasistudentar som enno ikkje har starta på masteroppgåva er dette vekas tips: les side 181 i Legathandboka.

TILSKUDD: Mange veit ikkje om alle legatane det er mogleg å søke på rundt om i landet. Desse kan gje kjærkomne midlar i ei skrantande studentkasse.

Studentar frå Nord-Noreg

Ein heil del av legata som delast ut er geografisk bestemte. Ikkje uventa er det ein fordel om du kjem frå den same bygda som ein avdød lokalpatriotisk rikmann som nekta å dele ut pengane sine til dei utanfor bygdegrensa. I somme tilfelle er det ikkje snakk om dei store beløpa, men sjølv ein einsam tusenlapp gir mykje moro. UiT har to legatar som begge er retta mot studentar frå Nord-Noreg. Hjartet til fiskerifag- og samfunnsøkonomistudentar frå Troms burde banke litt raskare når dei les dette. Synd at søknadsfristen gjekk ut første mars.

Eit lite ps: Legathandboka på UB er for tida utlånt. Det viser seg at det kan bli økonomisk innbringande å skrive for Utropia.

Prisar kvinneforskinga

**este hovudfags-/ masteroppgåve skriven
ein kvinneleg student, og beste oppgåve
ed kvinne-/kjønnsperspektiv i 2002 blir kvar
emiert med 10.000 kroner av Kvinnforsk. Dei
eler også ut Likestillingsprisen.**

kst KJARTAN OTTERÅ

innforsk – Senter for kvinne-
sking og kvinner i forsking ved
iversitetet i Tromsø, har kvart
sidan 1996 delt ut Åse Hiorth
viks pris. Hiorth Lervik var
første kvinnelege professoren
Universitetet og hadde kvin-
orsking som sitt fagfelt, ho var
pioner i Noreg på dette feltet.
var Kvinnforsk sin grunnleg-
r og før ho døydde donerte ho
le si samling på 900 bøker til
teret, prisane er med og heidra
nar minne.

Skal stimulere

sen for beste oppgåve skriven
ein kvinneleg student inneber
der og diplom og ein skjekk på
000 kroner, i tillegg vil prisen
e bra å slå i bordet med for
som skal søkja på stipendiat.
gleg leiar ved Kvinnforsk Lise
rdbrønd håpar prisen kan vere
d og stimulere fleire kvinner
å fortsette oppover i forskings-
temet.

– Vi håper at fleire kvinner får
til å gå vidare i den akade-
ke retninga. I dag er det bra
nneandel på hovudfags, – og
ttorgradsnivå, men der stoppar
også, fortel ho.

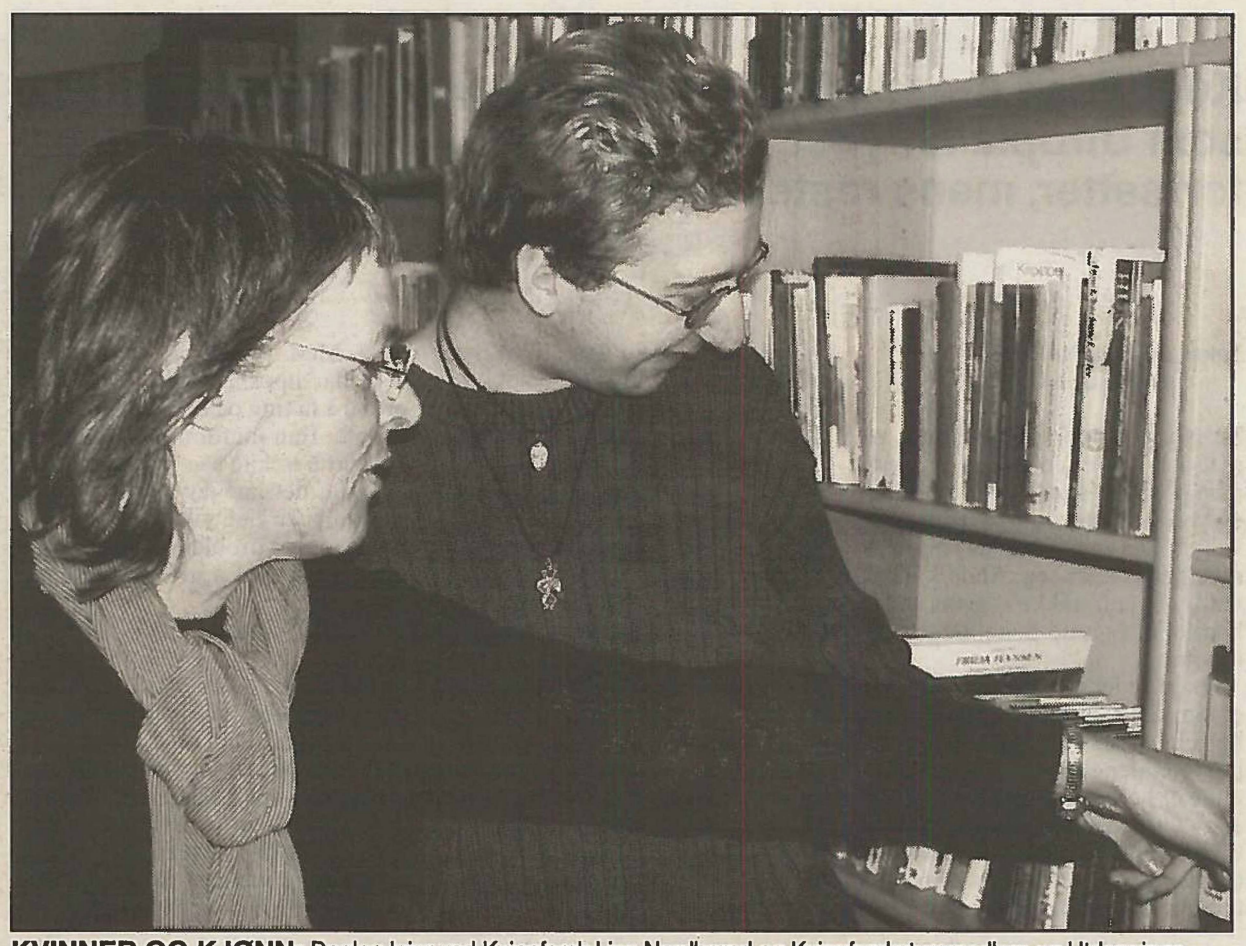
Det er styret ved Kvinnforsk som avgjer kven som skal tildelast prisen. Blant vinnarane sidan -96 er det studentar frå nordisk, jus, biokjemi, historie og arkeologi.

Prøveprosjekt

Nytt for året er at det blir gitt ut to Åse Hiorth Lerviks prisar. Den nye går til beste hovud-/ masteroppgåve med kvinne-/ kjønnsperspektiv. Her er kandidatane både menn og kvinner.

– Vi har i alle år prata om å gi ut ein pris innanfor kvinneforsking, Åse Hiorth Lervik sitt eige felt. Men UiTø er eit lite universitet så det er mogleg vi ikkje får gitt han ut. Oppgåva som er skriven skal vere særskilt god, og det er ikkje sikkert vi har kandidatar. Vi prøver i år og til neste år, så får vi sjå, det blir eit slags prøveprosjekt., seier Nordbrønd.

Prisen er meint å verdsetje studentane og motivere dei til å fortsette innanfor fagfeltet, samtidig skal han synleggjere kvinneforskinga.

KVINNER OG KJØNN: Dagleg leiar ved Kvinnforsk Lise Nordbrønd og Kvinnforskstyremedlem og Utdannings- og likestillingsansvarleg i Studentstyre, Petter Johansen kikkar på dei 900 bøkene som grunnleggar Åse Hiorth Lervik donerte til senteret. Nå deler dei ut heile tre prisar. To til hovudfagsstudentar, og ein likestillingspris.
Foto KJARTAN OTTERÅ

Kjønnsperspektivet viktigare

– Det er viktig for Kvinnforsk å få forskingsfeltet fram i lyset, seier ho. Kjønnsperspektivet blir berre viktigare og viktigare innanfor forsking og utdanning. Verdsbanken og EU har lenge stilt krav til likestilling for dei som søkjer støtte. Skal du for eksempel søkje forskingsmidlar frå EU må du seie kva dei kjønnsmessige konsekvensane er.

Likestillingsprisen som Kvinnforsk i år deler ut på vegne av Universitetet, går til ein person, eit fagmiljø, institutt e.l. som har utmerka seg ved å fremma likestillingsprosessen ved UiTø. Prisen er på 25 000 kroner.

– Fordelinga av menn og kvinner i dei ulike stillingane og ved ein del fag er ennå stor. Universitetssystemet er på ein måte patriarkatets siste bastion, avsluttar ho.

Søknadsfristen til dei tre prisane gjekk ut 10. mai, men er du raskt ute, blir truleg søknaden tatt med likevel.

økartala frå Samordna opptak:

Nedgang for Tromsø – Oslo klar vinnar

**nde Høgskulen og Universitetet i Tromsø ser ut til å få
n nedgang i søkarar til hausten. I dei førebelse tala frå
amordna opptak er Universitetet i Oslo den store vinnaren.**

kst KJARTAN OTTERÅ

amordna opptak sine søkartal
hausten 2003 kjem Høgskulen
romsø ut med ein nedgang på
prosent. Tala gjeld studentar
n har lærestaden som førsteval.
versitetet har ein nedgang på
prosent frå i fjor, etter at dei
før hadde ein relativt stor
e. Dei store studentvinnarane
vi i Sør-Noreg. Universitetet
slo opplever ein auke på heile
prosent frå 2002, litt bak dei
n Universitet i Bergen med
1 prosent.

geniørinteresse i Tromsø

utan Høgskulen i Harstad som
16,4 prosent fleire søkarar til
sten, ser Nord-Noreg ut til å
ta popularitet blant dei som
er høgare utdanning. Høgsku-
e i Bodø, Narvik, Finnmark har
tydeleg nedgang i søkartala.
n kan alt i alt sjå ut som det
listrikta og høgskulane som er
arane i årets søkarkamp.

Men på landsbasis er tala for
3-opptaket positive. Per mai
har 86 972 personar søkt seg
høgare utdanning i Noreg, det er ein auke på 5,5 prosent frå året før.

Rektor ved Høgskulen, Ulf Christensen, er trass nedgangen brukbart positiv til tala.

– Vi har ei auke i søkarar til ingeniørfaga, og det samtidig som slike fag har ein generell nedgang på landsbasis, seier han til Utropia.

– Det er særleg positivt å sjå den store interessa for den nye gassutdanninga vår, meiner han.

Nedgang for lærarutdanninga

Dei økonomiske og administrative faga på Høgskulen held stand eller har ei lita auke i søkarar, på helsefag er det omlag som i fjor, samtidig held lærarutdanninga fram nedgangen frå 2002.

– Lærarutdanninga fekk ein enorm oppsving i Tromsø då dei auka lønningane til lærarane for to år sidan. Etter det har vi hatt ein svak nedgang igjen, forklarer Christensen, som meiner den sterke fokuseringa på dårleg kvalifiserte lærarar i grunnskulen den siste tida forklarer mykje av nedgangen.

Christensen er samtidig svært glad for den store interessa for den praktisk-estetiske lærarutdanninga.

Må halda dialogen

– Det er dei spesialiserte utdanningane som ser ut til å vere mest populære. Bør Høgskulen bli flinkare til å tilby slike utdanningar?

– Vi bør halde på dei breie, grunnleggjande utdanningstypane, men vi må også vere i stand til å halda dialogen med sektorane og dei ulike næringane. Det vil vi tena på, seier rektoren.

Ulf Christensen er bekymra over den generelt sviktande interessa for distrikta og for høgskulane.

– Vi ser eigentleg ein generell nedgang i søkarar frå Møre og Romsdal og nordover. Det er Oslo-gryta som er mest populær. Det er alt i alt dei store plassane som står fram som mest attraktive for studentane. Difor er det nå viktig at vi nå vidareutviklar Studentbyen Tromsø, uttaler han.

Usikre tal

Informasjonssjef ved Universitetet i Tromsø, Morten Thoresen, vil vere forsiktig med å legga alt for mykje i dei tala som no er presentert. Han trur det er fleire forklaringar på kvifor UiTø har ein nedgang i søkarmassen, medan andre universitet har til dels stor auke. Overgangen til dei nye studieprogramma og oppmelding til enkeltemne er organisert ulikt ved dei ulike universiteta, seier han.

– Medan fleire lærestader har bedt studentane gjere dette gjennom Samordna opptak, har vi valt å la dei søke lokalt. Det er difor mange som har søkt som ikkje er med i tala frå Samordna opptak, forklarer han.

– Så det kan altså sjå bra ut til slutt, likevel?

– Eg vil ikkje begynne å spekulere i tal, men det manglar altså ein del i tala frå samordna opptak, seier Thoresen.

– Er det av same grunn vi ser den store oppgangen til Universitetet i Oslo?

– Vi registrerer den kraftige auken hos UiO med interesse. Universitetet i Oslo har vore veldig flinke i marknadsføringa, det forklarer nok ein del, meiner informasjonssjefen.

– Noko som betyr at også Universitetet i Tromsø bør betra si marknadsføring?

– UiTø har vore veldig nøktern dei siste åra. Vi må nok bli meir offensive i framtida, slår Morten Thoresen fast. Han minner også om den store oppgangen i søkarar Universitetet hadde i fjor, og ser difor ikkje så mørkt på årets svake nedgang.

Han synes også Tromsø held rimeleg god stand i forhold til den generelle nedgangen i Nord-Noreg.

Thoresen vil ikkje kommentere tala for dei ulike studieprogramma då desse på grunn av omlegginga er noko usikre.

Havnet på rett hylle?

Siste 5 år har ca **850** *elever tatt fag hos oss. Èt år kan gi deg 8 10 ekstra poeng.*

Pris pr fag, inntil totalt **kr 36.900** *pr år (+ evt lab). Borteboer stipendet fra lånekassen dekker inntil kr* **32.000** *.*

NORSK PRIVATGYMNAS TROMSØ

www.norskprivatgymnas.no / tlf 7760 1800

Mannefall i Studentstyret

Konflikten innad i Studentstyrets arbeidsutvalg endte, som Utropia antydet, med mannefall. Petter Johansen fortsetter, mens resten av utvalget trekker seg.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

30. april vedtok studentstyret på nytt å la Petter Johansen fortsette i sin posisjon som studentpolitisk- og velferdsansvarlig i arbeidsutvalget. Det innebærer at resten av utvalget trekker seg. Anders Slettvold valgte å trekke seg før saken kom opp, Ingvild Schei underveis i møtet.

Bare leder Fredrik Kvensjø og organisasjonssekretær Pia Elverhøi Eggen sitter inntil videre for å holde hjulene i gang. Neste styremøte er berammet til 21. mai, hvor et nytt arbeidsutvalg sannsynligvis vil bli valgt. Hvem som stiller seg til disposisjon etter den siste tids tumulter er usikkert.

Vurderer å gå

Styremøtet endte nærmest som en farse. Etter at vedtaket om å beholde Petter Johansen ble klart, valgte over halvparten av Studentstyrets representanter å gå i protest. Dette førte til at man til slutt ikke var vedtaksdyktig. Etter det Utropia kjenner til, vurderer enkelte av representantene å trekke seg fra styret. Brynjar Jørstad i Sosialistisk Studentlag er en av dem.

– Utfallet av møtet var bra. Men jeg synes det er slitsomt å sitte i Studentstyret for tida. Jeg har egentlig mistet all motivasjon for å fortsette, og har vurdert å trekke meg flere ganger, men vi får se, sier han.

Olav Benjaminsen forlot også møtet i etterkant av avstemningen, i protest mot vedtaket. Også han er i tvil om han skal fortsette.

– Jeg vurderer å trekker meg, ja. Jeg synes hele saken er hull i hodet.

Må rydde opp

Jørn Weines, som sitter for Sosialdemokratisk liste, valgte å sitte hele møtet ut. Han mener det er lite konstruktivt å forlate et slikt møte.

– Med tanke på situasjonen som har oppstått, ville jeg heller prøve å få ting på beina igjen enn å forlate. Han innrømmer at han har vurdert å trekke seg, også han.

– Ja, det har jeg vurdert. Men samtidig er det viktig å prøve å ordne opp i problemene, selv om man får lyst til å gi opp, forteller han.

Inntil videre sitter Fredrik Kvensjø fremdeles som leder. Det samme gjelder altså organisasjonssekretær Pia Elverhøi Eggen. Hennes fremtid er også usikker.

– Nå håper jeg Studentstyret klarer å få studentdemokratiet i Tromsø på beina igjen, sier Kvensjø til Utropia. – Det har tidligere vært personutskiftninger, og det har gått bra.

SITTER FREMDELES: Inntil videre er det fremdeles Fredrik Kvensjø s styrer skuta til studentene ved Universitetet.

Foto EIRIK LINAKER BERGLU

Ny runde med kladdebøker

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Dei reklamefinansierte kladdebøkene som i vinter blei riven bort på berre kort tid, er igjen å finna på universitetsområdet. Det er Norsk studentunion som har jobba for å få desse gratis kladdebøkene ut til sine medlemmar.

NSU Tromsø var i lang- tid skeptisk til å ta i mot kladdebøkene, og det er først i år tromsøstudentane har fått sjå noko til dei. Ved dei andre studiestadane i landet som er knytt til NSU har dei hatt gratis kladdebøker i om lag to år. Leiar i NSU Tromsø, Fredrik Kvensjø, meiner det er kommersialiseringsfrykt og samansetjinga av Studentstyret som er grunnen til den store Tromsø-skepsisen, men han trur likevel den meinige student er positiv til tilbodet.

– Eg trur dei aller fleste er glade for å få gratis kladdebøker, uttaler han og seier seg sjølv positiv.

6000 bøker som blir fordelt ut på universitetsområde. Bøkene er av format A4, har tynne, glansa og linjerte ark. Reklamen er avgrensa til permen, forutan ein liten Amnesty-logo nede på kvar skriveside.

KLADDEBOK: Norsk studentunion sine reklamefinansierte kladdebøker er nå å finna på universitetsområdet. Heilt gratis!

Hjelp mot flyktningisolasjon

Flyktningar som kjem til Noreg har ofte problem med å kome i kontakt med lokalbefolkninga. Tizita Girma i flyktningguideprosjektet til Røde Kors treng fleire folk som kan hjelpe utlendingar inn i det norske samfunnet.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Flyktningguideprosjektet blei starta i 2001 og har som mål å skapa kontakt mellom flyktningar/ innvandrar og folk som er busett i Tromsø. Det er viktig å få utlendingane fort inn i lokalsamfunnet etter at dei har kome til landet, meiner Girma.

– Mange flyktningar og innvandrarar som kjem hit til landet isolerer seg eller søkjer saman i grupper. Dei har ofte store vanskar med å bli integrert i det norske samfunnet, seier ho.

Blir kjent med Tromsø

Girma er koordinator for flyktningguideprosjektet i Tromsø og treng folk som har lyst til å "guide" ein flyktning rundt i det nye samfunnet. Ein lokalkjent blir sett saman med ein flyktning, desse skal møtast ein gong i veka, i ein periode på ni månadar. Gjennom sin guide får flyktningane betre oversikt over dei moglegheiter og tilbod som finnes i kommunen, dei får kunnskap og informasjon om sine rettar og plikter, og ikkje minst: Dei får snakka norsk. Gjennom å bli betre kjent med Tromsø kommune, meiner flyktningguideprosjektet at flyktningane lettare kan få delta med sine ressursar på lik linje med resten av kommunens befolkning.

Kva dei konkret gjer når dei treffest er opp til dei to sjølve. Det kan vere å vise rundt på offentlege kontor eller butikkar, drive idrett, gå på kino, kafé eller dra på tur.

Manglar guidar

Girma, som sjølv er flytta til Noreg frå Etiopia, fortel om stor interesse for guideprosjektet blant innvandrarane i Tromsø. Men liten respons frå dei lokale set grenser for tilbodet.

– Innvandrarane er veldig interessert i å kome i kontakt med lokalbefolkninga. I løpet tre dagar meldte det seg fakti 30 stykk som ville ha guide. P blemet er at vi framleis mang mange guidar, seier ho.

Før guidane blir sett sam i par med flyktningar fyller ut eit skjema der dei blant an skriv kva interesser og bakgru dei har, og kva flyktning dei vere saman med. Flyktningguid skriv kontrakt på at han vil bin seg til prosjektet i ni månadar.

Ein gong i månaden er felles samling for alle guidar flyktningar.

– Då møtes alle som er m på prosjektet til ei sosial samlin Det kan vere presentasjon av f skjellige lands kulturar, med m utstillingar, musikk og dans, for Girma. Vi tar også opp ulike tem som utdanning og arbeid.

HJELPER FLYKTNINGAR: – Mange flyktningar og innvandrarar som kjem hit til landet isolerer seg eller søkjer saman i grupper. Dei har ofte store vanskar med å bli integrert i det norske samfunnet, seier Tizita Girma. Ho er koordinator for flyktningguideprosjektet til Røde Kors i Tromsø. Som guide ka du vere med og hjelpe flyktningar inn i det norske samfunnet.

Foto KJARTAN OTTER

Spill på realfags vis
For å få opp interessen for realfag blant ungdommer, har en gruppe studenter ved NTNU i Trondheim, utvikla ei samling simuleringer og teknologispill for ungdom, melder Adresseavisen. Spillene finner man på nettsidene til NTNU, og de tar utgangspunkt i matematikk og fysikk. Her kan man styre en legostøvsugerrobot, gå på skattejakt med luftkanon, prøve å kontrollere et kjernekraftverk eller sende en rakett ut i rommet. Hensikten er å øke rekrutteringa til realfagene i skoleverket.

Sommeruniversitetet
Planene om å utvide bruken av Universitetet i sommermånedene er fremdeles i startgropa. Arbeidsgruppa som jobber med temaet samler inn synspunkter fra fakultetene i disse dager. Den ser for seg en paraplyorganisering av de mange forskjellige aktivitetene og tilbudene som skal foregå om sommeren. Gruppa skal komme med ei innstilling til Universitetsstyret i 2004, og håper å ha et opplegg i gang i 2005. Sommeruniversitetet skal blant annet sørge for bedre rekruttering til UiTø.

Drivs nye styreleder:

– Må ikke bli for kommersielle

Denne mannen har du garantert sett før på Driv. Remi Espen Lothe er nå nyvalgt styreleder. – Hadde det ikke vært en utfordring ville jeg aldri søkt jobben, sier han.

STYRER SKUTA: Remi Espen Lothe har tatt over vervet som styreleder på Driv etter Haakon Nordrum. Han gleder seg til å ta fatt på jobben. **Foto** EIRIK LINAKER BERGLUND

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

26-åringen fra Fræna utenfor Molde ble onsdag 7. mai valgt som ny styreleder for Driv på Samskipnadens generalforsamling. Etter å ha bodd fem år i Tromsø og vært med helt fra oppstarten av Driv, kjenner Lothe godt til studenthuset. Han vet hvordan han vil ha det. Og hvordan han ikke vil ha det.

– Det er viktig at vi ikke blir for kommersielle, mener han.

– Vi samarbeider ikke med næringslivet for enhver pris. Vi vil ikke selge oss.

Må øke inntektene

Samtidig ser han nødvendigheten av å drive selskapsdelen videre.

– Vi må prøve å utnytte den biten enda bedre. Vi kan ikke kutte den ut enda. Drømmen er selvsagt å frigjøre lokalene vi bruker til selskaper til andre aktiviteter. Vi må heller prøve å maksimere den driften, mener han.

For selskapsdriften går godt, den. Og betyr en god del for økonomien til Driv. Som kjent ble ikke årets regnskap spesielt god lesning.

– Budsjettet for 2003 er selvfølgelig en del strammere enn fjorårets, vi må spare inn en del på forskjellige poster.

– Men det vi konsentrerer oss om er hva som kan skape inntekter. Mye av utgiftene er låst, så det er på inntekter vi har mer å hente.

Hard konkurranse

Det var fem kandidater til styrelederjobben i utgangspunktet, men valgkomiteen innstilte på Lothe, trolig på grunn av hans lange fartstid på huset. Han har sittet som leder i kaféstyret og dermed også som leder for driften av den, i tillegg til å ha sittet i aksjeselskapsstyret.

Når det gjelder det økonomiske, mener han Driv må satse på den lojale kundemassen.

– Utelivet i Tromsø har forandret seg drastisk de siste årene. Det er vanskelig for oss å følge opp den harde konkurransen. Folk som skal på byen har blitt veldig kresne. Når andre driver med øl-krig, kan ikke vi følge opp. Kunder som kun går etter pris er ikke lojale kunder. Det er de lojale kundene vi trenger, forklarer den tidligere kjemi- og informatikkstudenten.

Mye nytt

– Det viktig for oss at de som kommer hit skal føle seg vel. Studentene skal føle tilhørighet her. De bør komme med ideer og innspill, det er like mye deres hus som vårt, påpeker Lothe.

Han håper de interiørmessige endringene skal hjelpe på.

– Vi har gjort endringer i kafédelen nå, og det vil også skje ting i konsertdelen.

– *Det er en omfattende jobb du tar fatt på?*

– Det er det. Men hadde det ikke vært for utfordringene hadde jeg aldri søkt jobben. Det blir mye nytt å sette seg inn i.

– *Men du gleder deg?*

– Definitivt. Det blir kjempekult!

Se opp for Debut-uka!

TRADISJONKONSERVERING: Andreas Rodtwitt i Studentsamfunnet jobber med detaljene til den kommende høstsemester Debut-uka. Han håper at de nye og "gamle" studentene vil nyte godt av alle aktivitetene som planlegges. **Foto** AUGUSTO P. ROMERO

Tekst AUGUSTO P. ROMERO

Andreas Rodtwitt i Studentsamfunnet har det virkelig travelt på kontoret for tiden. Rodtwitt og arbeidsgjengen sin jobber hardt for å ha alt klart for den kommende Debut-uka for høstsemesteret 2003. Tradisjonen tro må imidlertid alle muligheter holdes åpne til siste øyeblikk, så programmet er langt fra spikret.

Hvorfor arrangeres egentlig Debut-uka? Formålet er å integrere de nye studentene i universitetslivet, og da spesielt det utenomfaglige. Alle studentorganisasjonene får anledning til å presentere seg selv for de nye studentene, og de nye studentene får muligheten til å finne akkurat sin tidtrøyte utenfor lesesalens gleder. Nykomlingene blir også fortere kjent med hverandre og med veteranene. Endelig er Debut-uka en ypperlig anledning til å bli kjent med alle tilbudene i Tromsø by. Med andre ord en flying start på studentlivet i Nordens Paris.

Forrige gang deltok cirka 200 faddere i dette arrangementet, hvor det totalt var omtrent 1000 faddere og fadderbarn. Semesteråpningskonserten fant sted på scenen på Driv, og etterpå gjorde studentene sin debut i Tromsø-natten. Byens allehånde vannhull ble inngående studert og arkivert for senere bruk. I år føres tradisjonen videre med de samme elementene. De ansvarlige arbeider med detaljene, så følg med.

Fadderordninga er også en viktig del av aktivitetene. Her trår erfarne studenter til som veivisere i jungelen av studentaktiviteter, guider på universitetsområdet, nattelivskonsulenter og annet nyttig for nybegynnere. Tenk over om du vil bli fadder i høst, og følg med på Studentsamfunnets hjemmesider for detaljene.

Vil du vite mer om Debut-uka kan du kontakte Studentsamfunnets kontor i kjelleren på vei inn til Bodegaen i Hovedgården. Du kan også titte innom på hjemmesiden www.student.uit.no/debut. Her står det imidlertid ingenting om høsten 2003 ennå, men den som venter på noe godt venter som kjent ikke forgjeves.

Får mellomfag likevel

GLAD: Anne-Marja Guttorm Graven. **Foto** EIRIK LINAKER BERGLUND

Etter at Utropia i forrige nummer tok opp situasjonen til Anne-Marja Guttorm Graven, har saken nå tatt en gledelig vending. Humanistisk fakultet har nå sagt seg villig til å se om det lar seg gjøre å gi tilbudet hun trenger fra våren 2004, altså betraktelig tidligere enn først forespeilet.

– Jeg ble veldig glad for dette, sier Guttorm Graven til Utropia.

– Nå holder de på å lage et opplegg for meg og andre interesserte om ett år.

– Uten friske midler frykter jeg at Kvalitetsreformen kan bli et navn uten innhold, skriver Jarle Aarbakke i ukens kronikk.

Holder kvalitetsreformen hva navnet lover?

Kronikk JARLE AARBAKKE,
rektor UiTø.

Overskriften på denne kronikken var tittelen på et foredrag jeg var bedt om å holde som innledning ved NOKUTs konferanse her i Tromsø 6. mai 2003. Det er bra at NOKUT valgte å legge sin konferanse som var besøkt av 200 deltakere til studentbyen Tromsø. Når jeg som universitetsrektor er bedt å si noe om kvalitetsreformen, er det naturlig å se den i sammenheng med et universitets definerte oppdrag. 1) forskning, 2)undervisning, 3)opplysning og formidling, 4)samfunnsoppdrag. Undervisning og undervisningskvalitet henger tatt sammen med de andre funksjonene som universiteter og høgskoler har. I debatten pekte NSUs leder på at han var fornøyd med at jeg ønsket velkommen til studentbyen Tromsø men syntes at jeg la for mye vekt på forskningsperspektivet. Men som han selv sa "det kan fort bli en diskusjon om høna og egget". Valg av tyngdepunkt henger sammen med bl.a. hvilke budskap man vil at departementet skal ta med seg i trange budsjettider.

Hernes-utvalget

Når man blir bedt å si noe om *Holder kvalitetsreformen hva navnet lover?*, er det naturlig å reflektere over at i tittelen ligger det en insinuasjon om at det bare er et navn man har funnet på. Historien bak St. meld. nr. 27 med navnet *Kvalitetsreformen* er jo en regelmessighet i gjennomgang av høyere utdanning og forskning. Anledningen var Mjøsutvalget som kom mer en 10 år etter Hernes-utvalget. Det er helt åpenbart at mye av begrunnelsen for St. Meld. Nr. 27 kommer fra Bologna-erklæringen fra 1999 som er et ønske om å harmonisere og internasjonalisere høgere utdanning. Politikere, departement, universiteter og høgskoler har nå benyttet anledningen til å gå igjennom studieporteføljen og se på mulighetene for å forbedre denne. Med NOKUT tilstede var det viktig å få presisert noen teser.

Konkurranse

For det første at kvalitetsarbeid har vi holdt på med fra universitetets oppstart. Ved ett av våre studier har vi siden 1973 hatt tilbakemelding på hver time og forelesning fra studenter til lærer og fra studenter til kurskomiteen.

For det andre, kvalitetsarbeid har vært også basert på laugets "tyranni", forskning og undervisning har vært utstillingsvinduet der man blir brutalt bedømt av kollegene.

For det tredje, kvalitetsarbeid kan bli et konkurransefortrinn i konkurransen om å tiltrekke seg studenter. Det skal bli interessant å se hvor rause utdanningsinstitusjonene er med å dele sine erfaringer til de som i neste omgang opptrer som konkurrenter. Det er mitt håp at Universitetet i Tromsø skal være raus og dele med andre.

For det fjerde og kanskje det aller viktigste, kvalitetsarbeid krever kreativitet. Jeg hadde gleden av å arbeide med en av våre første professorer etter at han var blitt pensjonist i en kvalitetssikringskomité. Da sa han en gang: "Når æ ser et skjema så blir æ deprimert. Men når æ ser et blankt ark, ja da blir æ inspirert!" På konferansen kom det heldigvis fram klare oppfatninger både fra NOKUT og andre om at det er institusjonene selv som må gjøre utviklingsarbeidet innen studiekvalitet og man må ha betydelige frihetsgrader i dette arbeidet.

Det er altså fortsatt håp for det blanke arks metode!

Gode nyheter

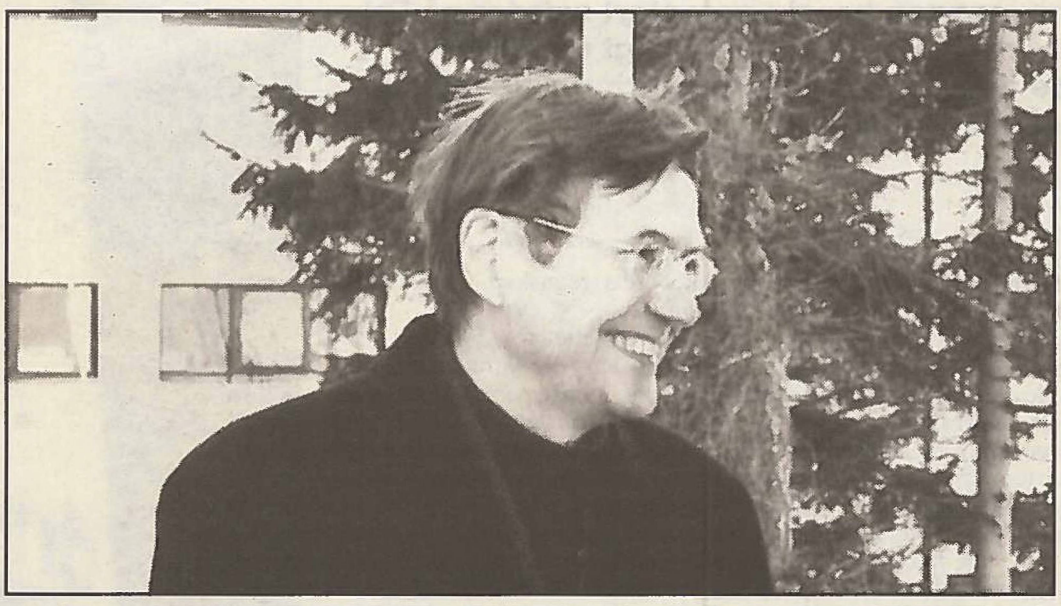
For å oppsummere så langt, så er både St. Meld. Nr. 27, Stortingets oppfølging, Universitetet i Tromsøs sin behandling av Kvalitetsreformen så langt og NOKUTs nåværende arbeid og holdning ,etter min oppfatning gode nyheter for studentene ved Universitetet i Tromsø. Jeg har også inntrykk av at det arbeides godt ved Høgskolen i Tromsø.

Når NSU-leder og jeg var tilsynelatende uenige i prioriteringen, så henger det sammen med min generelle bekymring for forskningen. Jeg tror at i fremtiden vil vi måtte gjøre bestemte organisatoriske grep for å holde på gode forskergrupper. Uten det vil man ikke hevde seg i den internasjonale konkurransen som er arenaen for utøvelsen av vårt fag. Undervisning må hentes ut av ressurspersonene på en måte som gjør det mulig å opprettholde både god forskning og god undervisning, år etter år. Dette arbeider vi nå med å få på plass gjennom styrevedtak. Jeg sa på konferansen at utviklingen er nå slik at det er ikke nok å være en glimrende forsker og underviser, men det kreves også egenskaper som å være lagleder og inspirator. Det blir ikke lettere å være professor i fremtiden, men det kan bli enda morsommere.

Uten navn og innhold?

I innbydelsen til NOKUT-konferansen var det innebygget et spørsmål om de nye programmene blir sammenhengende og logiske? Til det svarte jeg at ja, de har absolutt potensial for det. Er det mulig å tilby bedre oppfølging av høyere utdannings kvalitet innenfor de samme økonomiske rammer? Til det svarte jeg et klart nei og henviste til tall som vi står bak fra Universitets- og høgskolerådet. Disse tallene er departementet (UFD) godt kjent med. Det skal bli spennende å se om vi får de midlene vi trenger i forbindelse med Kvalitetsreformen 2004 og som kompensasjon for lønns- og prisstigning.

Uten friske midler frykter jeg at Kvalitetsreformen kan bli et navn uten innhold.

Legat for studier av industriarbeiderkultur

Norsk Industriarbeidermuseum vil for 2002 dele ut inntil 60.000,- fra nevnte legat. Støtten blir gitt i form av ett eller to stipend til private personer eller institusjoner.

Legatet skal støtte forskning i videste forstand av industriarbeiderkultur, særlig i Tinn og Telemark, men også utenfor fylkets grenser. Forskningen skal være særlig lovende eller fremragende. Den kan være av akademisk art eller springe ut av andre forskningstradisjoner.

Alle søknader innenfor legatets område vil bli vurdert. Blant de innkomne søknader i 2003 vil imidlertid særlig følgende emner bli prioritert:

1. Oppvekst i industrisamfunn med særlig fokus på ungdomstiden og overgangsfasene fra barn til ungdom og fra ungdom til voksen. Sentrale momenter: Levekår, verdier og holdninger, sosiale skillelinjer, sosiale mønstre, forskjeller mellom gutter og jenter.

2. Arbeideroppfinnsomhet. Oppfinnelser gjort av arbeidere. Sentrale momenter er: Produktivitetsforbedrende oppfinnelser, rutiner og arbeidsmåter. Adaptasjon av oppfinnelser og ideer på industriarbeidsplassen, bedriftens syn på, bruk av og holdninger til arbeideroppfinnsomhet.

   Oppfinnsomhet og virksomhet på arbeidsplassen ved siden, og på tvers, av arbeidet. Bruk av kompetanse og utstyr for å løse private behov.

3. Oppløsningen av de store industriarbeidsplasser. Forskning som tar sikte på å belyse utviklingen i kjølvannet av nedlagt industri og industriarbeidsplasser. Sentrale momenter: Politiske, sosiale og helsemessige konsekvenser. Hvilken pris har det "industrielle hamskiftet" hatt. Hvilke konsekvenser har slike endringer hatt for oppvekstvilkåra i byen, bydelen, bygda eller lokalsamfunnet. Hvilke endringer kan spores når en oppvoksende generasjon opplever denne typen endringer i sitt lokalmiljø?

Legatstyre vil dele ut legatene innen utgangen av august. Søknadsfrist 20. juni 2003. For ytterligere opplysninger kontakt Åshild Marie Øverland 35 09 90 10.

Søknad med beskrivelse av planlagte, pågående eller nylig avsluttede arbeider innenfor legatets område sendes sammen med prosjektbeskrivelse, fremdriftsplan og budsjett til Norsk Industriarbeidermuseum. Merk konvolutten "Legatsøknad".

Herr redaktør! Alarm, alarm!

Utrop ROALD. E HANSEN, infoleder, Høgskolen i Tromsø

Utropia har etter hvert utviklet seg til å bli en interessant studentavis, men som en viss herre i radioprogrammet *Hallo i uken*, må jeg nå slå alarm!

I avishodet for Utropia står det å lese: "Utropia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgiften."

Med studenter går jeg ut fra at man mener **både** de på Høgskolen og de på Universitetet, men det er ikke det inntrykket man sitter igjen med ette å ha lest Utropia over en viss tid. Det er bare unntaksvis at man skriver om Høgskolen – og da er det gjerne noe negativt man har å formidle, eller det blir med en bisetning eller to.

Et avslørende eksempel på det siste viser artikkelen i forrige nummer, *UiTø-nettsiden – på topp 10*. Her forteller man at UiTø er på 10. plass av Norges nettsteder (egentlig 9. plass), **og det er likt med Høgskolen i Tromsø.**

Uthevingen er gjort av meg for setningen er nemlig alt som står om Høgskolen. Egentlig burde artikkelen handlet om Høgskolen som med en brøkdel av ressursene til UiTø har greid å komme på 9. plass blant landets nettsteder.

På samme side står det ellers "Rektor spurt om råd" og "Rektor ordner 100.000". Man tar det for gitt at det er rektor på UiTø man snakker om, for redaksjonen er på UiTø, og det er så naturlig så.

Jeg vet det har vært problemer med å få høgskolestudenter inn i Utropia-redaksjonen, men det er ikke unnskyldning god nok for dårlig dekning av HiTø. Høgskolen har 3.000 studenter, fire avdelinger og 300 ansatte. Vi har musikkutdanninger, lærer- og førskoleutdanninger, ingeniør-, data- og økonomiutdanninger, og vi har seks helsefagutdanninger.

Det burde være nok å ta av. Utropia hadde for øvrig en flott reportasje fra nautikk-studiet vårt i forrige nummer. Så kanskje slipper de å kalle seg "Utropia – organ for 60% av studentene i Tromsø"?

Kanskje redaksjonen går mot en bedring? Og vil de ikke gå så langt til å begynne med, kan de besøke vår Avdeling for helsefag som ligger midt inne på universitetsområdet.

Vi forsøker

Normalt ville jeg ventet til neste utgave med å svare på et innlegg som dette, men tatt i betraktning at 27. august er neste utgivelsesdato, gjør jeg et unntak i forbindelse med ditt innlegg. Først en faktafeil: I overskrifta du henviser til står det Rektor ordnet 100.000 til Uitø. Det kan ikke misforstås, slik jeg ser det. Når det gjelder nettsida; vi skrev tidligere i vinter en større sak om Høgskolens nettside. Dessuten fortalte vi denne gangen ikke at nettsiden til UiTø kom på 10. plass, som du sier, men på topp ti. Når det gjelder saken Rektor spurt om råd, er det en undersak til en større sak, noe som heller ikke kan misforstås, hvis man leser litt grundigere.

Utropia skal, som du helt korrekt sier, være en avis for alle studentene i Tromsø. Og vi prøver som best vi kan. Om det er nok, kan sikkert diskuteres. Men det faktum at vi ikke har en eneste journalist fra Høgskolen per dags dato sier vel det meste. Da blir det ikke enkelt. Vi er avhengige av tips fra Høgskolen, Høgskolen må være aktive mot oss også! Men at vi alltid kan bli bedre er jeg den første til å innrømme. Jeg foreslår skjerping fra begge sider.

Red.

Errare humanum est?

Utrop PETTER JOHANSEN, studentpolitisk- og likestillingsansvarlig NSU Tromsø.

Utropia hadde i siste nummer et lengre innlegg om krisen i Studentstyrets AU. En av de som ble intervjuet da brukte betegnelsen barnehagepolitikk om det som har skjedd den siste tiden. Med tanke på det som har skjedd - så tror jeg dette er å fornærme de som befinner seg i barnehagene. *Umoden* og *lite voksen* er nok uttrykk jeg vil bruke.

Umoden - da man har med mennesker å gjøre som ikke har vært interessert i å sette seg ned og finne ut hva som er problemet eller vært villig til å prøve å bli enige om noe som helst. Løsninger har for dem vært å kvitte seg med "problemet" og det med alle midler tilgjengelig. Og når ikke dette virker, så prøver man om igjen og om igjen på den samme linjen, men med stadig krassere metoder. Umoden - fordi at når ting går dårlig - så er man mer opptatt av å skylde på alle andre enn seg selv enn å ta ansvar for de handlinger man har gjort.

Lite voksen - da man har med mennesker å gjøre som har vært mer opptatt av å spre fantasihistorier og lage versjoner av sannheten som aldri har eksistert. Jeg synes det som er mest interessant i denne saken så langt er at flere av de som har uttalt seg ikke har tatt seg tid til å sjekke de påstander de har kommet med. Påstander som både er feil og som i stor grad har vært veldig sårende.

Jeg vil ikke legge skjul på at det sittende arbeidsutvalget har hatt en del samarbeidsproblem. Et kjent fenomen på de fleste arbeidsplasser.

Men hvordan man søker å løse situasjonen er hvor Studentstyret skiller seg ut. I stedet for å finne konstruktive løsninger velger man å gjennomføre "rettssaker" for lukkede dører og hvor målet er å skvise ut de personer som av en eller annen årsak har pådratt seg de herskende klikkers vrede. I år har dette skjedd to ganger og forsøkt en tredje gang.

Slik studentorganiseringen er i dag og slik de politiske konstellasjonene fungerer - vil dette fortsette som vanlig personalpolitikk helt til man får retningslinjer på hvordan man skal fungere og arbeide i studentenes øverste styringsorgan.

Personlig har jeg så langt valgt å ikke uttale meg om de personer som har vært involvert eller de historier de har presentert. Det er ikke min stil å gjøre dette. Jeg ser fremdeles på dette som en sak der misforståelser, uklarheter og manglende arbeidsinstruks har mye av feilen for at man er kommet opp i en slik vanskelig sak. Mangel på kommunikasjon og en uheldig organisasjonskultur er andre stikkord som er sentralt i denne sammenheng.

Et eksempel på dette er all kritikk jeg har fått fordi jeg i løpet av påsken tok ansvar og forsøkte å få gjort studentpolitiske saker med det mål å få studentstyret på fote igjen. Jeg kunne her ha gjort som flere andre i utvalget; gitt blaffen og latt humla suse. I stedet valgte jeg å gjøre noe - og fikk høre at jeg var et dårlig menneske fordi jeg valgte å prioritere organisasjonen. Dette er rart.

Nå er det på tide at alle tar ansvar for sine handlinger i stedet for å skylde på alle andre og se på hva de faktisk har sagt og gjort. En ting kan man ikke si om meg - at jeg ikke har stått for mine valg eller at jeg ikke har gjort det jeg har lovet.

Muren

Tåpelige moderate

Hva er det egentlig som er bakgrunnen for at de moderate i studentstyret alltid er involvert i en mistilitt? Kan godt forstå de som ville kaste Tor Arne Morskogen i fjor ettersom han både er udugelig og usedvanlig tåpelig, men hvorfor fremme mistillitt mot den eneste i Arbeidsutvalget og Landsstyret til Norsk Studentunion som ikke tilhører deres egen gruppe? Er det vanskelig å samarbeide med folk som ikke legger seg ned for tåpelige moderate meninger og lederstiler, eller er forklaringen mer komplisert? Jeg håper og ber for en ikke-moderat ledelse i studentstyret neste år...

Audun L

Sámiid Vuorká-Dávvirat
DE SAMISKE SAMLINGER
Postboks 143, 9730
Kárášjohka / Karasjok
Tlf.: 784 69 950, Fač 784 69 955

GUIDER – sommerjobb 2003

Ved De Samiske Samlinger er det ledige guidejobber i perioden 09.06 - 31.08.2003. Språkkunnskaper og godt kjennskap til samiske forhold er nødvendig. Især fransk, tysk og spansktalende oppfordres til å søke. Lønn og arbeidstid avtales ved tiltredelse.

Oppgi i søknaden hvilken tidsperiode du kan jobbe, minst 1 måned. Lønnstrinn 9 - 25 i stillingskode 1078. Lønn og arbeidstid avtales ved tiltredelse.

Søknad med bekreftede kopier av attester og vitnemål sendes De Samiske Samlinger innen 20.05.2003

• STOR MENY • RIMELIGE PRISER

20 - 25 prosent rabatt ved bestilling.

Telefon 77 65 65 66 • www.lillebuddha.no
Sjøgata 25, 9008 Tromsø

Centrum * Libris

Fagbøker
Posters
Multimedia
Skolerekvisita
Video

Vi har bøkene og materiellet du trenger

Stor fagbokavdeling i 2. etg. med fagbøker, tidsplanleggere og gode tilbud på skolerekvisita, posters, multimediaavdeling, video etc.

1. etg: Velassorterte bokavdelinger, engelske bøker, turkart etc.

Vi bestiller prompte de fagbøker som trengs uten ekstra omkostninger.

Postboks 533, 9256 Tromsø
Bok- og papirhandelen i Sjøgata

Telefonnr.: 77667200
Telefaksnr.: 77685301
E-post: erik@centrumlibris.no
Internett: www.centrumlibis.no

Libris

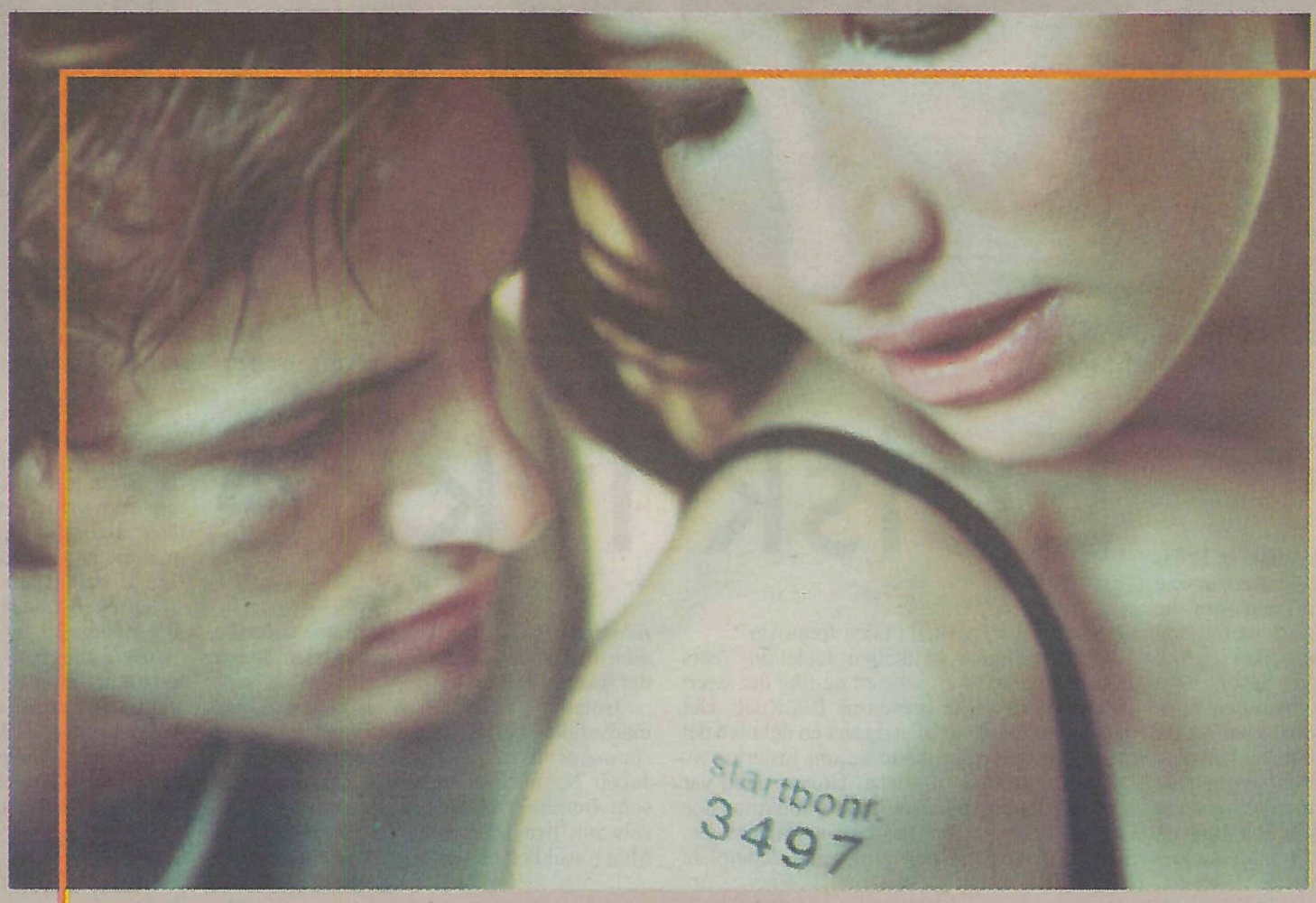
NEW DEAL RELASJON / FOTO: NICKI TWANG

KAN MAN BOMBE EN SKOLE ETTER SKOLETID?

Det finnes regler i krig. Røde Kors sier fra hvis de brytes. Røde Kors arbeider for å begrense de menneskelige lidelser i krig. Sivile skal beskyttes. Krigsfanger skal behandles humant. Skadde skal få humanitær hjelp. Sivile bygninger skal ikke angripes. **Vil du vite mer? www.redcross.no**

Norges Røde Kors

Noen nummer er viktigere enn andre

100% finansierte ungdomsboliger med utleiemuligheter og lave boutgifter!

Er du mellom 18 og 35 kan du nå for ca 3.900 i måneden eie din egen bolig sentralt i Tromsø.

51 ENHETER
SALGSSTART MEDIO MAI

Registrer deg på

www.startbo.no

STARTBO.NO
Bolig for ungdom...

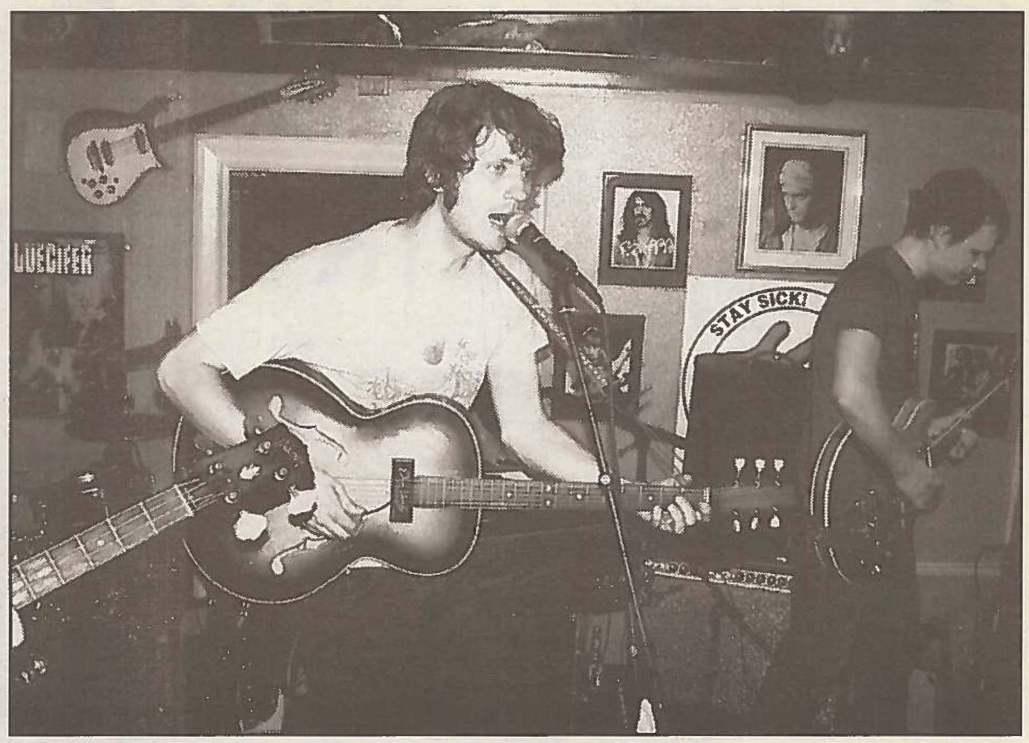
NOTAR Nybygg
Tlf. 77 60 39 00

Gjensidige NOR

STRANDKANTEN

VAKKERT: Demonas har et knippe låter som kan fremkalle tårer. **Foto** GLENN FAGERVIK

EPISK: Jakob Nyström og vennene i Isolation Years ga publikum en positiv opplevelse på arbeidernes dag. **Foto** GLENN FAGERVIK

konsert

Isolation Years og Demonas
Blå Rock, 1. mai

Episk lykke

Det svært så kritikerroste Umeåbandet Isolation Years hadde valgt å starte sin europaturnè i Tromsø. Demonas, tidligere kjent som the Hangovers, hadde fått æren av å varme opp for dem. Det positive førsteinntrykket jeg fikk da de varmet opp for Ruins i fjor høst har vist seg å holde stikk. De har fått noen flere spillejobber på baken og nye låter har kommet til. Og det har blitt svært bra. Småmelankolsk countryrock med Mona Varpes særpregede farfiza-orgel, vakre vokalharmonier og noen låter som er så fine at noen tårer kan finne på å lure seg frem i øyekroken. Et band det kan lønne seg å følge med i tiden fremover.

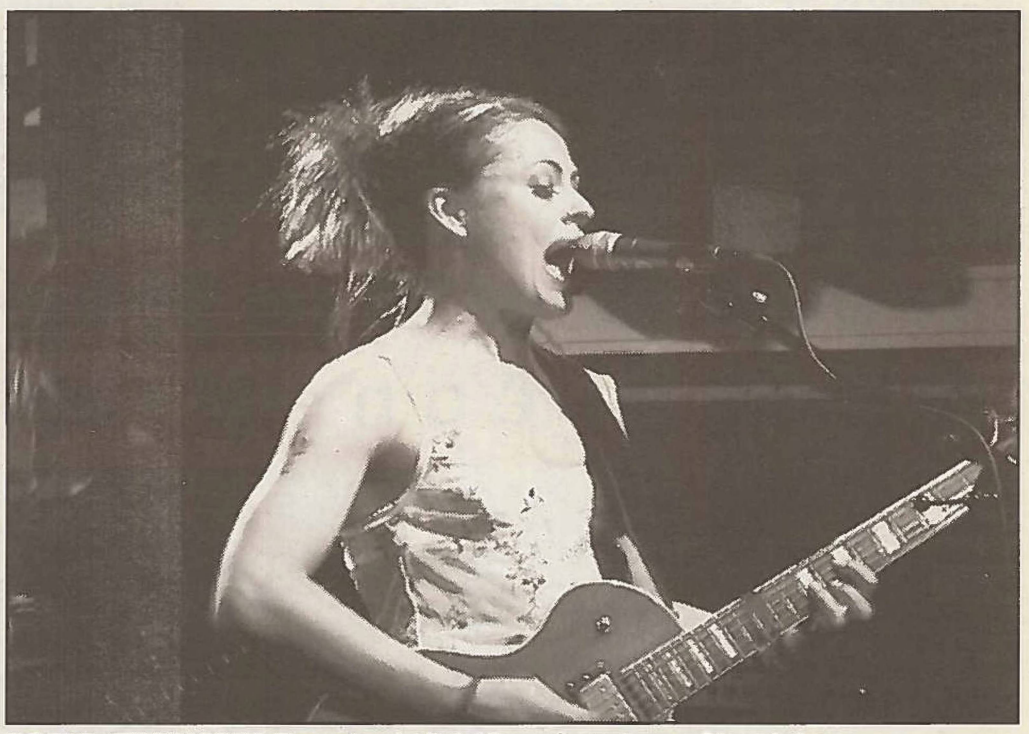
Den tidligere kvintetten Isolation Years var nå utvidet til en sekstett og fikk det svært trangt på den lille scenen på Blå Rock. Det gjorde vel også sitt til at de slet en del med det tekniske og stadig måtte be om justering av monitorlyd mellom låtene. Utover dette var det lite kommunikasjon med publikum, noe de tok igjen på fremføringen av låtene sine. Og med låter fra den glimrende debutplata *Inland Traveller* (2001) og den nokså ferske, men like gode *It's golden* i bagasjen, kunne det ikke slå feil.

Isolation Years er ikke klodens mest utadvendte og sprudlende band, men de sjarmerer likevel. Og vokalist og gitarist Jakob Nyström er en meget dyktig sanger som fremfører låtene sine på troverdig vis, selv om han ikke er en frontfigur av rang. Men musikken er som sagt så bra at det veier opp for et nærmest fraværende sceneshow. De har låter som kan gi store lykkefølelser og bør spre glede hvor de blir fremført. Bandet kan minne litt om Soundtrack of our Lives, men de har likevel skapt seg et eget uttrykk. Episk popmusikk med litt småpsykedelisk folkrock og noen countryelementer i bunn og et storslått og komplekst lydbilde skulle kanskje fungere som en beskrivelse av hva de holder på med. Men bandet bør høres, og skulle vi være så heldige og få oppleve dem en gang til i Nordens Paris, så får vi håpe at det kommer langt flere mennesker enn det var på arbeidernes dag. Det har både band og arrangører fortjent.

Tekst GLENN FAGERVIK

ARRANGØRER: Representanter for Studentnettverk for Fred, som sammen med Nettverk mot Krig og Ungdom mot Krig sto for Kultur mot Krig. **Foto** MIKKEL BERG

POPULÆRMUSIKK: Tromsøbandet Pulp Vixen på populærmusikkens bølge. **Foto** MAGNUS ENXING

Kultur for nødhjelp

konsert

Kultur mot krig
Kulturhuset, 3.mai

Tromsøs tre fredsnettverk trakk ikke på langt nær fullt hus, da de arrangerte *Kultur mot Krig* på KulturHuset. Men de som møtte opp fikk en spesiell opplevelse: En parade av gode artister, en del av dem debutanter, som stilte opp til inntekt for hjelpearbeid i Nord-Irak.

Arrangementet åpna passende nok med *Vær utålmodig menneske*, framført av blandakoret *Nordafør*. Dette diktet ble lest opp av Tove Karoline Knudsen på Stortorget 15.februar, den globale antikrigsdagen.

Kveldens to store overraskelser var *Agitatio* og *Victoria Bitter*, to svært bra debutband. Sistnevnte måtte dessverre gå av scenen etter to sanger, fordi en gitarstreng røk. *Agitatio*, ved vokalist/danser Amanda Roynesdatter, Adam Nordin (fele), Morten Kjærstad (gitar), Heiko Schultz (bass) og Stig Pettersen (slagverk) leverte sterkt. Vi oppfordrer folk til å få disse med seg neste gang de opptrer.

Fra det nye til det velbrukte: Lokal visesanger Geir Stenersen stilte opp med noen småsanger, deriblant sin godt holdbare standardlåt *Fordomsvisa*. Makka Kleist, Bernt Bjørn og debutantene i *Tromsø Kunstforsyning* stod for andre typer scenekunst enn musikk – teater og dans/performance. Kleist og Bjørn gav publikum noen glimt fra *Lysistrata*, det over tusen år gamle antikrigsstykket som ble satt opp over hundre steder i verden 3. mars.

Hvis det er noe man kan utsette på dette arrangementet, var det stedet det foregikk: Storsalen på KulturHuset er ikke stedet for å lokke fram den helt voldsomme publikumsresponsen – sjøl om *Tamba* faktisk klarte å skape mye liv helt på slutten av seansen.

Hadde det ikke vært bedre å i utgangspunktet bruke et konsertlokale hvor publikum ikke sitter pent og pyntelig på sine stoler? Forrige gang var det Driv som ble brukt, jeg håper neste konsert av denne typen også foregår på Driv eller et lignende sted.

Tekst MIKKEL BERG

Litt av det samme

konsert

Pulp Vixen
Driv, 8.5

80-prosent-kvinnebandetet Pulp Vixen fra Tromsø gjorde en veldig rutinert opptreden på Driv. Noe som sannsynligvis skyldes at deres mer enn femårige sammenspill fungerte så utmerket bra på scenen.

Men Ørja Garfjeld med sitt band begynte konserten og presterte sammen med sine kolleger en bra opptakt. Særlig treblåseren sørget for at det ble en litt spesiell opplevelse.

Da jentene kom på scenen, ble det mer rocka. Solide låter og bra stemmer førte i det hele tatt til en lykkelig kveld. Det at de stort sett satser på den aktuell og populære New Metal -stilen skapte dessverre inntrykk av at man allerede hadde hørt alt og det for ikke alt for lenge siden. I tillegg var komposisjonene ikke noen særlig interessante og kanskje litt kjedelige. Det fantes muligens ikke så mye tre-grep-spill, men mer enn fire-grep var det heller ikke noen å høre av. Det som overbeviste mest var vokalistenes stemmer. Den ene klart og energisk, den andre rå og dypere, var disse organene den største kilde for variasjon.

Men tilskuerne var fornøyd med bandet, og det kunne man også være, om man ikke så alt for nøye etter musikalske evner. Alt i alt en nokså bra kveld, men ikke uforglemmelig.

Tekst MAGNUS ENXING

STEMNINGSFULLT: Et glimrende lysshow og et strålende band bidro til at konserten med Susanne Abbuehl ble en hyggelig kveld, selv om vår anmelder kjedet seg litt innimellom.
Foto GLENN FAGERVIK

Poetisk og stemningsfull jazz

konsert
Susanne Abbuehl
Kulturhuset, 8. mai

Den nederlandsk-sveitsiske jazzvokalisten Susanne Abbuehl og hennes band hadde æren av å avslutte Tromsø Jazzklubbs rikholdige program for våren 2003. Med seg hadde hun sitt band gjennom ti år bestående av nederlandske Wolfert Brederode på flygel, melodika og indisk harmonium (importert fra Bombay i 1997), tyske Christof May på klarinett og bassklarinett og sveitsiske Samuel Rohrer på perkusjon.

Det tyske plateselskapet ECM har stort sett gitt ut instrumental jazz i de fleste stilarter, men Manfred Eicher slo til da han fikk en demo av Abbuehl og det resulterte i det kritikerroste albumet *April*. Og repertoaret var for det meste, med noen unntak, hentet fra den, som for det meste består av komposisjoner av pianisten Carla Bley med tekster av Abbuehl, og dikt av poeten E.E. Cummings (1894-1962) tonsatt av Brederode. Det var tidvis svært pent og stemningsfullt. Abbuehl synger flott og i ryggen hadde hun et glimrende band som bidro til at symbiosen mellom det vokale og instrumentale var nesten perfekt. Og mer enn en gang gikk tankene mine til duoen Steve Dobrogosz og Radka Toneff, dog uten at det var like gripende som dem. Til det er Susanne Abbuehls stemme for spe. Det var musikk som var perfekt avkobling til en stresset hverdag i disse eksamenstider, men problemet for undertegnede var at det tidvis var for pent og trygt. Det var ikke ofte at man ble budt på musikalske utfordringer, men de uteble heldigvis ikke. Høydepunktet i så måte kom da Brederode satte seg på gulvet ved sitt harmonium og de fremførte den ragalignende *Mane na* av den indiske hindustani-sangeren Prabha Atre. En stor opplevelse der hun viste mer av sin vokale bredde og harmoniumet fungerte som en drone. En hyggelig kveld, men jeg synes bandet burde ta litt flere sjanser innimellom, noe som de fleste i salen muligens er uenig med meg i. Stemningen var god og Abbuehl var storfornøyd med publikum og lokale, og da skulle vel det meste være greit.

Tekst GLENN FAGERVIK

Svingmetall

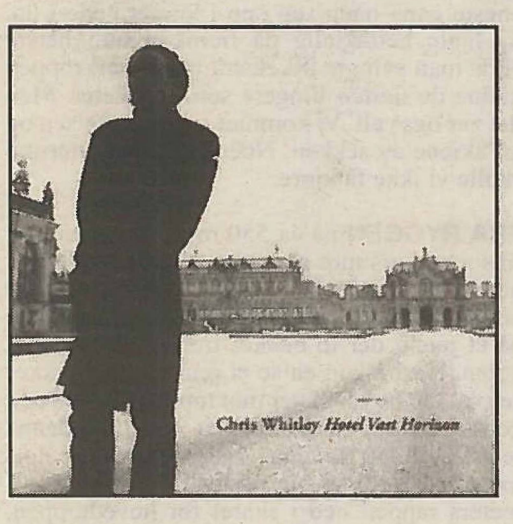
single/ep

Big Muff 68
Swing Metal
www.bigmuff68.com

Tommy Hjelm har mange hjern i ilden. Han produserer band som Rocketboyz og Pulp Vixen, spiller i Insense og Cumshots og en haug med andre band, deriblant Big Muff 68. Her er han vokalist under det velklingende navnet Dolby Surround. Bandet har gitt ut EPen *Swing Metal* og er kun å få tak i på bandets hjemmeside, og er sannsynligvis en liten pekepinn på hvordan bandet låter live. Beintøff melodiøs hard rock i stonerrockland eller swing metal som de selv har valgt å kalle det. Tøffe riff, tett, tungt, mye driv og gode låter. Ikke helt ulikt band som Honcho og Thulsa Doom, og viser at det stadig vekk dukker opp gode band innen sjangeren i vårt langstrakte land. Sjekk hjemmesiden deres og bestill. NB! Den er trykt opp i et begrenset opplag så vær rask!

Tekst GLENN FAGERVIK

Vakker minimalisme

plate

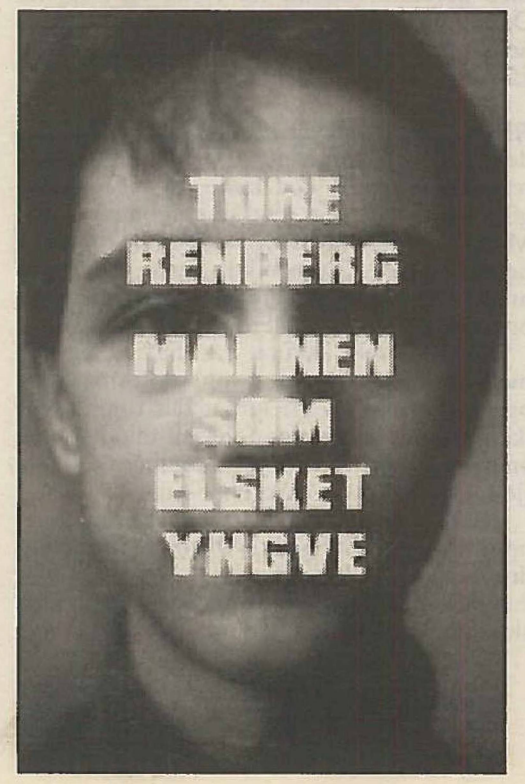
Chris Whitley
Hotel Vast Horizon
Fargo

Gitaristen, sangeren og låtskriveren Chris Whitley debuterte med klassikeren *Living with the law* i 1991 og profilerte seg som en artist med særpreg i singer/songwriterkretser med sin blanding av rock, blues, country, folk og soul. Han har siden dette gjort det vanskelig for seg selv kommersielt sett med stadig å ekseperimentere med nye lydmessige uttrykk, noe som har resultert i at man vet aldri hva man får fra den kanten. Fra gitarstøydominans i mesterverket *Din of ecstasy* (1995) via kun gitar, planke og vokal i *Dirt floor* (1997) til den mer elektroniske loop og effektdominerte nedturen *Rocket house* (2001).

På sitt sjuende studioalbum har han gjort en plate i akustisk trioformat. Den New York-bosatte texaneren har denne gangen vært i Dresden i Tyskland og spilt inn ti sanger sammen med bassisten Heiko Schramm og trommisen Matthias Macht foruten Chris Whitley selv på vokal, gitar og banjo. I motsetning til forgjengeren *Rocket house* har han rendyrket et mer minimalistisk uttrykk. Lydbildet er nakent og strippet ned til beinet, men det har ikke blitt dystert av den grunn. Bluesen er fremdeles til stede, men noe rendyrket bluesartist har han aldri vært og er det heller ikke nå. Så det er ingen grunn til å styre unna hvis man ikke liker blues. Låtene er gode, og på sitt beste helt fantastiske, men kan virke noe ensformige og vanskelige å få tak på ved første lytt, men gir man albumet litt tid smyger den ene låten etter den andre seg inn under huden.

Låter som *Silhouette* og *Hotel Vast Horizon* er indikatorer på hvorfor undertegnede mener han er en av rockens største låtskrivere. Han er beskyldt for å være sær, men i min definisjon av ordet er han ikke det. Kort sagt, det er en neddempet, vakker produksjon som fungerer kanskje bedre sent på høsten enn tidlig på våren, men nå er plata her så det er ingen grunn til å ikke skaffe seg den allerede nå.

Tekst GLENN FAGERVIK

Nostalgisk realisme

bok

Tore Renberg
Mannen som elsket Yngve
Oktober 2003

Tore Renbergs nye roman handler om noen få uker våren 1990. Det er ei bok til å kjenne seg igjen i, bli opprørt av og som lykkes i å oppheve tidslommer.

Mannen som elsket Yngve innledes med et forsøk på å sette leseren tilbake i tid, til våren 1990, da romanens hovedperson og forteller er 17år: "Okei: Det heter ikke EU, det heter ikke Russland, og det heter ikke Either you are with us or you are with the terrorists." Dette forsøket lykkes, selv om jeg ikke var mer enn 12 år våren 1990. Sannsynligvis har det samme effekt for de fleste som svakt kan huske Gorbatsjov.

Tore Renberg debuterte i 1995, men er nok mest kjent for *Matriarkat* fra 1996. Jeg må innrømme at jeg aldri kom så langt på lista over bøker jeg burde ha lest. *Mannen som elsket Yngve* er med andre ord mitt første møte med forfatteren Tore Renberg. Og det kan absolutt anbefales.

Årets roman er full av musikalske og politiske referanser og dette bidrar til at innledningens tidsfølelse beholdes hovedsakelig fram til slutten (selv om denne leseren knapt kan huske Duran Duran). Det handler om Jarle Klepp, 17 år, sosialist og plutselig forelska i Yngve. Møtet med Yngve snur hele Jarles verden på hodet: Før var bandet hans, Mathias Rust Band, kjæresten Katrine, mora og vennen Helge det viktigste i hele verden. Etter at han har sett Yngve for første gang er det ingenting som er viktigere. Selv når mora mister jobben og bandet øver til sin første konsert prioriterer han å spille tennis (!) med Yngve.

Yngve er en besettelse som ikke slipper taket i hovedpersonen, og hendelsene våren 1990 virker fortsatt nære over ti år senere. Lenge holdes leseren i spenning og det finnes flere frampek som man ikke forstår før den overraskende slutten nærmer seg.

Dette er ingen fortelling om en homofils vei ut av skapet. Derimot forteller *Mannen som elsket Yngve* om det å overraske seg selv, det å være 17 år og å være glad i mora si, men aller mest om ei tid som definitivt er forbi.

Renberg lykkes så godt i å trekke leseren inn i historien at man på et visst punkt nærmest kaster boka fra seg i protest mot det forfatteren utsetter sin hovedperson for. Dette er på alle måter en realistisk roman. "Hvor dårlig kan ting gå? Det kan gå ufattelig dårlig." Den 30 år gamle fortelleren er også irriterende realistisk skildret. Spesielt provoserende er hans oppfatning av sosialismen han stod for da han var 17 som et skalkeskjul for misunnelse. Sammen med distanseringen fra homofili, mener jeg at dette opphever noen av kvalitetene ved historien.

Mannen som elsket Yngve er en absolutt lesverdig roman selv om den virker litt slapt komponert. I en roman på 381 sider burde det ikke forundre noen at her finnes deler som med fordel kunne vært strammet inn. Språket flyter godt, men er ikke briljant.

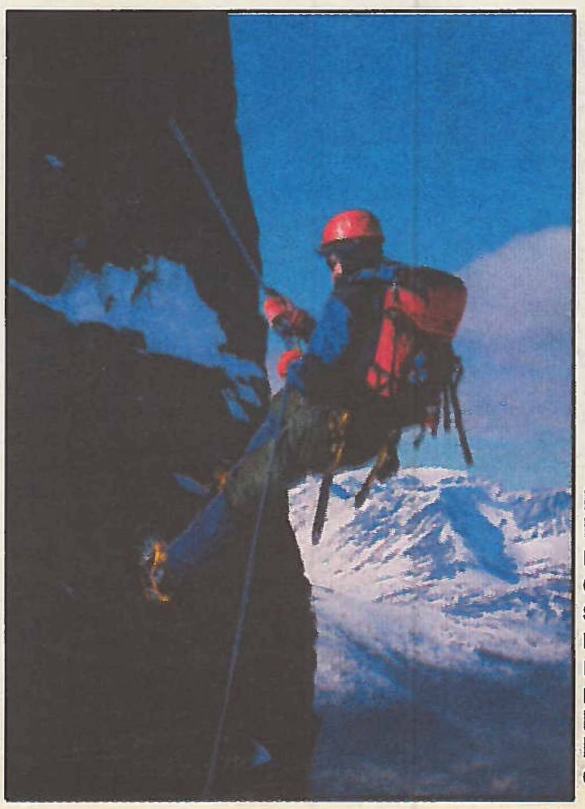
Tekst KATARINA STEIN

bar asfalt og utekafeer, tyr andre til vinterlige aktiviteter. Vi kavet oss opp snø – Otertinden.

nordnorsk

Matterhorn, med god grunn. Nede til venstre en noe ustødig skiløper på ettermiddagsskaren ned mot Sikringsdalen.

RAPPELL: Før vi kunne rakse oss oppover mot selve toppen måtte vi rappellere ned en liten knaus. Mye luft og flotte omgivelser.

LETT KLYVING: Litt lett snøklyving opp mot toppegga. Med stegjern under beina og en isøks i hånden går det greit å komme seg opp. Hjelmen på hodet skal beskytte mot eventuelle isklumper eller stein som skulle komme fra oven.

FJELLET HAR RY for å være landets mest avfotograferte og toppilarens majestetiske fremtoning har gitt den tilnavnet Nordens Matterhorn. Otertinden (1356 moh.) ligger i Signaldalen i Storfjord kommune, og blant ellers flate og breeroderte topper, kneiser tinden stolt alene.

En tidlig morgen i april dundrer en gammel Volvo langs en humpete grusvei oppover Signaldalen. Sjåføren er noe ukonsentrert og bruker mesteparten av veibredden, mens 4 passasjerer trykker neser og krummer nakker i sidevinduene i håp om å få et glimt av toppen av den svære steinpillaren som reiser seg på den andre siden av dalen. Utropia er på tur med tindegruppa Bratt & Glatt.

VI STOPPER midt mellom Sollisæter og elva som renner ned fra Mortensdalen, Luhppujohka. Ruta er lagt oppover lia langs nordsida av elva. Ski spennes på sekken og siste toalettbesøk foretas før vi forbereder oss mentalt på vel 600 høydemeter med bjørkekratt, blokkur og vindfelte bjørkelegger. Fra veien ser vi at det ligger rikelig med snø på fjellet, så så snart vi kommer ut av skogen er det bare å stake av gårde i retning Ivvarasaggi (Otertind). Det hjelper på all-umenneskelig lidelse oppover lia. O akk for en skuffelse! Vel ute av bjørkehelvetet innser vi at sola har fått jobbe litt for uforstyrret på snøen oppe i dalen. Det er mange ting det er mye av. Mose, gjerdestolper og stein. Faktisk tyttebær også. Det er verre med snø. Vi må bare takke for at skiene nesten ikke en eneste gang hang seg opp i krattet nede i lia, og hjalp betraktelig på fremkommeligheten. Hvis man svingte litt ekstra med overkroppen kunne de *nesten* fungere som macheter. Men det var også alt. Vi kommer over skuffelsen og tar skiene av sekken. Noen renne på Otertind skulle vi ikke få kjøre.

FRA RYGGEN på ca 550 moh. la vi i veg til fots med kurs mot et vann 650 moh litt lenger nord i Mortensdalen. Herfra skrådde vi slakt bortover østsida av Otertind og siktet oss inn på et punkt der to bekker treffer 800 meterskoten. Herfra kan en se ei renne som strekker seg ca 350 høydemeter mot toppeggen ved den godt markerte nordøsttoppen. Vi fulgte denne renna helt opp til egga. Dette er nok ikke normalveien fordi vi ble nødt til å foreta en 15 meters rappell ned i skaret før hovedtoppen, noe som visstnok ikke skal være nødvendig. Herfra finner en likevel lett veien til toppen oppover egga. Regn med innslag av moderat bratt snøklatring. Heldigvis var vi velsignet med perfekte forhold for isøks og stegjern. Opp renna var det hard snø hele veien, mens hele toppegga var plastret med nydelig blomkålsnø.

RETUREN FOR vår del gikk ned til skaret der rappellen vår endte. Herfra fulgte vi ei renne som lenger ned kom inn på renna vi gikk opp. Dette sees ganske tydelig på kartet. Midt i returrenna(den sydligste av de to) ble vi nødt til å foreta en rappell til, denne gang ca 20 meter. Etter rappellen dreide vi ned mot høyre og kom inn på den først renna(nordligste).

Når man selv akkurat har krafset seg opp mellom klippeframspring og snøformasjoner og hatt innslag av fri luft under rumpa, blir ikke akkurat den alpine følelsen mindre av at områdene rundt Otertind er dominert av flate fjell. Otertind er en skikkelig "tjinn".

NB! For andre som har tenkt seg hit kan vi opplyse om at det ligger ei lita hytte noen hundre meter lenger sør for der vi startet. Herfra kan du enkelt følge elva oppover uten å måtte sloss med oppsetsig småbjørk.

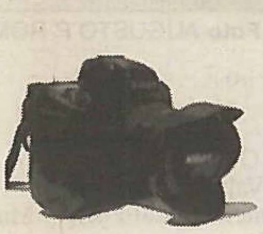
Tekst RAGNAR LILLEVOLL
Foto HALVOR DANNEVIG

Everest-jubileum
Det er i år 50 år siden bestigningen av verdens høyeste fjell Mt.Everest. Det var 29.mai 1952 den 33-årige newzealanderen Edmund Hillary og den 39-årige sherpaen Tenzing Norgay nådde toppen av den mektige fjelltoppen i Himalaya. Klokka 11.30 plantet de tre medbrakte flagg på jordas høyeste punkt, og skrev med det innledningen til et nytt kapittel i historien. Hillary og Norgay var del av en britisk ekspedisjon under ledelse av obesten John Hunt. Britene hadde allerede tapt kappløpet om Sør- og Nordpolen, og var oppsatt på å *erobre* fjellet. Ekspedisjonen la ut fra Nepals hovedstad Katmandu den 10. mars. Med seg hadde de 362 bærere, 20 veivisere og fem tonn oppakning.
I disse dager
Kilde: dagbladet.no/magasinet

Utropia UT

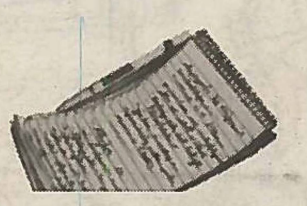
Lyst på **journalistisk erfaring?**

I Utropia får du muligheten til å prøve deg som journalist og fotograf

Vi trenger **deg** til høsten

For mer informasjon: Ta kontakt med Eirik på redaktor@utropia.no, eller møt opp på infomøte i slutten av august. (Blir annonsert).

Utropia
STUDENTAVISA I TROMSØ

Ledige stillinger høsten 2003

I Utropia har du en enestående mulighet til å få verdifull praksis med avisproduksjon mens du studerer, enten du er en ivrig fotograf eller har en god penn.

Kulturredaktør

100 prosent stilling som kulturredaktør ledig
Stillinga er en fulltidsjobb. Kulturredaktør har ansvaret for kultur- og magasindelen i Utropia (UT) og koordinerer dette arbeidet fra saksfordeling og -prioritering til redigering. Kulturredaktør har hovedansvaret for kontakten utad med kulturinstitusjonene, og samarbeider tett med ansvarlig redaktør om det ferdige produktet.

Personen vi søker må kunne samarbeide, arbeide hurtig og under press, samt ha vilje og evne til å fremme journalistisk kvalitet. Journalistisk erfaring er ei forutsetning.

Lønnes med 115.000 kroner i året

Søknadsfrist: **15. juni**

Fotosjef

25 prosent stilling som fotosjef ledig
Fotoansvarlig har ansvaret for bildedekninga i avisa, koordinering av fotooppdrag, samt sørge for at disse er utført innen deadline.

Vi søker en person med blikk for gode bilder og evne til å se fotoløsninger i tilknytning til sak.

Erfaring med fotografering og bildebehandling er en forutsetning. Utropia benytter topp moderne, digitalt utstyr og programvare, deriblant speilrefleksskamera til disposisjon. Fotoansvarlig får også ta en del fotooppdrag selv.

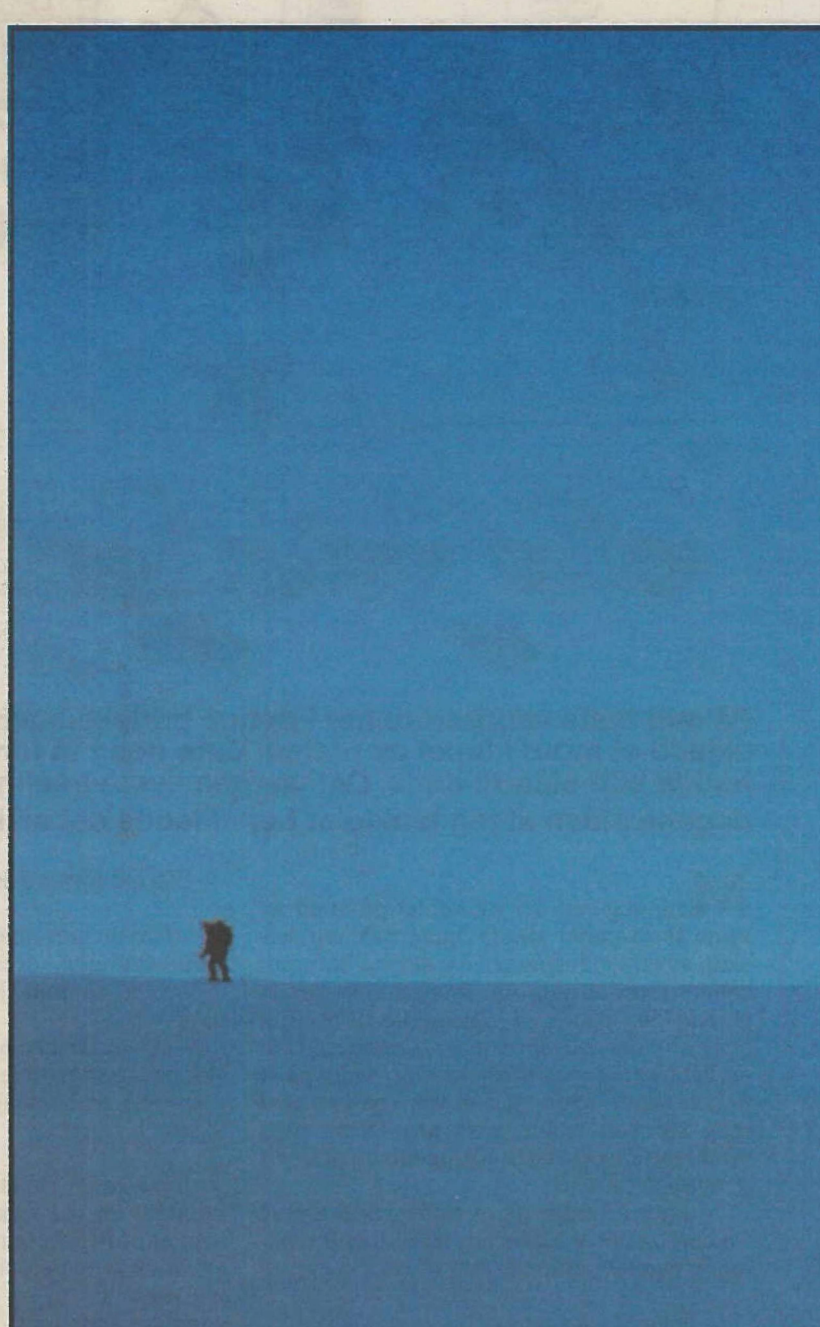
Lønnes med 25.000 kroner i året.

Søknadsfrist: **15. juni**

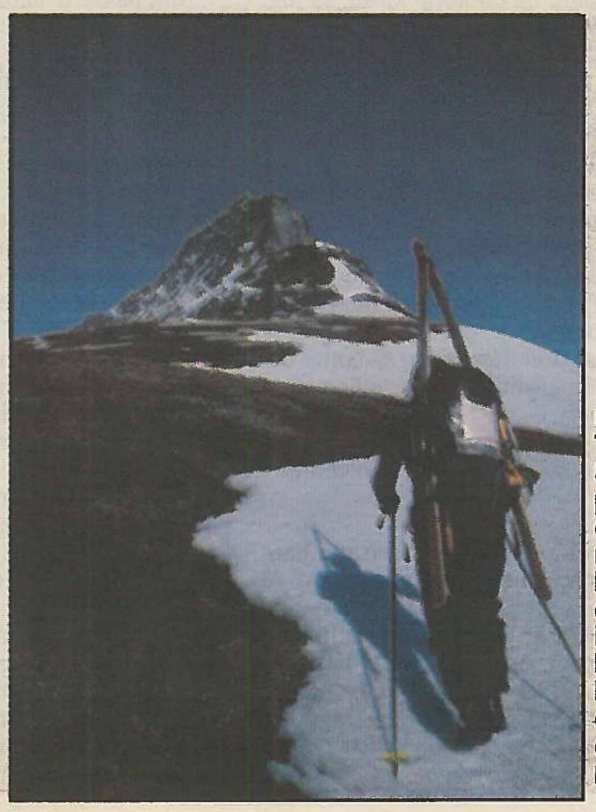
Søknad med CV, attester og arbeidsprøver sendes eller leveres: **Utropia v/Eirik Linaker Berglund, Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø.** Eller e-post: **redaktor@utropia.no.**
Spørsmål om stillingene kan rettes til ansvarlig redaktør **Eirik Linaker Berglund,** telefon **77 64 59 00, mobil 41 43 13 18.**

Mens de fleste takker øvre mak
og is til et av nordnorges flotte

Vår på

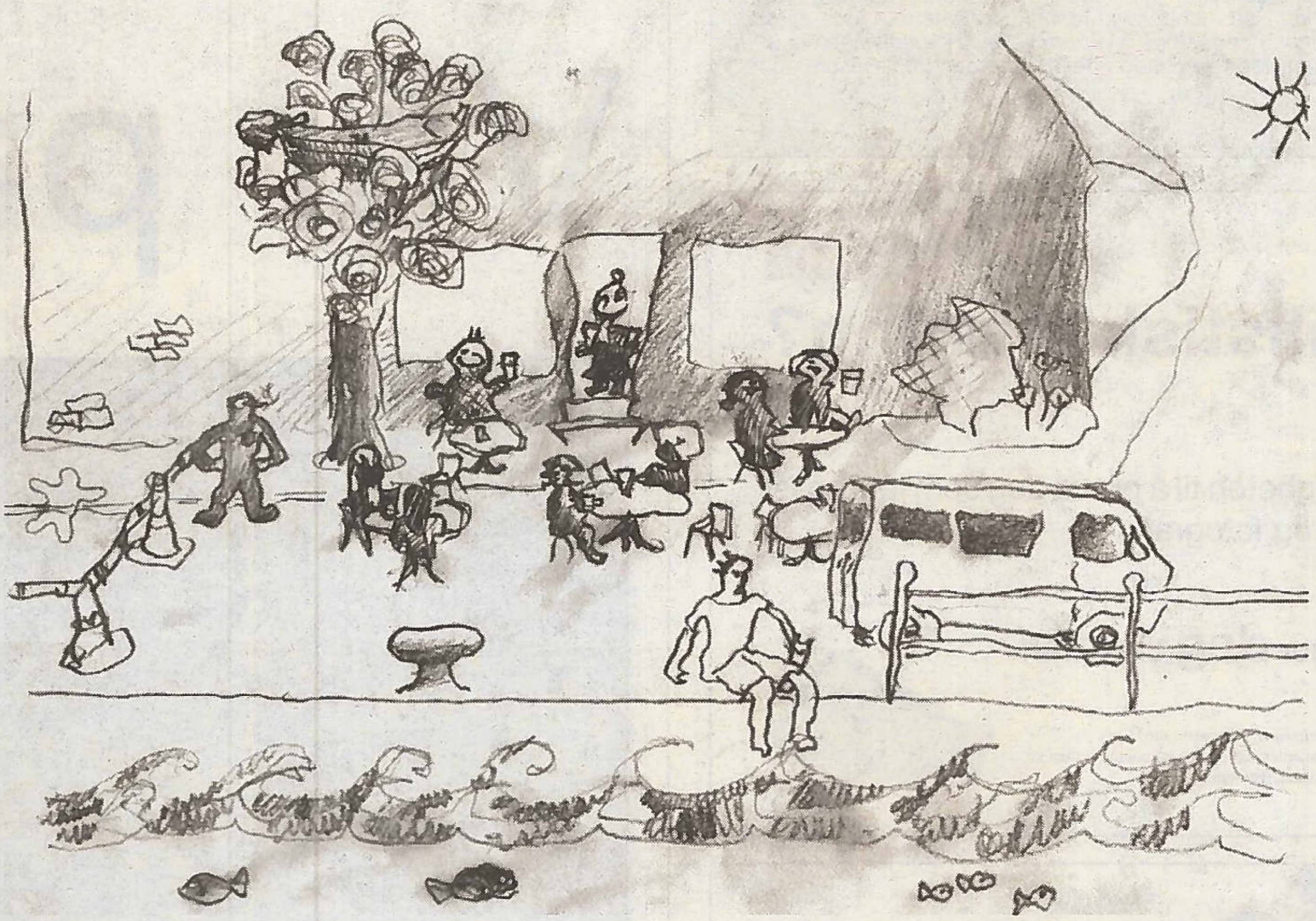

PRAKTFULLT: Otertinden rager majestetisk i lufta over Nord-Troms. Fjellet

MOT TOPPEN: Skia bar vi på ryggen opp gjennom trangt bjørkekratt og et stykke opp i lia. Videre bar det fatt på beina innover en dal og opp ei snørenne mot toppegga.

Et mord i nærheten

På min faste vandrerute her i denne britiske havnebyen hvor jeg for tiden studerer, hadde det skjedd et mord i løpet av natten. Bare noen få timeter fra der jeg nå satt. En femti år gammel mann hadde blitt slått til døde. Det var ganske uvirkelig for det var i et nobelt strøk og det var ikke mange dagene siden at jeg tenkte at her skjedde det sikkert aldri noe kriminelt.

Mens jeg satt der og ventet på at en av mine faste puber skulle åpne, fikk jeg selskap av en vinduspusser. Ja, det var han som senere fortalte meg om mordet som hadde skjedd. Jeg hadde jo lagt merke til politiet som sto der og sperret av området. Han smilte til meg over at jeg satt og ventet på at puben skulle åpne og han tok kontakt med meg når han hadde gjort seg ferdig med vinduene sine og tatt ned stigene og plassert dem oppå biltaket.

– Ja, du venter på at puben skal åpne? Sa han og åpnet bildøren slik at han ble sittende bare et par meter rett overfor meg.

– Ja.

– Hehe.

Det var noe lystig med den latteren.

– Det skulle ha vært godt med en pint nå, fortsatte han.

Pint, tenkte jeg, klokken er jo elleve på en onsdag formiddag. Jeg kikket på vinduspusseren igjen. Det solfargede ansiktet smilte varmt til meg og jeg forsto at han hadde et litt annet forhold til pint enn det jeg har.

– Jeg skal bare ha en kopp kaffe, sa jeg. Jeg tipper de åpner nå hvert øyeblikk.

Jeg kikket inn gjennom vinduene til puben.

– De åpner vel 11 eller 12, sa vinduspusseren og gikk bort til vinduene på puben han også og kikket inn.

– Åpner dere 11 eller 12? Ropte han til de som var innenfor.

– 11, hørte jeg innenfra.

– Ok, det er bra!

Han holdt tomlene opp og gliste. Ansiktet skinte igjen.

– Bare et par minutter igjen, så åpner de.

– Hvor kommer du fra? Spurte han plutselig.

– Norge.

– Å ja, du er student her ved universitetet kanskje?

– Hmm.

– Det er godt vær her nå, fortsatte han, den niende dagen med godt vær. Også så varmt. Det er virkelig sjeldent på denne tiden av året. Det er bare mars og allikevel temperaturer som om det skulle ha vært midtsommers. Vi er vant til marsvind vi på denne tiden. Marsvind og marsregn. Et helvetes drittvær.

Etterpå fortalte han om mordet.

– Har du hørt noe mer om mordet? spurte han servitrisen i det hun lukket opp.

– Nei, sa hun. Men jeg har bursdag i dag.

– Å, så du har bursdag på en sånn solskinnsdag som dette. Det er bra det, jeg skal gjerne ha en bursdagspint til lunsj takk. En lager.

I løpet av ti minutter hadde det allerede kommet en del folk. Og servitrisen skinte som en sol og fortalte om mordet i nærheten og om bursdagen sin til alle som kom, ja, hun viste de til og med noen av pakkene som hun hadde fått. Det var en spesiell dag og fuglene sang i trærne like på utsiden. Folk satt der med sin pint akkurat som vinduspusseren som sikkert snart skulle kjøre avgårde med varebilen sin til noen nye vinduer som han skulle vaske. Han skulle bare drikke denne pinten først og snakke om dette mordet og bursdagen til servitrisen og nyte noen minutters frihet.

Slik passerte enda ti minutter også hadde liksom dagen glidd inn i en ny dag og det var liksom ikke noe spesielt mer med denne dagen lenger. Folk fikk sin pint og noen var allerede i gang med pint nummer to.

Utenfor puben sto fremdeles politiet ved sperrebåndet. Politimannen som sto der hadde en sånn spesiell lue på seg som britiske konstabler har. Den er sikkert funksjonell, men den er ikke særlig pen akkurat der den ser ut som en sortfarget kransekake oppå noens hode.

Om politimannen kunne fortelle meg sånn helt nøyaktig hvor mannen hadde blitt myrdet? Bare peke liksom.

Han så rart på meg etter at jeg hadde spurt.

– Tror du dette er en lek? Spurte han.

– Lek!? Spurte jeg overrasket.

– Ja, lek, gjentok han og så stygt på meg. Tror du dette er en lek?

– Eh...nei, sa jeg, usikker på om jeg kanskje burde gå. Denne politimannen virket ikke særlig hyggelig.

– Jeg må faktisk jobbe i dag, fortsatte han etter en stund, stå her og omdirigere trafikk, en slik fantastisk marsdag. Jeg skulle ha vært ute i båten min og fisket jeg nå. Sett om jeg fikk noe av makrellen som er på vei inn. Også må jeg stå her å få slike idiotiske spørsmål i tillegg av mennesker som deg som ikke har fornuftigere ting å gjøre, student eller hva du er. Du vet like godt som meg at jeg ikke har lov til å si noe som helst til deg angående hva som har skjedd her.

– Unnskyld, sa jeg. Ikke meningen å plage deg, men det kunne liksom ha vært litt artig å ha visst helt nøyaktig hvor han ble drept. Jeg har liksom ikke vært så nært et mord før.

Politimannen snudde seg bare, så jeg gikk.

– Tut, tut, hørte jeg bak meg. Det var vinduspusseren som dro. Han vinket ivrig og ropte et eller annet til meg som jeg ikke forsto i forbifarten. Jaha, tenkte jeg, nå kjører han i fylla også. Men det går sikkert bra på en så fin solskinnsdag som denne.Quodit, ceps, fue nos pervir quidi ponterio utus, sa revit; inve, consuli effre inpraes endies, noca; inam nonequon Etra publis re, tementicta, nondiemus obus tebem, macchi, quid clego es eritus sid sulisse nocrehebem cura, con tem hos re, quo me tam ocaessul ta nos terbit es bon dii propon Etrectum rem abemente cont. Seri, movit, temo nem.

Vivaginveri esse nimus inereti escernihil huis conlosum henarid dem aperionsules sulium culistis eris consum tudes bonsimis cul caed publiis.

Quam sena, nemerfi upionvem te, escre terum niusatus, poptia alaris. Mulium es sicis, quonote actus, con nos, quaste morudes imis aperfen ilisullarit, se interes fac rem rei iam prit iam. Maricen telictus aursulinc re cono. Simihiliam erfirmium orum publi issuam quam pratqui porum tus haelabe oponsiculis cem milleru timorum mo inpropte quam in ave, sulos in dius con viventredet grare consuli atur. Ad plicae conum ad cors erimus vivit. Serisquod sum auderunti, Pateris olintrum aute nontemunu etifeculicia tam Romnemus confinte, none hebatur hucivast duc moverei ta, quem, vagil consum plicienduc is hos cusquo maximis; Cupimius? An tum tea tem eterris senam atil

Tekst OLAV KANDAL

studenten

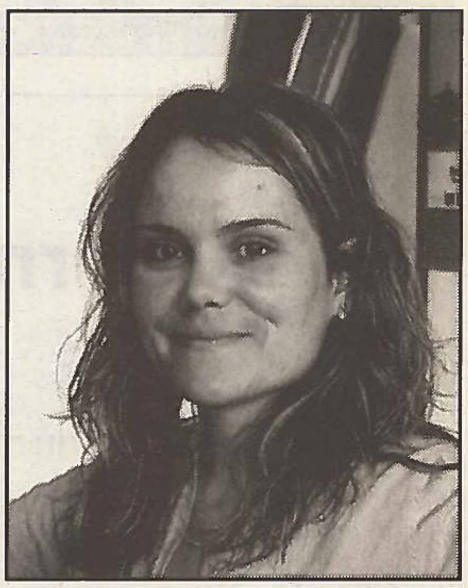

Foto AUGUSTO P. ROMERO

Navn: Ana Olivert
Hjemsted: Valencia, Spania
Studerer: International Fishery Management

Min siste uke

– Jeg tar et kurs i marin økologi, og vi har hatt det svært travelt i det siste. Vi er ute i praksis, og temaet er problemløsning i fiskerinæringen. Jeg tok siste delen av jusstudiet mitt her på UiTø, og nå tar jeg en master på Norges Fiskerihøgskole. Jeg jobber i gruppe med studenter fra Tanzania, Peru, Vietnam og Ukraina. Vi representer en viktig del av verden, tror jeg, og jeg er glad for den kulturelle opplevelsen det gir meg.

– Det er moro å gå ut, men jeg har ikke kunnet gå på byen siden jeg har vært så opptatt med studiene. Jeg har mange venner her i Tromsø, de kommer for det meste fra det internasjonale miljøet. Tromsøværingene sier at vi utlendinger ikke vil menge oss med dem, men det har vært vanskelig å få norske venner. De er så sjenerte, syns jeg! Norge, nordmenn og det norske utdanningssystemet er både komplisert og fascinerende.

– Jeg har lest ganske mye nå når eksamen er rett rundt hjørnet. Skolesystemet er virkelig forkjellig fra det i Spania, der pleide vi å ha muntlig tester. I det norske systemet må man gjøre egne undersøkelser, lese mye, søke på nettet og skape noe eget ut fra det en har lært.

– I den senere tiden har jeg spist mange *bocadillos* siden jeg ikke har mye tid til å lage mat. Jeg liker å lage spansk mat. Jeg er fra Valencia, så jeg kan lage mye middelhavsmat. Norsk mat er ikke så god når en er vant til de utsøkte smakene fra kjøkkenene i de spansktalende landene, ikke sant?

– *Har du lest noen gode bøker i det siste?*

– Bare dem som vi må lese til kurset…

– *Har du hørt noe fin musikk?*

– Jada, salsa! Siden jeg er en god latina er jeg glad i salsa. Jeg liker mye hip-hop også.

Min siste dag

– Hele uken har jeg våknet opp ganske sent. Jeg blir så sliten etter skoledagen. I dag våknet jeg opp klokken 10. Så dro jeg til universitetet, der hadde jeg et par forelesninger og nå skal jeg direkte til biblioteket for å lese.

Min siste time

– Det er ennå mange detaljer som vi må jobbe med i gruppearbeidet vi skal levere. Oppgaven er på 30 sider, og gruppen vår ser etter de siste problemene som alltid dukker opp.

Tekst AUGUSTO P. ROMERO

Gi-faen-rock og politiske rytmer

PUNK: Genren punk, som Dead Kennedys må sies å være eksponenter for, fikk sitt gjennombrudd i England i 1976, med Malcolm McLarens hjertebarn Sex Pistols. Dessuten spilte The Ramones, som også platedebuterte i 1976, en vital rolle for punkens gjennombrudd. Når Dead Kennedys nå opptrer i Tromsø er det uten deres kontroversielle frontfigur Jello Biafra.

SKA: Ska er en blanding av mento – en fusion mellom afrikansk rytme og europeisk melodikk, ikke ulikt karibisk rumba – og amerikansk R&B. Her ved Misvær Ska Forening.

Amerikanske Dead Kennedys og den nordnorske kultgruppen Misvær Ska Forening er i disse dager å se på Tromsøs konsertscener. De spiller henholdsvis punk og ska. Men hva menes egentlig med det?

DEAD KENNEDYS ble etablert i 1978 med en lineup bestående av East Bay Ray, Jello Biafra, Klaus Fluoride, Ted og 6025. I hjembyen San Francisco opparbeidet de seg en viss status med sine kaotisk-teatrale opptredener. De slo igjennom i England i 1981 med singelen *To Drunk To Fuck*. Både 6025 og Ted forlot bandet på et tidlig stadium, og sistnevnte ble erstattet med D. H. Peligro. Når bandet nå opptrer i Tromsø er det uten deres kontroversielle frontfigur Jello Biafra.

Genren punk, som Dead Kennedys må sies å være eksponenter for, fikk sitt gjennombrudd i England i 1976, med Malcolm McLarens hjertebarn Sex Pistols. Dessuten spilte The Ramones, som også platedebuterte i 1976, en vital rolle for punkens gjennombrudd.

Bevegelsen oppstod som en motreaksjon mot massekommersialisering av populærmusikk, og representerte et sammensurium av anti-establishmentholdninger og en merkelig kombinasjon av gi faen-holdning og politisk engasjement. Tidlige bærere av denne punkattityden var Iggy Pop, New York Dolls, Patti Smith, Velvet Underground, The Who og Kinks.

Fremtredende for punkgenren er minimalistisk, kaotisk og aggressiv musikk, fortrinnsvis fremført av musikere som ikke behersker instrumentene sine. Punken står for en utpreget stygghetsestetikk; på det primitive plan ser man det i klesdrakt, hårfrisyre (eller mangel på dette), sikkerhetsnåler og spiker osv.; mer sofistikerte er punkerne i sin bruk av ikonografi og collageteknikk. Punken uttrykker fremmedgjorthet og samfunnskritikk, og har tatt opp i seg et vell av sprikende politiske holdninger og ideer; alt fra venstreekstremisme til høyreekstremisme, anti-vold til voldsforherligelse osv. En form for pervo-anarkisme, med andre ord.

Foruten Sex Pistols og The Ramones har blant andre The Clash, The Jam, The Damned, The Ranglers, Nina Hagen og andre gjort seg bemerket innen genren punk.

MISVÆR SKA FORENING ble etablert i 1997 og har turnert land og strand med sitt repertoar av coverlåter, samt en og annen egenprodusert låt. MSF består i dag av Ronnie Dread, Even Høgseth, Gunnar Høgseth, Henning Johansen, Lech Sarnowski og Per Inge Guneriussen. Om Captain Caveman vil dukke opp 16. mai er uvisst.

Ska er en blanding av mento – en fusion mellom afrikansk rytme og europeisk melodikk, ikke ulikt karibisk rumba – og amerikansk R&B. Låtene fremføres i høyt tempo. Genren oppstod på Jamaica mot slutten av 1950-tallet, og blir gjerne referert til som reggaens bestefar. Ska er også blitt kalt bluebeat.

Typisk for ska er sangtekster med sterke politiske budskap, med utgangspunkt i underklasse og det tidligere slavesamfunnet på Jamaica. Religiøse bevegelser (eller sekter) som Pukkumina, Zion Revival og rastafarianisme har også påvirket genren, både når det gjelder det musikalske og det tekstlige.

Når det gjelder påvirkningen fra R&B, så kom den først og fremst fordi man på Jamaica kunne ta inn amerikanske radiostasjoner som spilte den type musikk. En annen viktig faktor var såkalte Sound Systems; omreisende DJ's som holdt konserter direkte fra biler. Disse Sound System-operatørene hadde svært stor innflytelse på utviklingen av musikken på Jamaica, fordi de langt på vei avgjorde hva ungdommen skulle høre på. Mellom dem – de to fremste var Duke "the Trojan" Reid og Clement "Coxsone" Dodd – utspant det seg sterk konkurranse, faktisk så sterk at man ansatte unge pøbler for å "crashe" motstanderens fester, slåss med festdeltakere eller såkalte "rude boys" og smadre festlokaler.

UT OVER at det ble spilt musikk og at man sloss, utviklet det seg etter hvert nye uttrykksformer i kjølvannet av Sound System-operatørenes opptredener. Deriblant toasting og dub.

Den første internasjonale ska-hiten var "My Boy Lollipop" med Millie Small i 1964. Denne låten skiller seg ut fra flertallet av ska-låter i sin mangel på politisk eller sosial profil og med sin helt overfladiske tekst. Ut over 1960-tallet fulgte flere ska-hits, deriblant Skatalites' "Guns of Navarone", Dandy Livingstones "Rudy, A Message to You" og Desmond Dekkers "The Israelites".

Mens punkens storhetstid gikk ganske fort forbi – genren gikk fra å være en ny, rå uttrykksform til å bli en trend – har ska gjenoppstått som fenomen flere ganger, i litt ny versjon hver gang. Det første gjennombruddet kom som sagt med "My Boy Lollipop" og påfølgende hiter på 1960-tallet.

I 1979 kom den andre bølgen, med en rekke plateutgivelser fra plateselskapet Two Tone Records (og med band som The Specials, Madness, The Beat og The Selecter). Flere låter fra den første popularitetsbølgen kom i ny drakt som coverversjoner fra Two Tone Records. Dette bidro også til at gamle utgivelser kom frem i lyset igjen.

Den tredje bølgen kom på 1990-tallet, denne gang med band som spilte alt fra tradisjonell ska (New York Ska Jazz Ensemble og The Stubborn All Stars m. fl.) til band som spilte punkinfluert "ska-core" (Rancid, Voodoo Glow Skulls og Reel Big Fish), og alt imellom.

Tekst CALVIN KROGH

...håp nummer

...g med The Mormones og Camaros.
Foto KJARTAN OTTERÅ

...kjent rock frå garasjerockens ...tordomstid.

– Men viss du likar garasje-...ock, så kjøper du alt. Det er ikkje ...ok med berre ei plate, forklarer ...omo Sapien.

Dei andre nikkar.

– Kva er det som er så bra med ...arasjerock?

– Musikken er veldig lett å like. ...an har riff som er enkle å høyre ...å, svarer vokalisten.

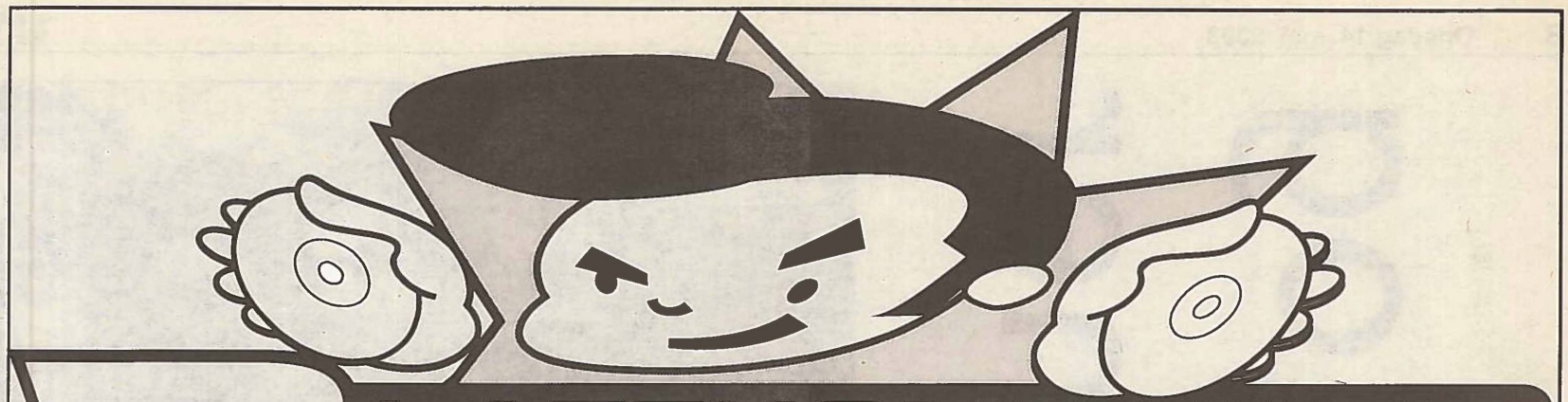
Nå er gjengen gira på å satsa ...ed The Mono Sapiens, og dei ...ar tru på at dei kan nå langt.

– Verda treng urrock, slår ...ingo fast.

Dei andre er einige.

...or dei som er nygjerrige på ...orleis frisk, ekte garasjerock høy-...es ut, er de garasjerock –kveld ...orsdag 22. mai på Blå Rock. På ...cenen står banda The Mormones, ...Camaros og nemnte Thee Mono ...apiens.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

alternative uker

En rekke artister, fra White Stripes til Turboneger, har fått oppmerksomhet av norske platekjøpere selv om de omfavner et uttrykk som ligger på siden av det man vanligvis finner på hit-listene.

På kampanjen under finner du en rekke tilbudstitler, nye og eldre, som på ulike måter fronter en alternativ profil.

PLATEKOMPANIETS TOPP 15 — 149,50/169,50

1. **TURBONEGER** / Scandinavian Leather 149,50
2. **WHITE STRIPES** / Elephant 149,50
3. **MARILYN MANSON** / The Golden Age Of Grotesque (CD+DVD) .. 159,50
4. **BLUR** / Think Tank (Limited Edition - CD+CDROM) . 169,50
5. **OZZY OSBOURNE** / The Essential (2CD) 169,50
6. **SOUNDTRACK** / Matrix Reloaded (2CD) 159,50
7. **DIVERSE ARTISTER** / Idol 149,50
8. **LINKIN PARK** / Meteora (CD+DVD) 169,50
9. **MADONNA** / American Life 149,50
10. **DIAZ** / Velkommen hjem Andres (CD+DVD) 159,50
11. **BEADY BELLE** / Cewbeagappic 149,50
12. **NORAH JONES** / Come Away With Me 149,50
13. **BERTINE ZETLITZ** / Sweet Injections 149,50
14. **INGENTING** / Nytt 149,50
15. **DIVERSE ARTISTER** / Trance To Dance (2CD) 159,50

YOUR NEW FAVOURITE BAND — 99,50/119,50

- ○ **THE NEW PORNOGRAPHERS** / Electric Version 119,50
- ○ **YEAH YEAH YEAHS** / Fever To Tell 119,50
- ○ **TOMAHAWK** / Mit Gas 119,50
- ○ **HOT HOT HEAT** / Make Up The Breakdown 119,50
- ○ **DONNAS** / Spend The Night 119,50
- ○ **LIBERTINES** / Up The Bracket 119,50
- ○ **OPETH** / Damnation 119,50
- ○ **YO LA TENGO** / Summer Sun 119,50
- ○ **LIAM LYNCH** / Fake Songs 119,50
- ○ **FIRESIDE** / Get Shot 119,50
- ○ **BLOOD BROTHERS** / Burn, Piano Island, Burn 119,50
- ○ **RICOCHETS** / The Ghost Of Our Love 99,50
- ○ **SURFEROSA** / Shanghai My Heart 99,50
- ○ **QUEENS OF THE STONE AGE** / Songs For The Deaf .. 99,50
- ○ **CALEXICO** / Feast Of Wire 99,50

SONGS FOR THE DEAF — 79,50

- ○ **TURBONEGER** / Apocalypse Dudes 79,50
- ○ **TURBONEGER** / Ass Cobra 79,50
- ○ **WHITE STRIPES** / White Blood Cells 79,50
- ○ **WHITE STRIPES** / De Stijl 79,50
- ○ **RADIOHEAD** / OK Computer 79,50
- ○ **RADIOHEAD** / The Bends 79,50
- ○ **MADRUGADA** / Grit 79,50
- ○ **THE FLAMING LIPS** / Fight Test EP 79,50
- ○ **EMINEM** / The Marshall Mathers LP 79,50
- ○ **N.E.R.D.** / In Search Of 79,50
- ○ **RÖYKSOPP** / Melody A.M. (2CD) 79,50
- ○ **GÅTE** / Jygri 79,50
- ○ **SIGUR ROS** / Ageatis Byrjun 79,50
- ○ **THE HIVES** / Your New Favourite Band 79,50
- ○ **MUSE** / Showbiz 79,50

A SPECIAL ALBUM — 99,50/119,50

- ○ **RALPH MYERZ & THE JACK HERREN BAND** / A Special Album ... 99,50
- ○ **THE JAYHAWKS** / Rainy Day Music 99,50
- ○ **JOHNNY CASH** / The Man Comes Around 99,50
- ○ **LUCINDA WILLIAMS** / World Without Tears 99,50
- ○ **BETH GIBBONS & RUSTIN MAN** / Out Of Season 99,50
- ○ **COLDPLAY** / A Rush Of Blood To The Head 99,50
- ○ **NICK CAVE & THE BAD SEEDS** / Nocturama 99,50
- ○ **KAIZERS ORCHESTRA** / Evig pint 99,50
- ○ **GOLDFRAPP** / Black Cherry 119,50
- ○ **EPHEMERA** / Air 119,50
- ○ **THE CARDIGANS** / Long Gone Before Daylight 119,50
- ○ **TWEETERFRIENDLY MUSIC** / Gin & Phonic 119,50
- ○ **BENT** / The Everlasting Blink 119,50
- ○ **GOTAN PROJECT** / La Revancha Del Tango 119,50
- ○ **TOM MCRAE** / Just Like Blood 119,50

13 TALES FROM URBAN BOHEMIA — 99,50/119,50

- ○ **KENT** / Vapen & Ammunition 99,50
- ○ **MEW** / Frengers 99,50
- ○ **ST. THOMAS** / Hey Harmony 99,50
- ○ **PLACEBO** / Sleeping With Ghosts 99,50
- ○ **THE DANDY WARHOLS** / Thirteen Tales From Urban Bohemia 99,50
- ○ **INTERPOL** / Turn On The Bright Lights 99,50
- ○ **THE SOUNDS** / Living In America 99,50
- ○ **EMINEM M.FL.** / 8 Mile - O.S.T 99,50
- ○ **50 CENT** / Get Rich Or Die Tryin' 119,50
- ○ **TIMBUKTU** / The Botten Is Nådd! 119,50
- ○ **PREFUSE 73** / One Word Extinguisher 119,50
- ○ **FOO FIGHTERS** / One By One - Special Norwegian Edition (2CD) 119,50
- ○ **HIM** / Love Metal 119,50

A RUSH OF BLOOD TO THE HEAD — 79,50

- ○ **UNCLE TUPELO** / March 16-20, 1992 79,50
- ○ **UNCLE TUPELO** / No Depression 79,50
- ○ **EPHEMERA** / Balloons & Champagne 79,50
- ○ **EPHEMERA** / Glue 79,50
- ○ **JOHNNY CASH** / American III: Solitary Man 79,50
- ○ **MIDNIGHT CHOIR** / Waiting For The Bricks To Fall 79,50
- ○ **THE SLEEPY JACKSON** / The Sleepy Jackson 79,50
- ○ **CATO SALSA EXPERIENCE** / A Good Tip For A Good Time 79,50
- ○ **FENRIK LANE** / Come Down Here EP 79,50
- ○ **TOM WAITS** / Alice 79,50
- ○ **JAGA JAZZIST** / The Stix 79,50
- ○ **THOMAS DYBDAHL** / ...That Great October Sound 79,50
- ○ **HÅKAN HELLSTRÖM** / Känn Ingen Sorg För Mig Göteborg ... 79,50
- ○ **UGRESS** / Resound 79,50
- ○ **MASSIVE ATTACK** / 100th Window 79,50
- ○ **NEW ORDER** / International – The Best Of 79,50
- ○ **BLUR** / The Best Of 79,50

OSLO
Bogstadveien 40
Byporten Shopping
Grønland T-bane
Oslo City
Stortingsgaten 22

BERGEN
Torgallmenningen 5

KRISTIANSAND
Markens gate 32

SANDVIKA
Sandvika Storsenter

STAVANGER
Søregata 9

STRØMMEN
Strømmen Storsenter

TROMSØ
Nerstranda Senter

TRONDHEIM
Munkegata 31

www.platekompaniet.no

Fire unge menn har noko på gang. Mange reknar Thee Mono Sapiens som Troms ein, sjølv klagar dei over lite pengar i familiekassa.

Urbra band

GARASJEROCK: Thee Mono Sapiens er Tromsøs einaste, og desidert bestre garasjerockband. Til sommaren drar dei sannsynlegvis i studio i Oslo for å spele inn EP eller singlel. Torsdag 22. mai speler dei på l
Frå venstre: Trommis Ringo Sapien, vokalist Homo Sapien, gitarist Sambo Sapien go bassist Jimbo Sapien.

BRØRNE JIMBO, Sambo, Ringo og Homo Sapiens er fire velvaksne menneske som vaks opp heime hos foreldra Homo Erectus og Homo Habilus. Her blei dei fora opp på burger, øl og rock. – Og masse røyk.

– Røyk er nok det aller viktigaste, seier Jimbo. Det er han som har styr på familieøkonomien, og som sit på all røyken. Jimbo speler bass og er eldst i søskenflokken.

Dei andre ber sporenstreks om sigarett når temaet røyk blir brakt på banen, og snart ligg tåka lavt.

– Vi trur Jimbo har gjort underslag. Han har nettopp flytta inn i ny leilegheit, det er der pengane har forsvunne, forklarer vokalist Homo Sapien.

Trass dei urgamle namna til dei fire gutane og den urråe oppveksten, ser vi ingen klubber eller hårete underarmar. Tilsynelatande normale gutar, altså. Som speler urrock.

Namnet Thee Mono Sapiens speler på at garasjerocken blir rekna som den ekte rocken –urrocken. Då han hadde si høgtid vart han i tillegg ofte spelt i monolyd. Bandmedlemmane er til dagleg vanlege ungdommar med jobb, eller skule å gå til. Men i dag står dei fram med sine alter ego og fortel om si karriere, sine framtidsplanar og om ein del anna.

Thee Mono Sapiens starta karrieren hausten 2001 med den besetninga dei har i dag. Etter å ha øvd i fire månadar fekk dei sitt første konsertoppdrag, men Ringo slutta to veker før debutkonserten for å begynne å steike burger, og i eit halvt år då spelte dei med storebror Bongo bak batteriet. Første opptreden var som oppvarmingsband for Flaming Sideburnes...

– 14. oktober 2001, seier vokalisten sikkert.

Den hausten blei ein kanonstart for gruppa, med spelejobbar omlag ein gong i månaden. Men som dei nå har gjort til ein tradisjon, hadde dei pause frå ei stund før jul og til ut i april/mai.

– Vi brukar tida rundt jul til å feite oss opp til sommaren. Då blir det ein del burgereting, forklarer vokalist Homo Sapien.

RINGO VAR TILBAKE igjen i gruppa ut på nyåret 2002, og dei hadde sin første konsert med trommisen i mai det året. Thee Mono Sapiens kom til finalen i rockkonkurransen Zoom i 2001, utan at det blei noko stor suksess. Bandet har spelt på Polar Music Festival i 2001 og 2002, i tillegg har dei varma opp for band som Launderettes, Richochets og amerikanske Reigning Sounds.

– Vi har møtt veldig masse trivelege folk under oppvarmingsjobbane våre. Spesielt Greg Cartwright i Reigning Sounds, han var ein heilt fantastisk fyr, seier gitarist Sambo. Det er ikkje mange som står heilt fremst blant publikum og diggar til oppvarmingsbandet sitt. Han var hundre prosent ærleg og ikkje pretensiøs i det heile tatt.

– Er det bra å vere garasjerockband i Tromsø?

– Som einaste og suverent beste garasjerockband er det veldig bra, ja, fortel Homo.

– Det er generelt eit bra musikkmiljø i Tromsø, seier Ringo.

– Men det er ikkje mange som får suksess utanfor byens grenser?

– Satsar på at det kommer med oss, seier Sambo.

For Thee Mono Sapiens har ting på gang. Til sommaren drar dei sannsynlegvis til Oslo for å spele inn låtar i Caliban Studios, der også tromsøbanda Rocketboyz og Pulp Vixen har produsert musikk. I denne omgang blir det innspeling av EP eller singel.

– Samtidig håpar vi å få dratt på ein liten turne i Sør-Noreg, det er dyrt å reise, så vi må prøve å få til noko når vi først er der nede. I tillegg vil vi prøve å få til ein Nord-Noreg –turné, fortel vokalisten.

THEE MONO SAPIENS er bevisst sitt sceneuttrykk, og som band har dei lyst å gi publikum ei heil pakke. På konsertane er dei kleidd i like dressar, og kjører gjennomført opplegg, sånn som garasjebanda gjorde i si tid.

– Det er kjedelig å gå på konsert og berre høyre musikken. Vi vil gi publikum både ei visuell og ei musikalsk konsertoppleving, forklarer Sambo.

– Mange samanliknar Thee Mono Sapiens med svenske The Hives, er det greitt, eller?

– Etter at The Hives blei kjent tenker nok mange at vi kom og stal frå dei, ja, seier Sambo.

– Men eigentleg så kjører vi to vidt forskjellige konsept, meiner Ringo.

Vokalisten er ueinig.

– Det er ikkje så veldig stor forskjell på konsepta, The Hives kjører jo full pakke dei også, men musikken er annleis. Uansett så er det ikkje noko dårleg å få The Hives som referansepunkt, slår han fast.

– Men det er i den originale 60-tals garasjerocken vi har henta vår inspirasjon. Skal ein stele, så skal ein stele frå øvste hylle, meiner han.

Eit band gutane i Thee Mono Sapiens har høyrt masse på er The Sonics, eit av dei mest kjente banda frå denne tida. I tillegg er det ei platesamling som dei kallar *Nuggetsboxen* som har vert til stor inspirasjon. Denne samlinga inneheld mange timar med

Pitbull-Endre på hogget

forfattar Barne- og ungdomslitteraturen har fått vind i segla dei siste åra. I 2002 gjekk barneboksalet opp fem prosent, og det er dei mannlege forfattarane som dominerer sjangeren. Ein av dei er 25 år gamle Endre Lund Eriksen. Den tidlegare forfattarstudenten ved Universitetet i Tromsø debuterte i fjor med boka *Pitbull-Terje går amok*, ei bok han har fått Aschehougs debutantpris og Kulturdepartementets litteraturpremie for. *Pitbull-Terje går amok* er selt til forlag i Sverige, Danmark, Nederland og Tyskland.

Lund Eriksen er som seg høver ein bodøværing noko beskjeden når han skal forklare sin suksess. Han har vore heldig med debuten, meiner han.

– Det er ein del heldige omstende som har gjort at det har gått så bra. Eg har fått mange bra meldingar og omtalar, samtidig får eg selt boka i utlandet.

Forfattaren er som sagt også ein del av ein barnebokmedvind. Eit fenomen han gir Harry Potter mykje ære for.

– Harry Potter –bøkene har opna opp for nye lesegrupper. Det er mange vaksne som les barnebøker i dag, mykje på grunn av desse bøkene, forklarer han. Samtidig ser vi at barne- og ungdomslitteraturen gradvis har blitt meir synleg i pressen.

– Det er i ferd med å skje noko, trur Lund Eriksen, som også meiner det er fleire forfattarar som tar sjangeren seriøst, noko ein ser av alle mennene som har begynt å skriva barnebøker.

Til opplysning så var det av dei ni prisane som vart delt ut til barne- og ungdomsbokforfattarar for 2002-bøker av Kulturdepartementet nettopp – ni menn.

På lista over dei ti mest selte barne- og ungdomsbøkene for 2002 (i følgje Aftenposten) ligg 25-åringen, i tillegg til overnemnte Harry Potter, saman med gamle og kjære kjenningar som blant anna Anne Cath Vestly og Astrid Lindgren.

– Er det stas å plutseleg bli like populær som dine barndoms heltar?

– Ja, det er stas å vere på den lista, innrømmer han.

Han trur samtidig at ein av grunnane til dagens barnebokpopularitet ligg nettopp i at den nye foreldregenerasjonen drar til bokhandlaren og kjøper sine gamle favorittbøker til barna.

Endre Lund Eriksen har sidan i haust vore forfattar på heiltid, noko han karakteriserer som eit usikkert levesett, med usikker inntekt. Men forfattargjerninga for han inneber meir enn å berre skrive bok.

– Eg jobbar med filmmanus til *Pitbull-Terje*, noko eg får pengar for undervegs, i motsetning til å skrive bøker der du berre får pengar til slutt, viss boka sel bra. I tillegg reiser eg rundt på skular og les for elevane, fortel han.

– Dei fleste må ha ei ekstrainntekt i tillegg til å bare skrive bøker.

Til hausten kjem Endre Lund Eriksen ut med boka Ingen kan stoppe meg no. *Blir manuset til* Pitbull-Terje går amok *bra, og alt anna klaffar, blir det også film ein gong i framtida.*

Tekst KJARTAN OTTERÅ

FORFATTAR: Endre Lund Eriksen

Døde presidenter og polar punkrock

festival Torsdag 15. mai går *Fucking North Pole Festival* av stabelen for femte gang, med et nytt konsept. I år byr festivalen på bl.a. legendene Dead Kennedys fra USA.

– Da Fucking North Pole Festival ble arrangert for første gang i mai 2000, var det egentlig en slags tilfeldighet, sier grunnlegger Robert St. Dyrnes.

– En masse band skulle spille samme dag på Kaos, bl.a. Turdus Musicus, the Vanskapt og Htlrsntzl. Så vi fant på et navn for arrangementet: *Fucking North Pole Punk & Metal Festival*. Året etter ble *metal* erstatta med *ska*, da vi hadde bl.a. Spunge fra England og Link 80 fra USA med på festivalen.

Men i år heter det altså helt enkelt *Fucking North Pole Festival*, et resultat av at gamle FNP ble slått sammen med *Polar Music Festival* (PMF). Denne ble lagt ned fordi det hadde oppstått en del forventninger som Dyrnes & co ikke ville innfri.

– På PMF ble det sett på som et tap hvis vi ikke hadde med et stort, hyperkommerst band. Hvis du vil ha en sekkebetegnelse på hvilken musikk den festivalen vi lager nå handler om, blir det vel "alternativ rock". Hva dette betyr, legger vi lista for sjøl: I år har vi med melodiøs hardrock, punkrock, ska og hiphop.

Men den nordnorske profilen fra PMF vil de beholde, de satser på at halvparten av nye FNPs band skal være nordnorske.

– I år har vi med Dominic, Misvær Ska Forening (Bodø), Turdus Musicus og Nikkeby Lufthavn (Tromsø). Dette er siste sjanse til å se Misvær Ska i denne formen, de omstrukturerer seg etter å ha spilt gjennom konsertene de har booka dette året.

Tradisjonen med at FNP støtter en politisk sak oppstod i 2002, da de i likhet med så mange andre markerte seg mot all krig som foregår i verden.

– Krigsmotstanden har mange støttespillere nå, så vi tenkte vi skulle ta opp en litt glemt sak, sier Inger C. Baardvik.

– I år handler det om AIDS og HIV. Det kommer til å bli delt ut informasjon, gratis kondomer og AIDS-sløyfer. Sosialmedisinsk senter og TVIBIT's helsestasjon er inne med faglig tyngde. Vi vil ikke prakke det politiske på folk, men hvis de er interessert er det altså tilgjengelig.

– Vi har ikke så mye penger at vi kan støtte saken økonomisk. Hadde vi tjent inn et gigantisk overskudd, så hadde vi sikkert gjort det, men vi driver med alternativ rock, det er ikke så mye penger i det. Pengene går til å arrangere neste års festival, hvor det vil bli fokusert på en ny sak.

En annen grunn til at FNP ikke går med noe særlig overskudd, er prinsippet om å være uavhengig av sponsorer.

– Vi tar bare mot kulturmidler fra det offentlige, vi vil ikke linke oss opp til selskaper. De kan drive med ting vi ikke ønsker å bli assosiert med. Selvfølgelig vil vi vurdere det, hvis vi får et fett sponsortilbud. Men vi lar oss ikke bli sponsa av hvemsomhelst, sier Dyrnes.

– Det er jævlig bra at det offentlige støtter punkrock og anna alternativ musikk, avslutter han.

FLAT STRUKTUR: – Vi har ikke noen hierarkisk struktur, mer en slags alle-gjør-alt modell. Fra venstre: Edd Stian Svendsen, Robert St. Dyrnes, Helena Tande, Inger C. Baardvik og Espen Sandberg. **Foto** MIKKEL BERG

Fucking North Pole går av stabelen mellom 15. og 18. mai, konsertene spilles på Driv og Tvibit. I tillegg til ovennevnte band kommer Lame Ducks, Drunk, Gatas Parlament, Amulet og Mohammed. Fra det store utland kommer Os Replicantes (Brasil), Square (Sverige) og Los Fastidios (Italia).

Tekst MIKKEL BERG

Abvia

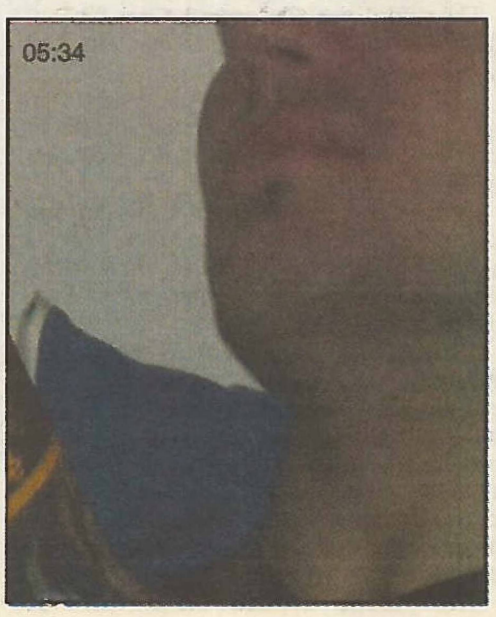
– Stao no pao, Sogndal!
...skal Elrik Bakke ha ropt idet han ble tauet inn av politiet i Leeds, ifølge tolken Bakke hadde med seg under rettsaken forrige uke. Bilen han kjørte var ikke hans, det var Olav Stedje sin. I tillegg forklarte Bakke at han aldri har bodd i England, og i hvertfall ikke spilt på Leeds United. – Det hele er en misforståelse. I'm a boy, skal Bakke ha stutret fram.

OL til Tromsø
For å finansiere OL skal Tromsø Kommune selge unna det som er av kommunal eiendom og kutte all støtte til kulturmidler. – Det er prisen vi må betale for oppmerksomhet. Det nye Rådhuset får vente. Glem havnepromenaden, selg Gyllenborg! Dette er den eneste sjansen vi har. Nå skal vi virkelig få sjansen til å sette Tromsø på verdenskartet! Jeg har ikke vært så gira siden dåpen til Maud Angelica! Noen som har en bobsleighbane, hoppbakke, alpinbakke eller curlingbane å selge? heter det i en pressemelding fra ordøreren. Stein Rudaa skyter inn: – Få med det med sponsorene, Herman.

Kjønnsopprør på Campus
En hovedfagsstudent ved Institutt for botanikk ble så skuffet over å ikke ha vunnet Kvinnforsk sin pris for beste hovedoppgave med kjønnsperspektiv at hun gikk fysisk til angrep på juryen under utdelingsseremonien.
– Bienes undertrykking av dameblomsten ved overføring av pollen er et stort problem i dagens samfunn. Og jeg som hadde laget så fine tegninger på framsida, sa en gråtende student før hun ble fulgt ut av politiet.

Utropia om 11 år
Det planlagte vinter-OL i Tromsø ser ut til å gå rett i utslagsvasken. Årsaken skal være finansierings- og fasilitetskomplikasjoner. – Jeg fatter ikke at det går an. Alt var så nøye planlagt, og alle var så entusiastiske, så faller alt i fisk på grunn av mangel på penger! Det skal ikke være mulig i verdens rikeste land, sier Kristoffersen til Utropia.
Henta fra saken *Ingen OL uten nok pølseboder.*

Webcam

Opptur

UT–Tilbake. Utropias magasin for kultur og fritid er endelig tilbake etter en god måneds sengeligge. Mange trodde nok at påsken og eksamenslesingas dødelige giftpiler kunne trenge inn i UTs vitale kroppsdeler, men som de sanne idealister VI er reiser VI oss og står på for DIN skyld – sånn at VI kommer UT av dette semesteret med hodet i behold. VI kan dermed høste ære og berømmelse og få så mye SEX VI bare vil.

Mai. Fint med så masse fridager. Da kan vi ta små ferier med god samvittighet, brenne bål i fjæra, drikke øl i sofan og lese tegneserier hele dagen. Eller brenne kalorier på lesesalen, drikke kaffe så det svir i tarmene og lese hundrevis av sider med pensum – hele døgnet.

Tippeligaen. Deilig å få se ekte toppfotball live igjen. Den utopiske og virkeighetsfjerne greia vi får servert på Canal+ er bare filmtriks. Hastigheten på ballen og spillerne er skrudd opp og alle de der publikummerne er bare manipulert inn, og den heiinga...

Endorfiner. Fås ikke kjøpt på resept, ei heller på svartebørsen. Men et par timer ute i sola og blodet bobler og bruser som etter en oksekur.

Revidert. Ja, nå er det vel på tide å revidere det der statsbudsjettet igjen. Var det 40 vi sa? Nei, det går nok ikke? Ja, men vi er jo.. Nei, fy faen nå slutter eg. Hvor er mitt kabinett? Og hvorfor står Torbjørn der, han har jo ikke adgang. Var det 30 du sa?

Nedtur

Marsipan. Mett nå! Dessuten blir påskemarsipanen fortere tørr enn julemarsipanen. Er det noe med lufta?

Kviser. Store inntak av sjokolade (les fett og sukker) og daglig innsmørning av fet solkrem tetter ikke bare igjen, det fyller porene og lager store klumper på huden. En mager trøst må være at den nye rødbrune hudfargen dekker det meste.

Pensum. Visjoner om samvittighetsfull gjennomgang av hele pensum, begynner så smått å briste. Kynisk utvelgelse i henhold til tidligere gitte eksamensoppgaver og iskald intuisjon går foran fremtidig behov for kunnskap i på høyere grad eller i jobb. Tilstrekkelig kunnskap er naturlig nok et relativt begrep.

Sex. exsex sex sex sesx sex sex wse xedx sesx esexxsex sede xsexs esxe sex sex og sjokolade. Ikke lett og konsentrere seg nå om dagen. Mye trangt plagg og naken hud. Skulle likt og visst hva som er under. Må lese nå.

Juni. Måneden da tusenvis av ungdom til å begynne med lever tett ned mot minste eksistensnivå relatert til økonomi for så å gå kontant over på minste eksistensnivå relatert til kjedsomhet, grunnet konstant regn, måtte bo hjemme mens man venter på at sommerjobben skal begynne og uten penger til å komme seg noen som helst sted. Men kjøleskapet er ikke så verst...

Boller og brus. Det er først 17.mai du virkelig oppdager at du er blitt voksen. Som liten kunne vi stille oss foran kiosken og innkassere gratis brus og boller, nå står vi der og må punge ut 70 kroner for bløtkake og kaffe. Kvalm blir vi og...

Farge: Fiolett

Neida, vi skal ikke begynne og krangle om forskjellen på fiolett og indigo. Det er nyanser. I motsetning til de der nede. De vet ikke engang forskjell på demokrati og sitt eget beste. Og hva skal vi med valglover hvis de ikke bruker valget til noe fornuftig. Jeg, mener...hvor ble det av den gode, gamle respekten? Der hvor de gamle er eldst og de sterke er sterkest? Da nytter de ikke å komme og klage på noe som skjedde for ti år siden eller der omkring. For å si det på en annen måte: Det er sjelden noen helt på egenhånd vet sitt eget beste. Og da hjelper det ikke om Allah er på den ene eller den andre siden.

FESTIVAL: Gåte er eit av dei mange banda du kan få med deg på norske festivalar i sommar. Dei speler under Riddu Riddu 16-20. juli.
Arkivfoto PER J. K. INSULÁN

Orden i festivalvrimmelen

nett Kva festival står på programmet i sommar? Veit ikkje? Hmm? Javel. Myldret av festivalar kan følast uhandterleg for sjølv den beste og mest ihuga kultursjela. Grassletter og øl i plastglas med glade tonar frå ein scene langt der framme er for mange den store draumen om sommaren. For, om ikkje dei fleste, så i alle fall for ein del folk, blir det bare surr og rot ut av alle festivalplanar. Bitre og sure junidagar, rastlause julidagar og rådville augustdagar kan bli resultatet av ein dårleg planlagt festivalsommar.

For å gjere planlegginga litt lettare har nå 39 festivalar, festspel og spel gått saman om å etablere Norske Festivaler. Denne Internettsida er laga for deg og resten av den halve millionen publikumarar som blir festivaldeltakarar i løpet av 2003, og for dei som vil sjå kva dei går glipp av. For dei som er mindre gira på gjørme, pissande svenskar, søt røyklukt eller som trur Roskilde var der Harald Hardråde ein gong brakk staven, har vårt eige heimland nok å by på.

Festspela i Nord-Norge (21-28. juni) kan skilta med Kjetil Bjørnstad, Kåre Conradi, Anne Grethe Preus, Are og Odin, Dadafon for å nemna nokon. I tillegg blir det dagsseminar med namnet *"Den moderne fortellingen om Nord-Norge, fins den?* Riddu Riddu (16-20. juli) har blant anna norske Gåte, det grønlandske seatlerockinspirerte bandet Chilly Friday, strupepunkerne Yat Kha. På Moldejazz (14-19. juli) kan du sjå saksofonist Michael Brecker, Farmers Market, Eivind Aarseth og Ralph Myerz. 31.juli til 10.august er det Per Gynt –festival på Vinstra, naturlegvis med framsyning av skodespelet, i tillegg blir det *Trekkspel og tullprat* og utdeling av Per Gynt –prisen.

For dei som mot all formodning skulle vere interessert i rockemusikk, er det ikkje slikt å finna her. Skal du ha informasjon om Quart, Norwegian Wood eller Øya-festivalen treng du ikkje gå inn på www.norwayfestivals.com

Tekst KJARTAN OTTERÅ

–Bare skøy!

quiz Det er ingen tvil om kvar 16.mai-kvelden startar for mange av Tromsøs studentar. Quiz-finalen startar klokka ni, og skal vere i fjerde etasje på Driv. Sjølv om berre åtte lag knivar om den gjeve topplasseringa kan alle som vil vere med å konkurrere om dei vanlege ølbongane.

– Somme har reagert på at mange av laga brukar mobiltelefon og andre hjelpemidlar. Korleis vil dette vere i finalen?

– Her må me presisere at me aldri har sagt at mobiltelefonar var ulovelege, seier Helge Notø, fast spørsmålsopplesar, dommar og initiativtakar. Kvar og ein må gjere det dei meiner er moralsk riktig. Men i finalen blir det nok litt strengare enn vanleg.

– Kanskje må dei andre laga følgje med og rope høgt ut når eit av finalelaga sitt med mobilen under bordet? foreslår Stig Tore Johnsen, mannen bak den andre av dei to Quiz-stemmene.

Den første sesongen med Quiz på Driv har vore ein suksess. Dei som tidlegare såg på fredagen som ein heilag NRK-kveld, har i vår måtte velje mellom Nytt på nytt og intellektuelle utfordringar. Ein god del valde alternativ to.

– Første gongen var det seksten lag som deltok, men etter det har det vore over 25 lag kvar gong, opplyser Johnsen.

– Ein uventa suksess?

– Me såg ikkje for oss at dette skulle bli så populært, medgir Notø. – Eigentleg starta me med dette for at me og vennane våre skulle ha det litt gøy.

– Men det hender jo at folk kranglar med oss når det gjeld svara. Me har til og med fått e-postar med lengre utlegningar om matematiske problem og arverekkefølgjer, seier Johnsen. Hittil har me aldri hatt heilt feil.

–Ingen truslar?

–Nei, ikkje så langt.

Det ligg ein heil del arbeid bak dei 430 spørsmåla som har blitt stilt til no.

–Men me får jo litt erfaring både med kvar me skal finne spørsmåla, og kva slags emne som fell i smak, seier Stig.

–Først og fremst har me hatt det utruleg morosamt. Det beste har vore at det har blitt så populært, skyt Helge inn. Dessutan har han allereie merka ringverknadane av Quiz-prosjektet.

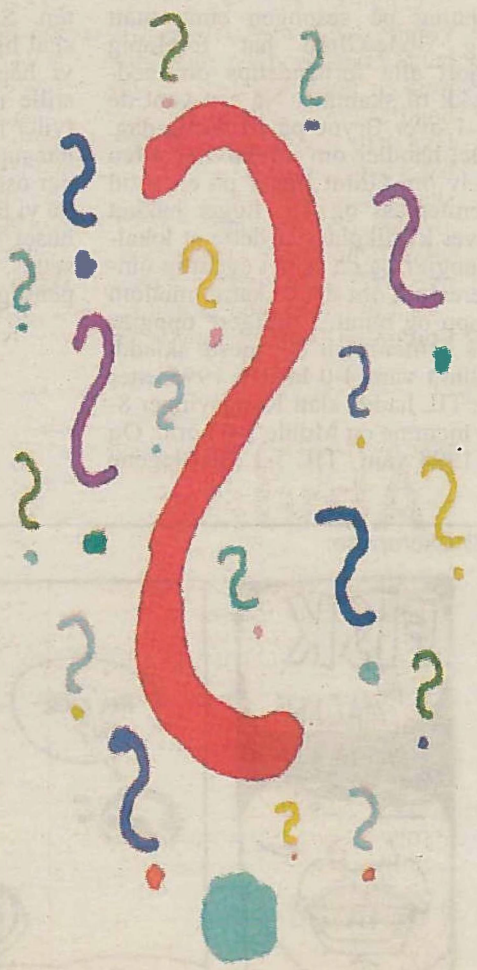
–Eg har blitt spurt om å anmelde ei spørjebok, seier han.

–Og no blir ein TV-karriere det neste prosjektet?

–Ja, det blir meg, Helge og Fritjof Wilborn som stiller spørsmåla frå no av, ler Stig.

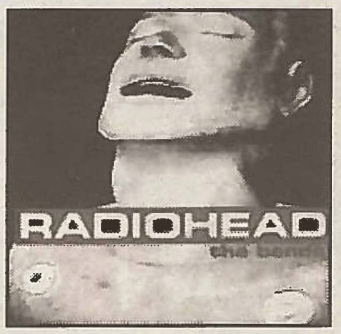
Som sagt: Quiz-finale fredag 16.mai i 4. etasje på Driv. Dei åtte laga som konkurrerer om samanlagtsigeren er Isbjørnlaget, The Quizlings (Kari Mette), Samfunnsmusikantene, Fak for arktisk jordbruk, Lederlosjen, Team Sovjet, OSS, Verftsgate Uvel. Andre lag kan også vere med, men dei speler berre om dei vanlege ølbongane.

Tekst TONE N: SLOTSVIK

I spiller'n

Radiohead står på trappene med en ny utgivelse. Deres sjette album får navnet *Hail To The Thief* og er ute 9. juni. Før det får vi en smakebit med singelen *There There* som kommer 26. mai. Frem til det får vi som liker de britiske rockerne kose oss med for eksempel *The Bends* og semiklassikeren *Fake Plastic Trees*. For de som synes Thom Yorke sin stemme skjærer og er falsk, er dette rette spor å skifte mening til.

Låter

Tender. Blur sin meget pene sang fra plata *13* som kom i 1999. Britene er nå ute med plata *Think Tank*.
Take This Job And Shove It. Dead Kennedys gromlåt fra plata *Bedtime For Democracy*. DK er det store navnet under Fucking North Pole Festival.
Ti mot en. Gatas Parlaments opprop mot all urettferdighet i verden. Sangen er fra plata *Holdning over Underholdning* som kom i 2001. Spiller under FNPF på Tvibit 16.mai.

Kamp for livet på Tromsø Museum

utstilling Ei reinsimle og kalven hennes løper for livet - de prøver å komme seg unna en sulten jerv. Denne dramatiske situasjonen er gjenskapt på Tromsø Museum, i temautstillinga *Rein og jerv*. Utstillinga setter fokus på rovdyras situasjon i naturen vår, med fakta om dyrenes levesett. Vi lærer også å gjenkjenne spor og andre tegn på deres tilstedeværelse. Utstillinga gir i tillegg informasjon om hvordan vi mennesker forvalter rovdyra. Kanskje er de ikke så ille som sitt rykte?

På Universitetsmuseet kan du også få med deg Margarethe Wiigs ABC-samling. Bispinne Wiig skapte i 1951 den første ABC-boka på samisk i Norge. Det gjorde hun på oppdrag fra Staten, og hennes forarbeide var meget grundig: Hun skaffet seg en mengde ABC- og lesebøker for barn fra hele verden. Et utvalg av bøkene, inkludert den første samiske ABC-boka, er nå utstilt i Lillesalen, i museets andre etasje. Utstillinga er laga av to elever fra Finnsnes ungdomsskole, som hadde arbeidsutplassering på museet.

Og på Internett kan du følge med på hvordan trekkfuglene nå vender tilbake til Nord-Norge. Du kan selv sende inn dine egne observasjoner på http://www.imv.uit.no/trekkfugl/index.html.

Café Rotunden har gjenåpnet etter oppussingen, med utvidet meny og åpningstider. Museet holder stengt 17. mai.

UTSTILLING: Ei reinsimle og kalven hennes løper for livet - de prøver å komme seg unna en sulten jerv. Denne dramatiske situasjonen er gjenskapt på Tromsø Museum, i temautstillinga "Rein og jerv".
Foto MARIT KARLSTAD, TROMSØ MUSEUM

Slaget om Nord-Norge

Fotball Så er det etter et års fravær endelig duket for kamp mellom Nord-Norges beste fotballklubber den 16. mai. Denne datoen har de siste sesongene vært reservert mellom disse to såfremt de spiller i samme divisjon. Lagene har etter avtale hjemmekamp annethvert år.

Tromsø har hatt enn svakere åpning på sesongen enn antatt og Bodø/Glimt har foreløpig gjort alle forhåndstips om nedtykk til skamme. Nå sist vant de 4-1 over Bryne på en dårlig dag. Det handler om effektivitet. Men selv om Glimt ligger på en solid mellomteplass og TIL ligger hakket over kvalikplass er dette et lokaloppgjør og da er det egentlig uinteressant om det er kamp mellom topp og bunn. I tidligere oppgjør på Alfheim har det meste skjedd. Glimt vant 4-0 høsten 1995 etter at TIL hadde slått Kongsvinger 8-0 hjemme og Molde 7-0 borte. Og i 1998 vant TIL 5-1. Sist lagene møttes på Alfheim var i august 2001 da det endte 1-1. Glimt vant hjemmekampen den sesongen 1-0 og målscorer for Glimt i begge kampene var TIL-back Robin Berntsen.....

Ryktene forteller at det ventes en buss med Glimt-supportere fra Bodø og at det kommer Glimt-supportere fra Finnmark og Lofoten. Så rundt hundre gulkledde skal hjelpe sine håpefulle. Da får vi håpe at TIL-supporterne kan stille med like mange, skjønt vi tviler litt. Vi i Utropiaredaksjonen har supportere i begge leire og gleder oss som små barn til kampen. Så vi får håpet at folk går mann av huset og at ny publikumsrekord settes. Måtte det beste laget forhåpentligvis vinne.

Tekst GLENN FAGERVIK

Sta(t)seleg jubileum

Arkitektur Statsbygg assosierast gjerne med overskridingar og skyhøge budsjett, men også med stil, kultur og praktbygg. Statsbygg har i ti år vore gjenstand for hat og beundring.

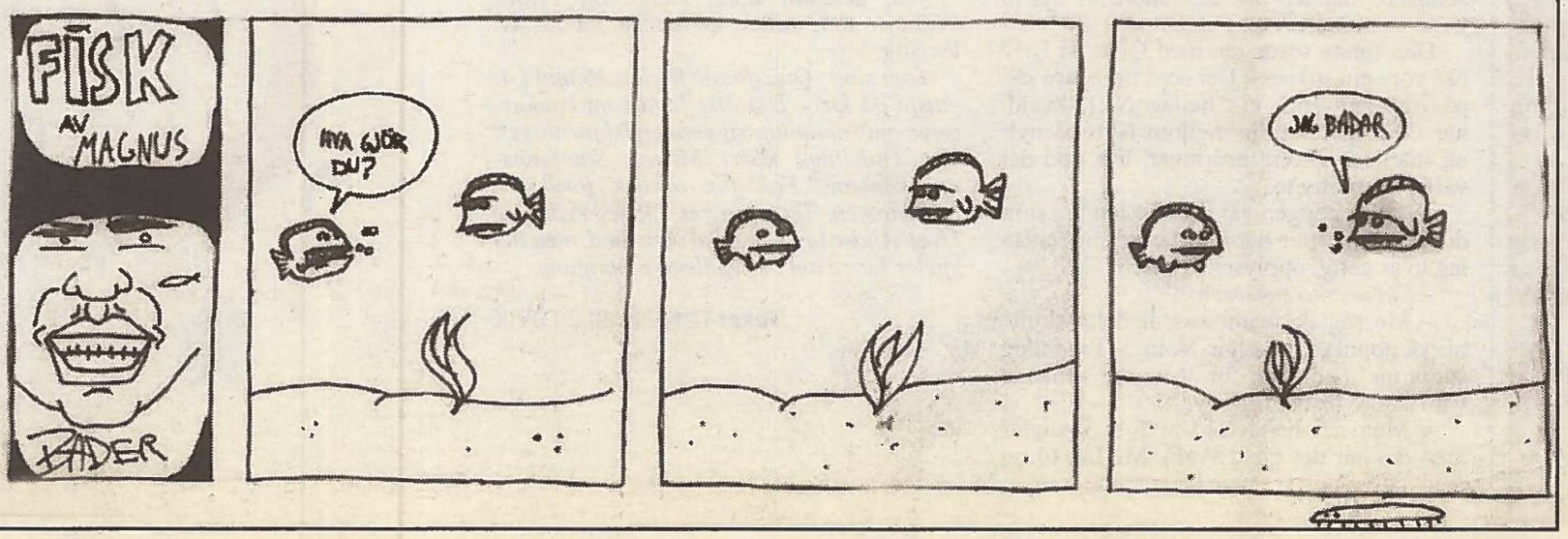
Bygging av offentlege bygningar her i landet var opphavleg lagt under Kongen, men for 200 år sidan fekk dei folkevalde ansvar for statlege bygg. I 1887 blei Statens bygningsinspektorat oppretta, dette fekk i 1936 namnet Riksarkitekten og i 1959 vart Statens byggje- og eigedomsdirektorat (SBED) oppretta. I 1993 vart det innført ei husleigeordning for å synleggjere utgiftene knytte til det å ta vare på den nasjonale bygningsformuen. Samstundes vart SBED omdanna til forvaltningsverksemda Statsbygg. Statsbygg er byggherre på vegne av departementa og organiserer, planlegg og gjennomfører 180 prosjekt i ulike fasar der 15-20 blir ferdigstilte kvart år. Statsbygg er underlagt Arbeids- og administrasjonsdepartementet og 650 tilsette administrerer årleg ein omsetnad på fem milliardar.

Statlege byggjeprosjekt har vore mange på denne tida. Det første store bygget var Slottet med byggjestart i 1825, i nyare tid hugsar vi Rikshospitalet, og det neste store på programmet er Operaen i Bjørvika som skal vera klar til bruk i 2008. (Kjelde: Dag og Tid)

Også i Tromsø set Statsbygg spor etter seg. Farmasibygget ved Universitetet, det nyoppretta Tinghuset, Polarmiljøsenteret og Polaria er berre nokre eksempel der Statsbygg har sete med ansvaret.

I samband med Statsbygg sitt tiårsjubileum har kunsthistorikar Geir Thomas Riåsen skrive boka Staten bygger, utgitt på forlaget press.

Ønskereprise:

Brenninga

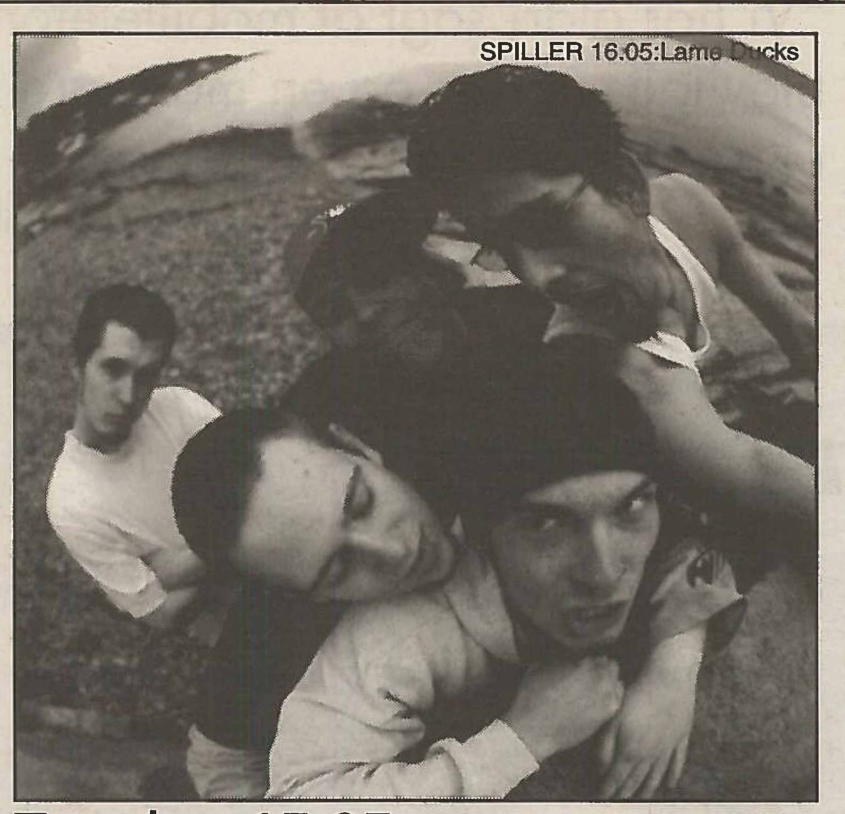
syltynt – Det siste ein ungdom treng vite er kor mykje fridom han har, skreik ei grønkleidd dame ut mot brenningane i havet.
Ho var åleine i verda. Heilt åleine. Berre den skrøpelege rampa som stod og strekte seg ut over klippa vitna om restar av menneskeleg aktivitet. Regnet hadde gjort trevirke mørkt og dei bøygde spikrane låg rustbrune langs plankane.
To år tidlegare hadde folk stått i kø ut mot klippa. Mumling, latter, og ei slags åndssvak humring steig opp frå folkemassen, men forsvann fort i vinden og buldringa frå brenningane. Slik gjekk dei, sakte, men sikkert ut mot havet. Ein etter ein steig dei opp på rampa, tok sats og forvant ned i stupet med eit tynt hyl hengande etter seg som ein basehoppars uopna fallskjerm.
– Er det ikkje lov å ha draumar lenger, ropte ho vidare og hytta neven mot havet.
Ho hadde sett det med eigne augo. Fortvila hadde ho prøvd å stoppe dei, sprunge rundt og veifta med armane. Men inst inne visste ho at det ikkje nytta. Som dei bortskjemte borna som får leikene i fanget nesten før dei ropar ut ønske, var dei vaksne no fanga av fridomskravet, der draumar var forbode og nøling var rota til meiningsløyse.
– Kva er dykkar største draum, hadde dei kloke spurt.
– Å flyge som kondoren, hadde folk svart blanke i augo.
– Så gjer det då!!!
Folket trengte ikkje forklaring, dei visste korleis ting hang saman; nettopp at ting ikkje hang saman, dei var seg sjølv, åleine, i ei æve av ei elv som stadig rann, ut mot ei ny æve, meining ligg inne i ein sjølv, for seg sjølv og må forvaltas aktivt.
Dei hadde prøvd alt, vandra, sprunge.
Før dei enda opp som..
No steig ho sjølv opp på rampen. Som dei andre hadde gjort. Åleine som dei.
Ho prøvde ikkje ein gong å opna vingene.

kjartan o

Godt Sagt

Den som vet hvorfor han lever, kan holde ut et nesten hvilket som helst hvordan.
Friedrich Nietzsche

Mens vi venter på Nord-Norges største rgebanen...

Torsdag 15.05

Litteratur: Poetic art group: "ROOM"
Teaterkafeen kl 20. Arrangør: Norsk forfattersentrum. Kr 50,-/30,-

Konsert: Fucking North Pole Festival
Driv. Amulet (Oslo), Turdus Musicus (Tromsø), Dominic (Bodø) åpner Tromsøs egen punk- og skafestival. Hardtslående Amulet er Norges nye hardcorehåp. Få med deg tre konserter for 120,-/140,-

Fredag 16.05

Fotball: Tromsø - Bodø/ Glimt
Alfheim Stadion, kl 1800. Festen før festen. Et skikkelig hatoppgjør mellom byene som har kriget seg imellom i alle år. Nå skal det avgjøres hvem som er best her i nord, en gang for alle.

Quiz: finale
Driv kl 20. Årets siste fredagsquiz på Driv. De åtte beste lagene gjennom hele semesteret møtes for å knive om tittelen som de mest åndelig velfødde representantene for studentbyen Tromsø.

Konsert: Fucking North Pole Festival
Driv. Misvær ska forening (Bodø), Lame Ducks (Oslo) og Square (Sverige) til prisen kr. 120,-/ 140,-

Konsert: Fucking North Pole Festival
Tvibit. Stor musikkfest på ungdomshuset med Gatas Parlament (Oslo), Amulet (Oslo), Drunk (Oslo) og Turdus Musicus (Tromsø). Prisen er kr. 90,-

Konsert: Nasjonal festkonsert
Kulturhuset, Storsalen kl 2030. Leder Stephan Barrat Due – fiolin, Edvard Grieg – Holbergsuite, Johann Svendsen – Romanse for violin og orkester, Magnar Åm – Salmetoner fra Luster, Leos Janajeck – Suite. Pris 160,-/80,-. Arrangør: Tromsø Symfoniorkester.

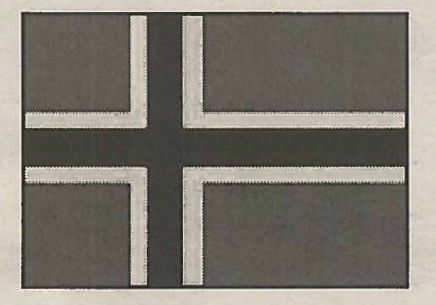
Fest: Husfester
Overalt. Mange bra fester denne kvelden, ta med kopp og godt humør. Og husk folketoget morgenen etter.

Lørdag 17.05

Konsert: Fucking North Pole Festival
Driv. Festivalens store trekkplaster Dead Kennedys spiller, samme kveld får du med deg Os Republicantes (Brasil) og Drunk (Oslo). Pris kr. 170,- / 200,-

Nasjonaldag: Tog
Byen. Folketoget på formiddagen, før borgertoget glir gjennom byen med sine imponerende kostymer og sprell. Is på perrongen, og hiv og hoy og flagg.

Klubb: Muskedunder
Kaos. Hip-hop konseptet Muskedunder ruller videre, på selveste nasjonaldagen. Mikro Midas, KrØsus Sork og OnkelT spiller opp til dans.

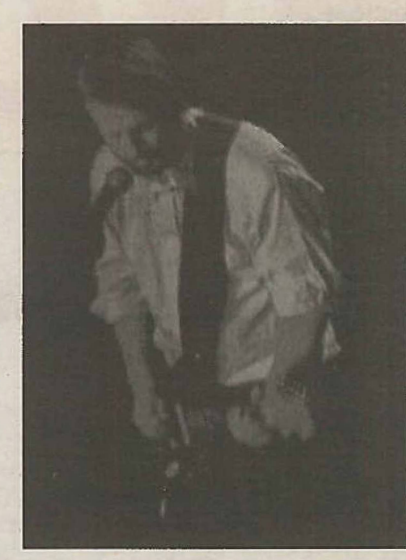
Søndag 18.05

Konsert: Fucking North Pole Festival
Driv. Mohammerd (Horten), Los Fastidios (Italia) og Nikkeby Lufthavn (Tromsø) spiller på festivalens siste dag. Pris kr. 50,-/ 60,-

Torsdag 22.05

Konsert: Garasjekveld
Blårock. Garasjerock-kveld med hardcoreduoen The Mormones, Camaros og Tromsøs mest velkledde rockere, Thee Mono Sapiens.

Konsert: DeLillos
Kulturhuset, Storsalen kl 1930. DeLillos har til vanlig spilt på fulle konsertlokaler med hoppene og øldrikkende tilskuere. I Storsalen blir det sittekonsert, røykfri, og fri for skubbing fra fulle folk. Pris: 200,-/150,-

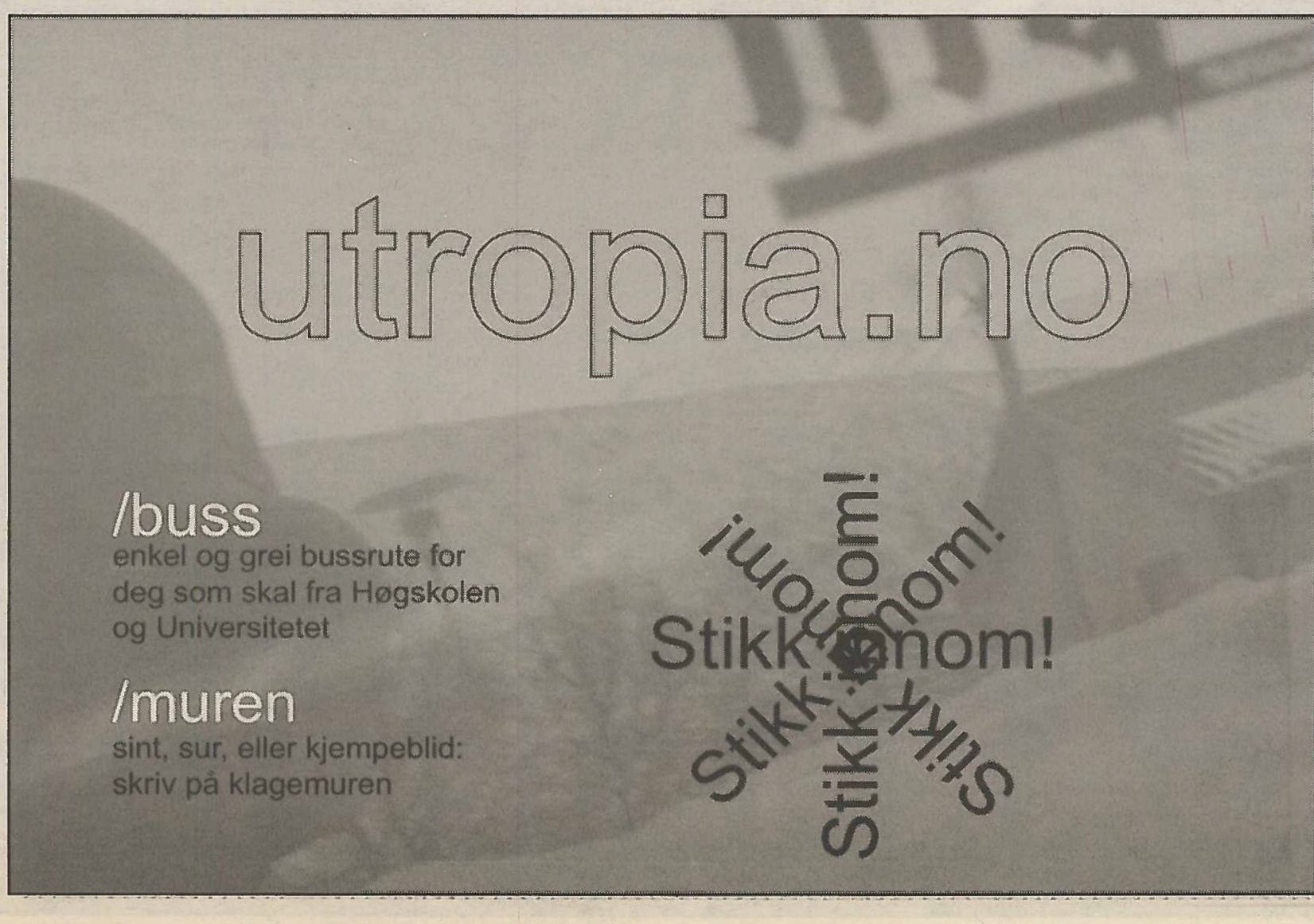

Onsdag 28.05

Fotball: CL finale
Driv, kl 2045. Europas beste klubblag skal kåres i årets Champions League –finale.

Onsdag 04.06

Litteratur: uPØBlis
Mack-kjelleren kl 20. Tromsø tekstklubbs siste uPØBlis før sommeren, der medlemmene leser egne tekster. Det blir også lansering av "Divan", første nummer av Tekstklubbens egen magasin, her får du innblikk i det som rører seg av litterære sprell i klubben. Divan koster kr 20,-

Utropia UT
KULTUR & FRITID

"Vi har aldri sagt at mobiltelefoner er ulovlige... Hver og en må gjøre det de mener er moralsk riktig."

Dommer Helge Notø avfeier all kritikk om utbredd juks under fredagsquizens innledende runder.

